

Koulutuksen työelämälähtöisyys

Logistiikka, Tredu Nokian toimipiste

Petri Kyllönen

Opinnäytetyö
Syyskuu 2014

Logistiikan koulutusohjelma
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto
Tekniikan ja liikenteen ala

Tekijä(t) KYLLÖNEN, Petri	Julkaisun laji Opinnäytetyö	Päivämäärä 24.09.2014
	Sivumäärä 51+31	Julkaisun kieli suomi
		Verkojulkaisulupa myönnetty (X)
Työn nimi Koulutuksen työelämälähtöisyys, logistiikka, Tredu Nokian toimipiste		
Koulutusohjelma Logistiikan koulutusohjelma, ylempi AMK		
Työn ohjaaja(t) VÄRTÖ-NIEMI, Merja LEHTOLA, Pasi		
Toimeksiantaja(t) Tampereen seudun ammattiopisto		
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyössä tutkittiin, miten työelämälähtöisyys toteutuu Tampereen seudun ammattiopiston Kankaantaankadun toimipisteen logistiikka-alan opetuksessa. Tutkimuskyselyjen lisäksi teoreettisessa viitekehityksessä tutkittiin opetussuunnitelman sisältöä, työelämälähtöisyyttä ja oppimisympäristöjä. Työnantajien palautteen perusteella tehtiin opiskelijalle opas (top-pokkari) työssäoppimisen tueksi.</p> <p>Tavoitteena oli kehittää opetuksen laatua työelämälähtöisemmäksi. Keinoina tavoitteeseen pääsemiseksi ovat opettajien työelämäjaksot, yhteistyön jatkuva kehittäminen työelämän kanssa, oikeiden asioiden opettaminen käytettävissä olevien resurssien puitteissa ja opettajien halu kehittää työympäristöä ja itseään. Työn toimeksiantajana oli Tampereen seudun ammattiopisto.</p> <p>Tutkimuksessa käytettiin kvalitatiivista menetelmää. Kyselytutkimus toteutettiin valituille työssäoppimispaikkojen työpaikkaohjaajille ja Kankaantaankadun toimipisteen logistiikka-alan opettajille. Kyselytutkimuksessa käytettiin Opetushallituksen logistiikan perustutkinnon kuvaavia osaamistavoitteita. Työpaikkaohjaajat vastasivat kysymyksiin mitä he haluavat ja kokevat tärkeäksi oppilaiden osaamistavoitteeksi. Opettajat vastasivat kysymyksiin kuinka hyvin oppilaat osaavat kyseiset osaamistavoitteet.</p> <p>Kyselyjen perusteella kävi ilmi, että opetus on pääsääntöisesti sitä mitä työnantajat haluavat. Perusasioiden opettamiseen kuten, töihin/kouluun saapuminen ajoissa, asenne työn tekemiseen, oma-aloitteisuus jne., tulee panostaa jatkossakin, oli viesti työpaikkaohjaajilta. Opettajien vastaukset olivat kriittisiä ja täten opetusta pyritään kehittämään koko ajan jatkossakin.</p> <p>Opetuksen kehittäminen yhdessä työelämän kanssa mahdollistaa monipuolisemmat keinot oppilaiden motivaation herättämiseksi ja ylläpitoon.</p>		
Avainsanat (asiasanat) Työelämälähtöisyys		
Muut tiedot		

Author(s) KYLÖNEN, Petri	Type of publication Master's Thesis	Date 24.09.2014
	Pages 51+31	Language finnish
		Permission for web publication (X)
Title Working life orientation of education. Logistics, Tredu Nokia office		
Degree Programme Master's Degree Programme in Logistics		
Tutor(s) VÄRTÖ-NIEMI, Merja LEHTOLA, Pasi		
Assigned by Tampere Vocational College		
Abstract <p>The thesis studied how working life orientation is actualized in Kankaantaka office of Tampere Vocational College (Tampereen seudun ammattiopisto) concerning logistics as a field of study. In addition to research inquiries contents of curriculum, workplace orientation and learning environment were studied in theoretical framework. Based on the feedback given by employers a guide book was made to support work-based learning.</p> <p>The aim was to develop teaching quality to a more working life oriented direction. Ways to this were working life periods of the teachers, constant development of cooperation with actual working life, teaching right things within the scope of resources available and the teachers' own desire of developing as well working environment as themselves. The mandator was Tampere Vocational College.</p> <p>Qualitative method was used in the research. Survey was made among the chosen supervisors in the workplace of the work-based learning places and Kankaantaka logistic teachers. The survey used the knowledge-based targets described by the basic examination of logistics of the Board of Education. Supervisors described what they wanted and what is important in their point of view for students to know and to learn. Teachers told how well the students do know and reach those knowledge-based targets.</p> <p>According to the survey it turned out that the education is mainly of that quality what employers want. Supervisors did deliver a message according to which it should be invested in teaching basic things (such as arriving to the workplace/school on time, attitude towards work and spontaneity) also in the future. Teachers were more critical, and so continuous development of education will take place from now on also.</p> <p>The development of education together with working life allows more diverse means to stimulate students' motivation and to maintain it.</p>		
Keywords working life orientation		
Miscellaneous		

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO.....	3
2 TUTKIMUKSEN TAVOITTEET	4
3 KULJETUSALAN AMMATILLISTA KOULUTUSTA PIRKANMAALLA	5
3.1 Logistiikka-alan koulutus Tredussa	6
3.2 Nokian toimipisteen esittely.....	11
3.3 Opetussuunnitelmat	13
4 TYÖELÄMÄLÄHTÖISYYS OPETUKSESSA.....	14
5 TYÖSALIOPETUS	16
5.1 Natura Mobile projekti	17
5.2 Kehittäminen	18
5.3 Oppilaan työsalipäivä.....	22
5.4 Ammattiosaamisen näytöt.....	24
6 KYSELYTUTKIMUS	25
6.1 Suunnittelu	26
6.2 Toteutus	27
6.3 Laatu	27
7 TUTKIMUSTULOKSET	29
7.1 Tulosten analysointi	29
7.2 TOP -pokkari	41
8 KOMPETENSSIT	41
8.1 Opettaminen.....	42
8.2 Oppiminen.....	44
8.3 Osaaminen.....	46
9 PÄÄTELMÄ	47
LÄHTEET	50
LIITTEET	52
Liite 1. Ensisijaiset hakijat logistiikka-ala, Tredu	52
Liite 2. Ensisijaiset hakijat logistiikka-ala, Suomi.....	57

Liite 3. Rastikoulutustaulukko.....	59
Liite 4. Lukusuunnitelma	60
Liite 5. Kyselytutkimus opettajat	61
Liite 6. Kyselytutkimus työpaikkaohjaajat	68
Liite 7. TOP pokkari.....	75

KUVIOT

KUVIO 1. Ajoneuvojen säilytys.....	6
KUVIO 2. Kontti lastausharjoituksia varten.....	7
KUVIO 3. Hiekkakenttä Kankaantaankadun toimipisteessä	8
KUVIO 4. Hepolamminkadun toimipisteen ajoneuvokatos	8
KUVIO 5. Hepolamminkadun toimipisteen ajoneuvokatos	9
KUVIO 6. Opetusajoneuvo Scania 111	11
KUVIO 7. Rengaskoneen käyttö.....	19
KUVIO 8. Ajoneuvon seuranta ja ajo-opetusaikataulut oppilaiden saatavilla ..	20

TAULUKOT

TAULUKKO 1. Ensisijaiset hakijat.....	10
TAULUKKO 2. Opiskelijan työsalipäivän yleisohjelma	24
TAULUKKO 3. Työelämän vaatimukset ja opiskelijoiden osaaminen.....	29
TAULUKKO 4. Oppilas osaa tehdä perushuoltotoimet kuorma-autolle ja käyttää tarvittavia työvälineitä ja menetelmiä.	31
TAULUKKO 5. Oppilas osaa kuormata, varmistaa ja purkaa erilaisia kappaleita säädösten ja määräysten mukaan kuorma-auton kuormatiloissa..	35
TAULUKKO 6. Oppilas osaa toimia ohjeiden ja määräysten mukaisesti työtilanteissa.....	37
TAULUKKO 7. Oppilas osaa ensiapu 1-kurssia vastaavat tiedot ja taidot.....	38

1 JOHDANTO

Motivaatio työn tekemiseen saadaan pidettyä yllä, kun kehitetään työtä kollegojen kanssa yhteistyössä. Opetustyön perustana ovat opetussuunnitelmat. Opetussuunnitelma laaditaan koulutuksen järjestäjän ja työ- ja elinkeinoelämän yhteistyönä paikallistasolla valtakunnallisen opetussuunnitelman pohjalta. Työelämälähtöisyys sisältyy näin ollen opetussuunnitelmaan. Työelämälähtöisyyttä tarkastellaan koulumaailman ja työelämän näkökulmista. Kyselytutkimus työpaikkaohjaajille (Nurmela) selvittää työelämälähtöisyyden yksityiskohteisemmin yhteistyöyritysten näkökulmasta. Tässä opinnäytetyössä opettajille kohdistettu kyselytutkimus antaa vastauksen siihen, kuinka hyvin opiskelijat osaavat kyselyn asiat. Opiskelijoille annettu työelämälähtöinen opetus nostaa yritysten kilpailukykyä markkinoilla ja parantaa mahdollisuutta opiskelijoiden työllistymiselle kuin se, että opetetaan vanhoja tai vääriä asioita.

Työelämälähtöisyyttä tutkittiin Tampereen seudun ammattiopiston (TREDU) logistiikka-alalla Kankaantaankadun toimipisteessä. Opiskeluympäristöjä verrattiin TREDUN muihin logistiikka-alan toimipisteisiin Kuru ja Tampere. TREDU on Pirkanmaalla toimiva yksi Suomen suurimmista ammatillisista oppilaitoksista. Tampereen ammattiopisto ja Pirkanmaan koulutus konserni-kuntayhtymä liittyivät yhteen 1.1.2013 ja siitä syntyi Tampereen seudun ammattiopisto. TREDUSSA aloitti vuonna 2013 8000 nuorta ja 10 000 aikuisopiskelijaa kahdessakymmenessä eri toimipisteessä. TREDU on opinnäytetyön toimeksiantaja.

Tehtävänä on tutkia opetussuunnitelmien kuvailevia tavoitteita työelämälähtöiseen opetukseen sekä selvittää opetusympäristön mahdollisuudet ja opetuksen toteutuminen. Tutkimuksessa todetaan opettajien pätevyys ja ammattitaito sekä ammattitaidon kehittäminen jatkossa. Tutkimuksen tehtävänä on myös saada tukea siitä, että tehdään oikeita asioita opetuksessa ja mitä asioita pitää tehdä toisin.

Logistiikka-alan työtehtävät muuttuvat ja lisääntyvät tietotekniikan ja sähköisen liiketoiminnan kasvun myötä. Alalla ei tänä päivänä riitä pelkkä ajoneuvon kuljettamisen osaaminen. Tarvitaan muun muassa asiakaspalvelutaitoja, logistiikan sähköisten järjestelmien osaamista ja mukautumiskykyä työtehtävien

vaatimusten mukaan. Alalla on kysyntää motivoituneille ja osaaville kuljettajille. Tavoitteena on saada opiskelijat motivoitumaan entisestään ja saamaan mahdollisimman hyvät elinikäisen oppimisen avaintaidot.

2 TUTKIMUKSEN TAVOITTEET

Tavoitteena on selvittää työelämälähtöisyyden toteutuminen logistiikka-alan opiskelijoille kankaantaankadun toimipisteessä Nokiolla. ”Juhlapuheissa” tuodaan esille työelämälähtöinen opetus. Selvitys on tehty yhteistyössä kollegan kanssa jakaen tutkimus työelämän ja oppilaitoksen näkökulmiin. Yhteisenä tavoitteena on hyödyntää tutkimustulosta opetuksen ohjaamiseen työelämälähtöisemmäksi.

Tutkimustyö palvelee opiskelijoita, opettajia, ammattiopistoa, työelämää ja yhteiskuntaa. Opettajien ammattitaito pysyy korkeana ja työn mielekkyys säilyy työelämälähtöisyyden myötä. Opiskelijoiden motivaatio paranee oppimisympäristön kehityksen ansiosta. Opetetaan niitä asioita, mitä työelämä painottaa, opetussuunnitelmaa kuitenkin noudattaen. Tällöin ammattiopiston logistiikka-ala kiinnostaa nuoria enemmän ja hakijamäärät kasvavat. Ammattiopiston imago kasvaa. Työelämä saa sellaisia työntekijöitä, joiden lähtökohdat vastaavat paremmin sen toiveita. Oppilaat työllistyvät entistä paremmin valmistumisen jälkeen, kun valmiudet työelämään ovat paremmat. Yritykset saavat tarvitsemansa työntekijät ja pysyvät paremmin kilpailukykyisenä. Yhteiskunta hyötyy paremman työllistymisen myötä uusista veronmaksajista, sen sijaan, että heistä tulisi työttömiä yhteiskunnan elätettäviä.

Opetus tulee selkeytymään ja siihen saadaan lisää varmuutta tutkimuksen myötä. Konkreettinen palaute työelämältä vahvistaa sitä. Yhteistyö työelämän kanssa kasvaa ainakin jossain määrin. Opettajien määrän lisääntyessä työsuojelun valvontaan ja toiminnan kehittämisen jatkumisella tämän tutkimuksen jälkeenkin. Tutkimus selvittää myös opettajien käsityksen opetuksen laadusta eri osa-alueilla.

3 KULJETUSALAN AMMATILLISTA KOULUTUSTA PIRKAN- MAALLA

Tredun verkkosivuilla kuvataan logistiikan opiskelun sisältö tiivistetysti:

Logistiikan perustutkinnossa koulutetaan kuljetus- ja varastointialan ammattilaisia, jotka kuljettavat ihmisiä, tavaroita ja ajoneuvoja tehokkaasti ja turvallisesti. Ala kansainvälistyy ja verkostoituu voimakkaasti.

Opinnot sisältävät ajoneuvon huoltoa, kuljetustekniikkaa, varastointia, kuormankäsittelyä, asiakaspalvelua, yrittäjyyttä sekä tietojenkäsittelyä. Lisäksi harjoitellaan ajoa trukilla ja pyöräkuormaajalla.

Autonkuljettajaksi opiskelevat suorittavat kuorma-auton kuljettamiseen oikeuttavan BC-ajokortin ja linja-autonkuljettajaopiskelijat joukkoliikenteeseen oikeuttavan D-ajokortin.

Yhdistelmäajoneuvonkuljettajaopiskelijat suorittavat sekä raskaan ajoneuvon kuljettamiseen oikeuttavan CE-ajokortin että ajoluvan vaarallisten aineiden kuljettamiseen. Lakisääteinen kuljetusalan ammattipätevyyskoulutus sisältyy opintoihin. Kurussa Metsätien toimipisteessä yhdistelmäajoneuvokoulutuksessa suuntaudutaan puutavarakuljetukseen.

Varastonhoitajaopiskelijat perehtyvät tavaroiden lähettämiseen ja vastaanottoon, tuotteiden varastointiin ja säilyttämiseen, varastojärjestelmiin sekä varastokirjanpitoon. (Logistiikan perustutkinto 2014.)

Kuljetusalan ammatillisen koulutuksen tarve tulee pysymään samalla tasolla, ellei ole jopa tarvetta kasvulle. Tredun (Opetussuunnitelma 2014, 6) logistiikan perustutkinnon tutkintoalakohtaisen opetussuunnitelman mukaan kuljetusalan työntekijämäärä tulee pysymään samalla tasolla myös tulevaisuudessa. Pirkanmaalla logistiikka-alan työntekijöitä eläköityy noin 300 vuodessa.

Nuoriso- ja aikuiskoulutuksen tulisi täyttää tämä vaje. Myös Varsinais-Suomen Yrittäjä-lehdessä (Kaikki kuljetukset tukeutuvat maantiekuljetuksiin 2013) Petri Pihlavisto Varsinais-suomen ELY-keskuksesta mainitsee 300 henkilön poistumisen alalta vuosittain maakunnassa. Samassa artikkelissa Autoliikenteen työnantajaliiton eläkkeelle jäänyt toimitusjohtaja Hannu Parvela tuo esille, että uusia kuljettajia valtakunnassa tarvitaan noin 5000 vuodessa, joista 3000 tavari liikenteeseen.

3.1 Logistiikka-alan koulutus Tredussa

Tampereen ammattiopisto ja Pirkanmaan koulutus konserni-kuntayhtymä yhdistyivät Tampereen seudun ammattiopistoksi 1.1.2013. Tredulla on Pirkanmaalla 19 toimipistettä 8 eri kunnassa. Nuorisokoulutuksessa on noin 8000 ja aikuiskoulutuksessa noin 10 000 opiskelijaa. Henkilöstöä on yhteensä noin 1 000. (Koulutukset 2014.)

Logistiikka-alan koulutusta annetaan nuorisostaasteella Hepolamminkadun (Tampere), Kankaantaankadun (Nokia) ja Metsätien (Kuru) toimipisteissä. Kurussa yhdistelmäajoneuvonkoulutuksessa suuntaudutaan puutavarakuljetukseen. Tampereella yhdistelmäajoneuvokuljettajan lisäksi on mahdollista suuntautua autonkuljettajaksi, linja-autonkuljettajaksi ja varastonhoitajaksi, joista yhdistelmäajoneuvo- ja linja-autonkuljettajakoulutuksen voi suorittaa myös yo-pohjaisena. Nokialla valmistutaan yhdistelmäajoneuvonkuljettajiksi. Opetushenkilökuntaa ammattiaineissa ja ajo-opetuksessa on yhteensä Nokialla 9, Kurussa 5 ja Tampereella 17.

Kankaantaankadun opetustilat eivät sovellu hyvin logistiikka-alan opetukseen. Ajoneuvot säilytetään yön ajan työsalissa, koska niillä ei ole omaa säilytystilaa esimerkiksi ajoneuvokatosta (kuvio 1).

KUVIO 1. Ajoneuvojen säilytys

Yleensä työsaliopetus voi alkaa vasta, kun ajoneuvot on siirretty pihalle. Ajoneuvojen mukana tulee tiloihin kuraa ja likaa kelistä riippuen. Ajoneuvoja pestään pesuhallissa ja Hepolamminkadun toimipisteen raskaankaluston pesukadulla (etäisyys 20 km), mutta likaa kertyy silti. Työsalin siisteyteen on kiinnitetty huomiota viihtyvyyden ja hyvinvoinnin parantamiseksi.

Työsalin toisessa päädyssä sijaitsevat varastohyllyt trukilla tehtäviä hyllytysharjoituksia varten. Trukilla suoritettavat ajoneuvojen ja kontin lastausharjoitukset tehdään pääsääntöisesti ulkona (kuvio 2).

KUVIO 2. Kontti lastausharjoituksia varten

Ajoneuvojen huoltoharjoituksiin on työsalissa 4 ajoneuvonostinta. Raskaan kaluston huollot tehdään lattiatasolla. Erillistä huoltomonttua ei tiloissa ole. Yhdistelmän ajoharjoittelut tehdään osin toimipisteen hiekkakentällä, jossa säilytetään kontit, lavat ja perävaunut (kuvio 3). Yhdistelmän peruutus harjoitukset kulmaan ja lastaussiltoihin toteutetaan yhteistyöyritysten pihoissa ja Hepolamminkadun toimipisteessä.

KUVIO 3. Hiekkakenttä Kankaantaankadun toimipisteessä

Hepolamminkadun toimipisteessä ajoneuvojen säilytykseen on osalle kalustolle ajoneuvokatos (kuvio 4). Alue on aidattu. Loput ajoneuvoista ovat huolto- ja pesuhallissa.

KUVIO 4. Hepolamminkadun toimipisteen ajoneuvokatos

Trukkiharjoitteluun toimipisteessä on hyvät ja tilavat tilat. Lastaussiltoja on 5 kappaletta (kuvio 5). Ajoneuvojen huoltaminen on vähäisempää, kuin Kankaantaankadulla, johtuen opetuksen eri painotuksesta. Ajoneuvonostimia ei toimipisteeseen ole hankittu. Ajoneuvojen huoltamiseen mukaan lukien ras-

kaskalusto on huoltomonttu sekä harjallinen pesukone. Piha-alue on asfaltoitu. Yhdistelmäajoneuvon peruutusharjoittelu siltaan ja kulmaan voidaan toteuttaa hyvin kelistä riippumatta.

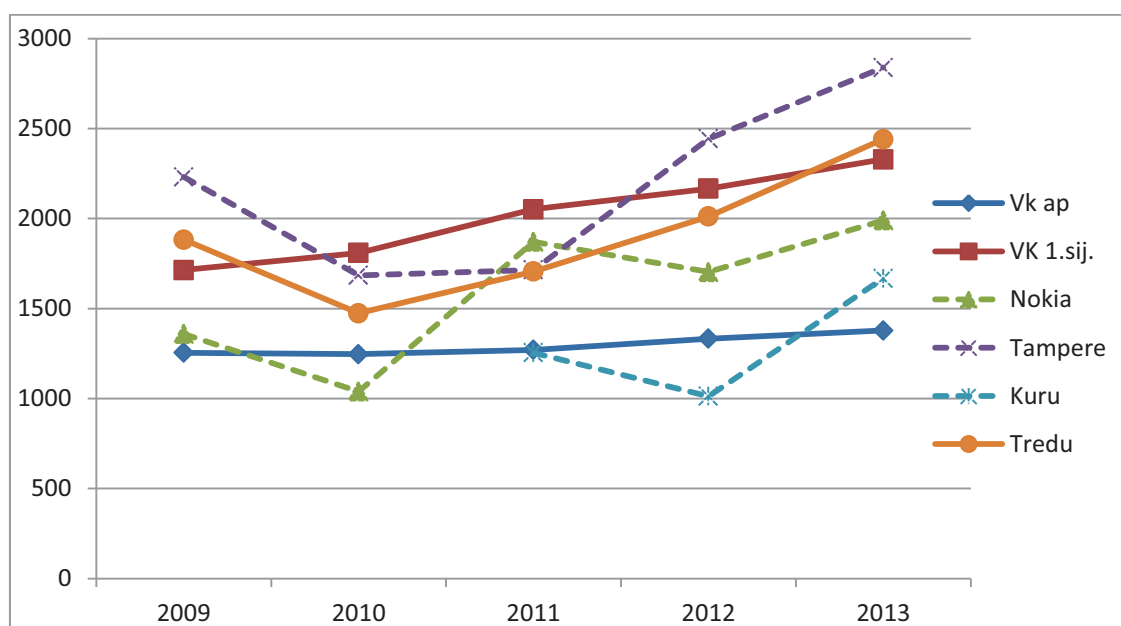
KUVIO 5. Hepolamminkadun toimipisteen ajoneuvokatos

Kurun Metsätien toimipisteessä on yhdistelmäajoneuvon perustutkinto aloitettu 2011. Ajoneuvon huoltaminen toteutetaan metsäkoneen huoltohallissa, mutta kuorma-autojen huoltamiseen ei ole erillistä nostinta tai huoltomonttua. Metsätien C ja CE ajo-opetus toteutuu puutavarakuljetuksiin tarkoitetulla kuorma-autolla / yhdistelmällä sekä Kankaantaankadun ajoneuvoilla. Yhdistelmän peruutusharjoittelu tapahtuu Hepolamminkadun toimipisteen ja yhteistyöyritysten pihossa.

Kuorma-auto kalusto on Kankaantaankadun toimipisteessä vuosimallista 1998 - 2008. Määrällisesti ajoneuvoja on sen verran (7 kpl), että ajo-opetuksen lisäksi voidaan tehdä asiakastyönä esimerkiksi sorankuljetusta ja materiaalin siirtoa, kuten vanerikaappien ja pienien kesämökkien siirtoja. Tilanteen mukaan kalustoa on lainattu Hepolamminkadun toimipisteestä. Metsätien ajo-opetukseen ja tutkintoihin on raskasta kalustoa lainattu säännöllisesti viikoittain. Hepolamminkadun toimipisteessä kuorma-autojen (10 kpl) vuosimallit ovat 1998 - 2007. Metsätien kuorma-autojen (5 kpl) vuosimallit ovat 1999 – 2009.

Toimipisteiden keskinäisen vertailuun vaikuttavat sijainti, oppimisympäristö, opetuksen laatu ja Metsätien erikoistuminen puutavarakuljetuksiin. Metsätien ja Kankaantaankadun toimipisteiden tilat ovat vanhat ja huonosti logistiikkaan soveltuvat toisin kuin Hepolamminkadun toimipisteen logistiikan uudet (2010) opetustilat. Sijainniltaan Metsätie on hiukan syrjässä 55 km päässä Tampereelta pohjoiseen. Opiskelijat jotka haluavat erikoistua puutavarakuljetuksiin, kohdentuvat Metsätien toimipisteen. Opetushallituksen KOULUTA sivuston (Tilastoraportit 2014) mukaan vuonna 2013 Kankaantaankadun ja Hepolamminkadun toimipisteisiin opiskelijat hakivat pääsääntöisesti Pirkanmaalta ja yksittäisiä hakijoita on myös muilta alueilta. Vastaavasti Metsätien toimipisteesseen hakijat olivat ainoastaan Pirkanmaalta.

Tredun toimipisteisiin ensisijaisesti hakevien opiskelijoiden määrä on ollut kasvava tilastovuosien 2009 – 2013 aikana (ks. liite 1). Alla olevan taulukon (taulukko 1) vertailupohjana ovat valtakunnallisen haun aloituspaikat ja ensisijaiset hakijat logistiikan perustutkinnossa mukaan lukien kuljetuspalvelujen koulutusohjelma (ks. liite 2) . Taulukon esitys on suuntaa antava. Valtakunnalliset aloituspaikkojen ja ensisijaisten hakijoiden määrä on haluttu pitää alkupe-
räisenä. Valtakunnallisista lukemista ei ole vähennetty Tredun ja sen toimipisteiden aloituspaikkojen ja ensisijaisten hakijoiden määrää. Tredun ja sen toimipisteiden tulokset on suhteutettu valtakunnalliseen oppilasmäärään.

TAULUKKO 1. Ensisijaiset hakijat

3.2 Nokian toimipisteen esittely

Historia

Nokian kaupungilla ammatillinen opetus siirtyi Haavistosta Kankaantaankadulle syksyllä 1980. Tuolloin alkoi kolme vuotta kestävä auton asentajan linja Nokian ammattioppilaitoksessa (Naol). Peruskoulupohjainen Autonkuljettajalinja alkoi vuonna 1986. Oppilaita aloitti vuosittain luokallinen eli 16 henkilöä. Autonkuljettajalinja oli kaksi vuotta kestävä. Ensimmäinen vuosi oli yleisjakso, minkä jälkeen auto- ja kuljetusalalta pystyi hakemaan yleisjakson menestyksen mukaan erikoistumisjaksolle toiselle vuodelle. Autonkuljettajat saivat B- ja C- ajokorttiluokkaopetusta. Toimipisteellä oli käytössä yksi kuorma-auto, Scania 111 (kuvio 6).

KUVIO 6. Opetusajoneuvo Scania 111

Lisäksi liikenneopetuksessa käytettiin ostopalveluna autokoulun liikenneopettajaa ja joskus myös ajoneuvoa. (Leppänen 2014.)

Kankaantaankadun B-rakennus sai nykyisen muodon vuonna 1987. Silloin B-rakennusta jatkettiin ja selkeytettiin autonkuljettaja- ja metalliosastojen tilat. Ylioppilaspohjainen linja alkoi vuonna 1988, joka oli 1,5 vuotinen. Seuraava ylioppilaspohjainen linja alkoi aina kun edellinen oli loppunut. Vuonna 2006

alkaen samoihin tiloihin otettiin kaksi alkavaa luokkaa. Yhdistelmäajoneuvo-opetus aloitettiin ostopalvelulla 2000-luvun alkupuolella ja omavaraiseen opetukseen siirryttiin vuonna 2005. Nokian ammattioppilaitos muuttui Pirkanmaan ammattiopistoksi (PIRKO) vuonna 2007 ja vuonna 2013 Tampereen seudun ammattiopistoksi (Tredu). (Leppänen 2014.)

Nykytila

Kankaantaankadun toimipisteessä on mahdollisuus opiskella logistiikan lisäksi kone- ja metallitekniikkaa, sähkö- ja automaatiotekniikkaa ja hotelli-, ravintola- ja catering-alaa. Kaksi luokkaa aloittaa logistiikka-alalla, kun luokkakoko on 18 opiskelijaa. Sosiaali- ja opetustilat ovat tulleet haasteellisiksi opiskelijamäärien kasvun myötä.

Tulevaisuus

Tulevaisuuden suunnitelmissa on Kankaantaankadun B-rakennuksen purkaminen osittain tai kokonaan. Logistiikka-, kone- ja metalli- ja sähkö- ja automaatio-osastot siirtyvät uusiin tiloihin, jotka rakennetaan samalle tontille. Lisäksi olemme saamassa myös terveydenhoitajakoulutuksen uusiin tiloihin.

Logistiikan ja kone- ja metallitekniikan osastoilla on suunnitteilla uusiin tiloihin yhteinen varastotila. Tarkoitus olisi saada yhdistettyä osastojen toimintaa entisestään niin, että koneistajat valmistavat tuotteita varastoon ja logistiikka kuljettaa tuotteet varastosta sovittuina ajankohtina sovittuihin kohteisiin. Varastossa tulisi olemaan automatisoitu hyllyhissi, jolloin pystyttäisiin hyödyntämään varaston pinta-ala koko sen korkeudelta.

Kankaantaankadun toimipisteessä on kehitetty oppimisympäristöä ja tapoja. Tämä näkyy positiivisesti lisääntyneenä tutustujien käyntinä. Tutustujina ovat olleet Ammattistartin opiskelijat, yläkoulun luokat ja yksittäiset yläkoulun opiskelijat. Tieto opiskelun mielekkyydestä alalla välittyy nuorison keskuudessa. Helsingin seudun kauppakamarin jäsentiedotteessa vrt. (Logistiikka-ala ei houkuttele nuoria 2014.) ennakointikamari tilaisuudessa osallistujat olivat sitä mieltä, että logistiikka-alan vetovoima on nuorison keskuudessa huonoa. Näin voi asia olla vielä monin paikoin, mutta trendi on positiivinen. Tästä esimerkki-

nä Novidassa Juutin ks. (2012) mukaan on lisätty logistiikka-alan aloituspaikkoja yhdellä luokalla nuorison lisääntyneen kiinnostuksen vuoksi.

3.3 Opetussuunnitelmat

Koulutuksen järjestäjiä ohjaa opetussuunnitelmaperusteisessa koulutuksessa Opetushallituksen antama määräys perustutkinnon perusteista. Viimeisin Opetushallituksen määräys Logistiikan perustutkinnon perusteista on vuodelta 2009. Koulutuksen järjestäjät tekevät paikallisen opetussuunnitelman edellä mainituin perustein yhdessä työ- ja elinkeinoelämän kanssa. (Lankinen, Repo 2009, 3.)

Kuluvana vuonna (2013 – 2014) on käytössä ollut kolme eri opetussuunnitelmaa eli jokaiselle vuosiluokalle omansa. Tähän on vaikuttanut myös Tampereen ammattiopiston ja Pirkanmaan koulutus konserni-kuntayhtymän yhdistyminen. Opetussuunnitelma voidaan nähdä olevan jatkuvan kehitysprosessin alla. Tämä tekee opettajan työstä haastavan, sillä on osattava kolme eri paikallista opetussuunnitelmaa valtakunnallisen opetussuunnitelman lisäksi. Opetussuunnitelmien päivittämisellä ohjataan kuitenkin opetusta työelämän tarpeiden mukaan.

Opetushallituksen Logistiikan perustutkinnon perusteista käytetään yleisesti puheissa myös termiä Valtakunnallinen opetussuunnitelma. Valtakunnallisen opetussuunnitelman kuvaavia osaamistavoitteita peilataan Pirkanmaan koulutus konserni-kuntayhtymän ja Tampereen ammattiopiston aikaiseen opetussuunnitelmaan. PIRKOn aikainen opetussuunnitelma oli vielä voimassa luvulla vuonna 2013 - 14. Kuvaavilla osaamistavoitteilla tarkoitetaan tässä esimerkiksi kuorma-auton tavarankuljetusten hallintaan sisältyvä: ”Opiskelija tai tutkinnon suorittaja osaa tunnistaa kuorma-autoon kuuluvia hydrauliiikan, pneumaattiiikan ja sähkötekniikan laitteita ja toimintaperiaatteita”.

Valtakunnallisen opetussuunnitelman kuvaavat osaamistavoitteet sisältyvät paikallisiin opetussuunnitelmiin (TAO ja PIRKO). Tähän on koettu tärkeäksi tehdä jotain yksittäisiä lisäyksiä. Osaamistavoitteet ovat pilkottu Tampereella

vielä tarkemmiksi ja ovat myös kuvaavampia nimiltään kuin Nokiolla. Tampereen Hepolamminkadun ja Kurun Metsätien toimipisteissä käytettiin samaa Tampereen ammattiopiston opetussuunnitelmaa. Nokiolla kuorma-auton tavarankuljetuksen hallinta oli jaettu seuraavasti: kuorma-auton tavarankuljetuksen hallinta 1 – 6, mikä ei kerro sen sisällöstä paljoakaan, voisikin sanoa, että ne olivat ”kasvottomia”. Tampereella vastaavasti oli kuorma-auton tavarankuljetusten hallinnassa muun muassa trukin kuljettajan tehtävät, laadun perusteet ja tietotekniikka. Nykyisen Tampereen seudun ammattiopiston opetussuunnitelmaan huomioitiin muun muassa nämä seikat.

4 TYÖELÄMÄLÄHTÖISYYS OPETUKSESSA

Laki ammatillisesta koulutuksesta (21.8.1998/630) tuo esille vaatimukset työelämän kanssa:

- *2 § koulutuksen tarkoitus” Ammatillisen koulutuksen tarkoituksena on kohottaa väestön ammatillista osaamista, kehittää työelämää ja vastata sen osaamistarpeita sekä edistää työllisyyttä.*
- *6 § Yhteydet työelämään” Ammatillisessa koulutuksessa tulee ottaa erityisesti huomioon työelämän tarpeet. Koulutusta järjestettäessä tulee olla yhteistyössä elinkeino- ja muun työelämän kanssa”.*

Työelämälähtöisyys käsitteenä ei ole virallisesti määritelty ja sisällön tarkoitus voi poiketa merkittävästi eri tahojen puheissa. (Metsä, Soukainen 2009, 22)

Työelämälähtöinen opetus on sitä, että koulussa opetetaan niitä asioita ja arvoja, mitä työelämä tarvitsee. Koulua ohjaa valtakunnallinen opetussuunnitelma, mikä on tulkittu ja toteutettu koulukohtaisella opetussuunnitelmalla. Opetussuunnitelmat laaditaan yhteistyössä koulutuksen järjestäjän ja työ- ja elinkeinoedustajien kanssa. Tavoitteena on selvittää työelämän ammattitaitovaatimukset ja verrata sitä antamaamme opetukseen. Opetusta tullaan ohjaamaan enemmän työelämän suuntaan.

Työelämälähtöisyyteen vaikuttavat opettajien yhteistyö työelämän kanssa esimerkiksi työssäoppimispaikoissa, oman ammattitaidon ylläpitäminen kouluttautumalla, työelämäjaksoilla, seuraamalla työelämän tarpeiden muutoksia

ja opettamalla opiskelijoille työelämässä tarvittavia asioita. Valtakunnallisessa opetussuunnitelmassa (Lankinen, Repo 2009, 222) osoitetaan, että koulutuksen järjestäjän tulee huolehtia opettajien työelämäosaamisesta ja kouluttamisesta.

Tiimikokous pidetään viikoittain ja se on kestoiltaan puolitoista tuntia ja yleensä se ei riitäkään, vaan venyy lähes kaksi tuntia pitkäksi. Kokouksessa käsitellään opiskelija-asioiden lisäksi yleisiä toimintaan liittyviä asioita kuten ajoneuvojen käyttö, tarvittavat hankinnat, henkilökunnan koulutukset, toiminnan kehittäminen jne. Kokouksien myötä opettajat pysyvät ajan tasalla toistensa tekemisestä ja toimintaamme voidaan kehittää yhteistyössä. Opiskelija-asioista tiimissä käydään tarkemmin kerran kuukaudessa, jolloin paikalla ovat lisäksi erityisopettaja ja opintojen ohjaaja. Logistiikan henkilökunnan osaaminen on huomioitu jo rekrytointivaiheessa. Substanssiosaaminen jakaantuu yhdistelmäajoneuvon kuljettajasta, ajoneuvotekniikan taitajaan, ajojärjestelyjen osajaan jne. Tiimikokouksessa jokainen omassa roolissaan vaikuttavat logistiikan opetuksen toimivuuteen ja sen kehittämiseen. Koulutuspäällikkö on myös läsnä pääsääntöisesti tiimikokouksissa. Tällöin voidaan tehdä heti toimintaa koskevia päätöksiä, jotka ovat koulutuspäällikön päätösvallassa. Koulutuspäällikkö tuo myös viimeisimmät uutiset alaan liittyen.

Tredun opetussuunnitelmassa tuodaan esille työelämän tarpeet: ”koulutuksen järjestäjillä tulee olla tarjottavana riittävästi ja riittävän laadukasta koulutusta täyttämään nämä työelämän yhä kasvavat tarpeet niin määrällisesti kuin laadullisesti” (Opetussuunnitelma 2014, 6).

Nurminen ja Laitinen-Väänänen (2012,1) toteavat Nurmisen (2010) mukaan työelämän toimintatavat ja työn tekemisen käytänteet ovat muuttuneet ja muuttuvat edelleen radikaalisti. Opiskelijoiden kykyä oppia jatkuvasti ja opitun asian soveltamisen taidot korostuvat tulevaisuudessa työelämässä. Tähän asiaan on valtakunnallisessa opetussuunnitelmassa kiinnitetty huomiota termillä elinikäinen oppiminen. Opiskelijan jatkuvassa oppimisessa ja uusien tilanteiden haltuun otossa työelämän muuttuvissa olosuhteissa ratkaisevana tekijänä ovat elinikäisen oppimisen avaintaidot eli näiden asioiden osaaminen (Lankinen, Repo 2009, 19). Nämä ovat opiskelijan kannalta tärkeimpiä asioita

työelämän vaatimusten saavuttamiseksi. Lankisen ja Revon (2009, 20) mukaan elinikäisen oppimisen avaintaitoja ovat:

1. *elinikäinen oppiminen ja ongelmanratkaisu*
2. *vuorovaikutus ja yhteistyö*
3. *ammattietiikka*
4. *terveys, turvallisuus ja toimintakyky*
5. *aloitukyky ja yrittäjäyys*
6. *kestävä kehitys*
7. *estetiikka*
8. *viestintä- ja mediaosaaminen*
9. *matematiikka ja luonnontieteet*
10. *teknologia ja tietotekniikka*
11. *aktiivinen kansalaisuus ja eri kulttuurit.*

Ammatillisissa perustutkinnoissa työelämälähtöisyys on toteutunut kokonaisuudessaan hyvin. Erityisen hyvin työelämälähtöisyys toteutui työssäoppimisen ja ammattiosaamisen näyttöjen järjestäminen työpaikoilla. Suurimpana haasteena oli työelämän osallistuminen yhteistyöhön koulutuksen suunnittelusta toteutukseen. Myös elinikäisen oppimisen avaintaitojen integrointi toteutui hyvin opetukseen ja ammattiosaamisen näyttöihin. (Hievanen, Lounema, Räisänen, Kärki, Rajamäki ja Kantosalu 2013, 91- 92,94.)

5 TYÖSALIOPETUS

Työsaliopetus on käytännön opetusta, jota opiskelijat tulevat ammattiopistolta hakemaan. Ensimmäisinä viikkoina, kun työturvallisuutta käydään opiskelijoiden kanssa läpi, opiskelijat jo kyselevät, että milloin päästään työsaliin tekemään käytännön asioita. Työsaliopetuksen merkitys on suuri opiskelijoiden motivaation ja mielekkyyden kannalta. Työsaliopetuksen sisällön kehittäminen ja opetuksen aloituksen mahdollistaminen pian alkuvaiheessa ovat tärkeässä asemassa.

5.1 Natura Mobile projekti

Natura Mobile -projekti oli EAKR hankekokonaisuus, jonka rahoitti Pirkanmaan liitto 75 %:sti. Hanke alkoi PIRKOn projektina 1.1.2001 ja päättyi TRE-DUn hankkeena 21.10.2013. Tampereen seudun ammattiopiston Tredun kaksivuotisen hankkeen tavoitteena oli uudistettujen oppimisympäristöjen palveleminen paremmin opiskelijoiden tulevaa työelämää varten. Oppimisympäristöjen tavoitteena oli myös uudistaa opetusta ja päivittää opettajien osaamista (Natura Mobile).

Hankkeessa oli kolme osahanketta automaatiotekniikan oppimisympäristö, levy- ja hitsausalan oppimisympäristö ja liikkuva verkko. Kehitettävänä oli opetuksessa siirrettäviä oppimisympäristöjä ja nykyaikaisen tieto- ja viestintäteknologian (tv) menetelmiä. Logistiikka-ala ja turvallisuusala olivat myös mukana projektissa. Logistiikka-ala huolehti oppimisympäristöjen siirroista toimipisteiden välillä ja turvallisuusala kuljetusten turvallisuudesta. Siirrettävät oppimisympäristöt mahdollistivat tasapuolisen opetuksen järjestämisen ympäri Pirkanmaata (Natura Mobile).

Natura Mobile –projektin kautta hankitut kannettavat tietokoneet tukevat ja monipuolistavat oppimista, niin työsaliopetuksessa kuin luokassa. Tiedon hankinta internetistä, antaa opiskelijalle valmiudet oma-aloitteisuuteen myös työelämän eri tilanteissa. Ajoneuvopäätteet on myös hankittu tämän projektin kautta. Ajoneuvopäätteiden avulla seurataan opiskelijoiden ajokäyttäytymistä, ajoreittejä, opastetaan oikeaan osoitteeseen tarvittaessa ja manuaalinen ajopäiväkirja korvataan tällä. Ajoneuvopäätteet ovat yleistyneet yrityksissä ja ovat tätä päivää. Ajoneuvopäätteillä seurataan annettujen tehtävien toteutuminen ja tarvittaessa voidaan tehdä muutoksia aikataulusuunnitelmiin. Opiskelija oppii ajoneuvopäätteiden käytön ja on valmiimpi työelämää varten. Ajotilaustehtäviä otetaan vastaan ajoneuvokaluston määrän sallimissa rajoissa. Monipuolisilla päällirakenteilla konteilla, lavoilla ja laveteilla saadaan ajoneuvo vastaan ajotehtävien tarpeiden mukaisiksi.

Referenssinä muutama ajoneuvopäätteissä samaa työnhallinta -järjestelmää käyttävää liikelaitosta / yritystä Nokian kaupunki, Elinkeino-, liikenne- ja ympä-

ristökeskus, Huhtahyvät Oy ja Jurvelin Oy. Nokian kaupunki käyttää ajoneuvopäätteissä olevaa ohjelmaa työnjaossa, työnseurannassa, laskutuksen perusteissa jne.

5.2 Kehittäminen

Asioiden kehittäminen työpaikalla on arvokasta niin työnantajan kuin työntekijän näkökulmasta. Työn tekemisen tehostaminen motivoi työntekijää. Kehittämiseen tulee osallistua myös muiden kollegojen, jotta kehittäminen on mahdollista. Motivaatio kehittämiseen saadaan loppumaan, jos sitä ei tueta työyhteisössä. Tuloksia saadaan aikaan, kun laittaa itsensä likoon.

Työpaikallamme logistiikan opettajista opiskelee tällä hetkellä noin puolet. Kouluttautumalla kehitetään omaa osaamista. Tällä hetkellä koulutaudutaan pedagogiikan osalta tai syventämällä substanssiosaamistamme. Logistiikan opettajista kaikki ovat päteviä tehtäväänsä. Työkokemusta on kertynyt alalta jokaiselle, mutta eri osa-alueilta. Tällöin täydennetään toisiamme hyvällä yhteistyöllä.

Työelämäjaksolla opettajista on käynyt vain yksi. Liikenneopettajista puolet ajaa loma-aikoina rahtiliikennettä eri yrityksille. Työsaliopettajat ovat täydentäneet osaamistaan alaan liittyvien harrastusten kautta. Työelämäjaksoihin pitäisi saada enemmän vetovoimaa ja saada opettajia hyödyntämään tätä mahdollisuutta. Tällä tavoin saadaan päivitettyä ammattiosaaminen ajan tasalle ja saamaan opetus työelämälähtöisemmäksi.

Kankaaantaankadun toimipisteessä pyritään kehittämään logistiikan opetusta laadukkaammaksi. Yksi kehityksen kohteena on ollut rastikoulutus ja sitä kehitetään koko ajan oman työn ohessa. Rastikoulutuksella on tarkoitus pilkkoa opetus pienempiin kokonaisuuksiin, joita seurataan rastikoulutustaulukolla (liite 3). Taulukko on tarkoitus tuoda oppilaiden saataville, josta he voisivat seurata omaa oppimisen etenemistä. Taulukkoon kirjataan päivämäärä milloin kukin oppilaista on rastin suorittanut opettajan hyväksymänä suorituksena. Rastina voi olla esimerkiksi rengaskoneen käyttö. Tässä tapauksessa rengas-

koneeseen on tutustuttu etukäteen niin teoriassa kuin opettajan ohjauksessa käytännössä. Rengaskoneen käyttöä opiskelijat harjoittelevat niin, että pystyvät näyttämään osaamisensa opettajalle (kuvio 7). Rastikoulutuksella pystytään myös varmistamaan, että jokainen tulee tekemään kaikki tarvittavat rastit vaikka olisivat esimerkiksi sairauden vuoksi poissa aiheen käsittelyn aikana.

KUVIO 7. Rengaskoneen käyttö

Työsälille hankittiin kaksi taulutelevisiota. Toisessa voidaan seurata ajoneuvojen reaaliaikaista kulkemista kartalla ja toisessa näkyy oppilaiden ajo-opetusajat (kuvio 8). Taulutelevisioon on tarkoitus laittaa näkyville rastikoulutustaulukko sekä rastikoulutuksista aiemmin tehdyt esitykset, joita opiskelijat pääsevät selaamaan.

KUVIO 8. Ajoneuvon seuranta ja ajo-opetusaikataulut oppilaiden saatavilla

Työelämästä saatuihin palautteisiin reagoidaan tarvittaessa välittömästi. Pyritään parantamaan opetuksen laatua pienestäkin ideasta. Esimerkiksi saatuun palautteeseen opiskelijan heikosta asiakaspalvelutaidosta työssäoppimispaikalta, aiheutti toimenpiteitä. Syynä voi olla oppilaan heikko motivaatio tai muusta syystä johtuva arkuus tai röyhkeys. Koululla huomattiin mahdollisuus asiakaspalvelun harjoittamiseen asiakastöiden vastaanotossa. Aikaisemmin opettajat ovat ottaneet asiakastyöt vastaan ajansäästönkin vuoksi. Tämän palautteen jälkeen opiskelijat vuorollaan ottavat asiakastyöt vastaan ja saavat näin käytännönharjoitusta oikeilla asiakkailla.

Työvuosien myötä tulee työtehtävässä vastaan erilaisia ongelmia ja haasteita. Joihinkin asioihin ei voi vaikuttaa tai ainakin se vie paljon aikaa ja voimavaroja. Toimintatapoja kehittämällä saadaan päivittäiset ongelmat ja haasteet vähemmän. Alla muutamia tavoitteita, joita pyritään kehittämään.

Teorian ja käytännön opetuksen ajoittaminen sekä sisällön vastaavuus tulisi saada tukemaan toisiaan. Teoriaopetuksessa käytettävä materiaali pitäisi saada yhtenäiseksi. Toiset opettajat voivat opettaa hyvinkin isoja asiakokonaisuuksia, kun taas toiset pikkutarkasti pienempää kokonaisuutta. Työsalissa ajoneuvotekniikkaa opettaa käytännössä kaksi opettajaa. Ajoneuvotekniikan

teoriaa opettaa kaksi opettajaa kuudesta vaihtoehdosta. Teoriaopettajat saattavat vaihdella eri vuosina.

ATTO-aineiden (ammattitaitoa täydentävät tutkinnon osat) opetus järjestetään pääsääntöisesti toisessa rakennuksessa (A-rakennus). Aika ajoin siellä seuraa järjestyshäiriöitä. Nämä johtuvat siitä, että osa ATTO-aineiden opettajista kiertää eri toimipisteissä eli he eivät vaikuta samassa toimipisteessä koko aikaa. Osa opettajista on nuoria ja kokemattomia. Myöskään kaikilla naisopettajilla ei välttämättä ole riittävästi auktoriteettia. Poikkeuksellisesti on kokeiltu matematiikan ja fysiikan ammatillistamista ammattiaineiden opettajan toimesta. Kokemukset ovat olleet hyviä, mutta resursseja tuskin tullaan saamaan ammattiaineiden opettajille.

Lukujärjestyshaasteita syntyy, kun ATTO-aineet kirjataan ensimmäisenä lukujärjestykseen kiertävien opettajien työjärjestyksen aikaan saamiseksi ja jäljelle jäävä tila lukujärjestyksestä täytetään ammattiaineilla. Tilojen optimaalinen hyödyntäminen on haasteellista, koska ATTO-aineiden lukujärjestyksen tekijä sijaitsee toisella paikkakunnalla sadan kilometrin päässä. Yhteistyötä tulee lisätä, jotta turhalta työltä välttyttäisiin.

Teoriatilojen, joita on kaksi luokkaa logistiikalla ammatti- ja osin ATTO-aineita varten, lisäksi työsaliin mahtuu käytännössä yksi luokka kerrallaan. Työsaliopetukseen tarvitaan ohjaaja jakamaan oppimisen valvonnan paineita. Asiakasajoja on otettu lisää, jotta opiskelijat saavat oikeita töitä ja mielekästä harjoittelua ajoneuvojen parissa. Oppilaat tarvitsevat opettajan tukea varsinkin haastavimmissa asiakastöissä. Tällöin ohjaaja mahdollistaa tämän tyyliset urakoinnit. Ohjaajan hakuprosessi on tällä hetkellä käynnissä.

Työsaliilat soveltuvat huonosti logistiikka-alan opetukseen. Ajoneuvot mahtuvat yöksi lukkojen taakse työsaliin työpäivän päätteeksi vain kun, ilmajouset lasketaan alas. Ajoneuvojen säilytys työsaliissa lisää tilojen siistimistarvetta. Lastaussillat, ajoneuvon peruutusharjoituksia ja lastausharjoituksia varten, puuttuvat kokonaan opetustiloista.

Työssäoppimispaikkojen osalta haetaan opintopolkua, jossa etenemisjärjestys on seuraava: asennus-, varastointi- ja kuljetuspaikka. Ensimmäisellä luokalla kun ei ole vielä kokemusta ja ajokorttia jolloin asennuspaikka tukee opiskelua. Toisella luokalla mennään varastoihin ja terminaaleihin materiaalin käsittelyn harjoitteluun. Kolmannella luokalla keskitytään kuljetusharjoitteluun.

5.3 Oppilaan työsalipäivä

Opetus aloitetaan kello 8:00 läsnäolijoiden toteamisella. Pääsääntöisesti opiskelijat ovat ajoissa paikalla. Syrjäseudulta tulevat opiskelijat saattavat saapua koululle jo kello 7 aikoihin odottamaan koulun alkamista, vanhempien tuomina tai julkisilla kulkuneuvoilla. Tämä on haasteellista syrjäseudulla asuvilla. Koulutuspäällikkö kirjoittaa muutamalle opiskelijalle lukuvuoden alussa todistuksen siitä, että hän saa saapua myöhässä julkisten kulkuneuvojen yhteyksien vuoksi. Yleisin myöntämisaika on 15 minuuttia. Jokunen opiskelija tarvitsee vielä ohjausta kouluun saapumisesta lukujärjestyksen mukaisesti. Ohjauksessa keinoina ovat merkintä Wilma-ohjelmaan myöhästymisestä tai poissaolosta, yhteydenpito oppilaan vanhempiin ja tarvittaessa tilaisuus jossa ovat mukana oppilaan lisäksi hänen vanhempansa, opintojen ohjaaja, koulutuspäällikkö ja tuntiopettaja tai ryhmänohjaaja. Viimeinen vaihtoehto vie monen henkilön aikaresursseja ja tätä käytetään harkitusti.

Läsnäolijoiden toteamisen jälkeen jaetaan harjoitustyöt. Ensimmäistä vuotta opiskelevien parissa opettaja ohjaa ja valvoo harjoitusta koko ajan. Toisen ja kolmannen vuoden opiskelijoiden harjoittelua seurataan ja tarvittaessa ohjataan kiertämällä heidän luonaan. Pääsääntöisesti kolmannen luokan opiskelijat ovat tien päällä tilausajossa. Tällaisia ovat esimerkiksi sorakuljetukset ja tavarakuljetukset. Tavarakuljetuksissa kyyditettävänä on muun muassa uusia huonekaluja, renkaita ja kone- ja metalliosaston valmistamia osia. Joskus kuljetetaan myös pieniä rakennuspuolella valmistettuja mökkejä.

Ensimmäisen vuoden opiskelijoiden opetusohjelmaan kuuluu muun muassa trukkikoulutus. Tämä pitää sisällään teoriaa ja käytännön opetusta trukin turvallisesta käyttämisestä, ajonlähtötarkastuksen tekemisestä ja ajoharjoittelus-

ta. Käytännön harjoittelussa opiskelu tapahtuu luokkana tai pienemmissä ryhmissä. Haasteena ensimmäisen vuoden opiskelijoiden opetuksessa on opettajan välttämätön kokoaikainen läsnäolo työturvallisuuden vuoksi. Harjoituspisteitä ei siten voi olla kaukana toisistaan.

Tauoille valmistauduttaessa huolehditaan kannettavat tietokoneet paikoilleen lukulliseen kaappiin, sammutaan mahdolliset koneet ja laitetaan työsalin ovet kiinni ja haalarit viedään pukukaappeihin. Taukojen aikana opiskelijat eivät saa olla työsalin puolella valvonnan puutteen vuoksi. Tilausajossa olevat toisen ja kolmannen luokan opiskelijoiden tauot ja ruokailut suunnitellaan erikseen.

Tuntia ennen työpäivän päättymistä lopetetaan harjoitukset ja aloitetaan järjesteleminen ja siivoaminen työsalia. Lopuksi ajetaan ajoneuvot sisälle. Tämän jälkeen todetaan läsnäolijat ja lähdetään kotiin (ks. taulukko 2).

Kello	1. luokka	2. luokka	3. luokka
8:00	-tarkistetaan paikallaolijat -tutustutaan päivän aiheeseen ja mahdollisten kuljetustilausten apulaiset	-tarkistetaan paikallaolijat -jaetaan harjoitustyöt ja kuljetustilausten apulaiset	-tarkistetaan paikallaolijat - jaetaan harjoitustyöt - valmistaudutaan kuljetustilausajoihin
9:30	-valmistaudutaan taukoa varten	-valmistaudutaan taukoa varten	-Harjoitustöitä tekevät valmistautuvat taukoa varten
10:00	-jatketaan päivän aihetta	-jatketaan päivän aihetta	-jatketaan päivän aihetta
11:30	-valmistaudutaan taukoa varten	-valmistaudutaan taukoa varten	-valmistaudutaan taukoa varten
12:15	-jatketaan päivän aihetta	-jatketaan päivän aihetta	-jatketaan päivän aihetta
13:30	-valmistaudutaan taukoa varten	-valmistaudutaan taukoa varten	-valmistaudutaan taukoa varten
14:00	-jatketaan päivän aihetta	-jatketaan päivän aihetta	-jatketaan päivän aihetta

15:00	- valmistaudutaan työpäivän lopettamiseen	- valmistaudutaan työpäivän lopettamiseen	- valmistaudutaan työpäivän lopettamiseen - kuljetustilausajoista saapuu viikottain joku kouluajan ulkopuolella
16:00	- tarkistetaan paikallaolijat - ohjeet seuraavaa kertaa varten - lähdetään kotiin	- tarkistetaan paikallaolijat - ohjeet seuraavaa kertaa varten - lähdetään kotiin	- tarkistetaan paikallaolijat - ohjeet seuraavaa kertaa varten - lähdetään kotiin

TAULUKKO 2. Opiskelijan työsalipäivän yleisohjelma

5.4 Ammattiosaamisen näytöt

Valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteella on laadittu tutkintopohjaiset näyttösuunnitelmat. Ammattiosaamisen näytöt toteutetaan oppilaitoksen ja työelämän yhteistyönä. Työpaikkaohjaajat saavat tiedon ammattiosaamisen näytön sisällöstä muun muassa työpaikkaohjaajakoulutuksista ja opettajilta. Ammattiosaamisen näytön opiskelija antaa kaikista ammatillisista opinto kokonaisuuksista:

- kuljetusalan perustason ammattipätevyys
- kuorma-auton tavarankuljetusten hallinta
- yhdistelmäajoneuvonkuljetukset
- alan yritystoiminta
- työkoneiden käyttö ja huolto.

Mikäli ammattiosaamisen näyttöä ei voida jostain syystä suorittaa työssäoppimispaikalla, niin se annetaan koulussa, muutoin ensisijaisesti työssäoppimispaikalla. Opiskelija antaa näytön opintojen loppuvaiheessa valmiuksiensa mukaan. Ammattiosaamisen näytön merkitys on suuri, koska se määrää opintokokonaisuuden arvosanan. Arviointi käydään yhdessä opiskelijan, työpaikkaohjaajan ja opettajan kesken. Opetuksen eteneminen ja sen sisältö tarkemmin Tredun opetussuunnitelman tutkintokohtaisessa lukusuunnitelmassa (liite 4).

Keskeiset asiat ammattiosaamisen näytöstä:

- *osoitus ammatin keskeisen osaamisen saavuttamisesta*
- *opiskelijan, työpaikkaohjaajan ja opettajan yhdessä suunnittelema, toteuttama ja arvioima työtilanne tai työprosessi.*
- *yksi opiskelija-arvioinnin menetelmistä*
- *osa arviointia, jonka suorittavat opiskelija, opettaja ja työpaikkaohjaaja yhdessä*
- *toteutetaan ensisijaisesti työssäoppimispaikalla tekemällä tavanomaisia käytännön työtehtäviä*
- *toteutetaan työssäoppimisjakson siinä vaiheessa kun on varmistettu opiskelijan valmius näyttöön. (ammattiosaamisen näyttö)*

6 KYSELYTUTKIMUS

Tutkimuksessa selvitettiin työelämälähtöisyyden toteutuminen logistiikka-alan koulutuksessa Tredun Kankaantaankadun toimipisteessä. Tutkimus toteutettiin kyselytutkimuksena. Kysely kohdistettiin toimipisteen logistiikan opettajille (liite 5). Kyselyssä opettajat vastasivat kysymykseen: ”**Kuinka hyvin oppilaat osaavat** kuvaavat osaamistavoitteet?”. Kuvaavat osaamistavoitteet olivat samat kuin Nurmelan kyselytutkimuksessa, vertailtavuuden vuoksi.

Samaan aikaan toteutettiin toinen kysely työssäoppimispaikoille (Nurmela) (liite 6). Työpaikkaohjaajat vastasivat kysymykseen: ”**Mitä oppilaiden tulisi osata** kuvaavista osaamistavoitteista?”. Jotta kyselyä ei olisi rajoitettu liikaa, jätettiin kyselyn lopuksi kenttä vapaata palautetta varten molemmissa kyselyissä.

Kyselytutkimuksessa verrataan opettajien ja työpaikkaohjaajien vastauksia ristiin. Työpaikkaohjaajille kohdistettu kysely tuo esille työelämälähtöisyyden. Vastausten keskiarvoja on vertailtu opettajille kohdistetun kyselyn vastausten keskiarvoihin. Osaamistavoitteiden kohdalla on myös selvitetty jo toteutuneet muutokset opetuksessa sekä toteutettavat toimenpiteet.

6.1 Suunnittelu

Vaihtoehtoina olivat haastattelu ja kyselytutkimus. Päädyttiin kyselytutkimukseen sen nopean toteutuksen sekä kyselyjen yhdenvertaisuuden vuoksi. Kysely päätettiin toteuttaa QuestBack ohjelmalla, johon saatiin käyttöoikeudet Jamkista. Linkit QuestBack:n kyselyyn lähetettiin sähköpostilla Kankaantaan-kadun toimipisteen logistiikan opettajille ja valituille työnantajille. Näin toteutettuna kysely on samanlainen jokaiselle vastaanottajalle, eikä johdattelua tapahdu, niin kuin paikanpäällä toteutettuna voisi käydä. Kysymyspohjina käytettiin valtakunnallisen opetussuunnitelman kuvailevia osaamistavoitteita kuorma-auton tavarankuljetusten hallinta osiosta.

Kysymysten valinnassa huomioitiin työssäoppimispaikkojen suuntautuneisuus kuljetus-, varasto/terminaali- ja asennustehtäviin sekä muutama yleisosaamisen alueelta (Nurmela).

Logistiikka alan opettajat jakautuvat teoria ja työsalin (3 hlöä) sekä liikenneopettajiin (5 hlöä). Näkemykset oppilaiden osaamisesta saadaan näin eri näkökulmista.

Kyselyn nähtiin tuovan työelämän näkökulma opetukseen, jolloin työelämä saa paremmin heidän tarpeitaan vastaavan työntekijän. Kyselyllä saadaan varmuutta siihen, että opetetaan ja painotetaan oikeita asioita. Yhteiskunnan muuttuessa työelämän tarpeetkin muuttuvat.

Tutkimuskysely (Nurmela) populaationa ovat työssäoppimispaikkojen työpaikkaohjaajat. Työssäoppimispaikkoja on useita, joissa oppilaat ovat käyneet vuosien mittaan. Wilma -ohjelmasta löytyy 1457 työssäoppimispaikan yhteystiedot Tredun eri tutkintoaloille, joista olemme keränneet ja päivittäneet yhteystiedot logistiikka-alan 60 yrityksestä Moodle -ohjelmaan oppilaiden käyttöön työssäoppimispaikkojen hakua varten. Tutkimuskyselyyn päätettiin valita 30 yritystä, niiden aktiivisuuden ja oppilaskokemusten perusteella. Osa oppilaita ei pääse varsinaisiin alan työssäoppimispaikkoihin, eteenkään opiskelun alkuvaiheessa kulkuyhteyksien vuoksi.

Otantamenetelmänä (Nurmela) käytettiin edellä mainitun perusteella harkinnanvaraista otantaa. Tutkimuskyselyssä yhdistyy kvantitatiivisen ja kvalitatiivisen tutkimisen hyvät puolet. Kvantitatiivisen kyselyn perusteella saadaan yleistä tietoa työelämän vastaavuudesta opetussuunnitelman perusteisiin ja kvalitatiivisuus antaa lisämausteen kyselyn avoimessa osiossa.

Osiot ovat suljettuja, joilla saadaan vastaus työelämän osaamistarpeiden vastaavuudesta opetussuunnitelmaan. Järjestysasteikkona tutkimukseen valittiin erinomainen, hyvä, tyydyttävä ja heikko. Viidenneksi vaihtoehdoksi lisättiin, että ei kuulu työtehtäviin. Tutkimuskyselyn lopussa oleva avoin osio antaa mahdollisuuden täydentävään palautteeseen.

6.2 Toteutus

Tutkimuskysely (Nurmela) testattiin ensin muutamalla valitulla ja etukäteen sovitulla yrityksellä. Toimivuuden varmistamisen jälkeen toteutettiin itse kysely. Kysely lähetettiin 30 työssäoppimispaikkaan ja niistä vastasi 25 (83 %). Kyselyyn vastanneista oli kuljetusalan yrityksiä 10, varasto/terminaali yrityksiä 9 ja asennusalan yrityksiä 6. Opettajille kohdistettuun kyselyyn vastasi 7/8 (88 %). Kysely toteutettiin huhtikuussa 2013 sekä työpaikkaohjaajille, että logistiikan opettajille. Vastausaika, karhuamiskyselyt mukaan lukien, oli kuukausi. Vastauksia jäätettiin odottamaan mielenkiinnolla.

6.3 Laatu

Tutkimuksen luotettavuuden arviointiin kiinnitettiin huomiota suunnitteluvaiheessa. Asteikkoon lisättiin kohta ”ei kuulu tehtäviin”. Tällä saatiin työpaikkaohjaajille kohdistetusta kyselystä (Nurmela) kohdistettua työtehtäviin kuulumattomat vastaukset tähän. Yrityksen ovat toiminnaltaan erilaisia kun vertaillaan kuljetusyrityksiä, varastoja ja terminaaleja sekä korjaamoja toisiinsa. Kysymyksien osaamistavoitteet eivät tällöin koske kaikkien yritysten tehtäviä. Tulokset olisivat vääristyneet mahdollisista merkinnöistä osaamisen merkitys

heikko kohtaan. Opettajille kohdistetussa kyselyssä kohta jäi luonnollisesti tyhjäksi, joka kysymyksen kohdalla.

Validiteetin tulosten (Nurmela) varmistamiseksi osalle työpaikkaohjaajista soitettiin, että vastasivatko he kysymykseen ”Mitä oppilaiden tulisi osata?” vai ”Miten oppilaat ovat asian osanneet?”. Soittokierros toteutettiin viidelle työpaikkaohjaajalle kuukauden sisään kyselystä. Soitetuista kaikki olivat lukeneet kysymyksen oikein. Tämä ei sulje kuitenkaan sitä, että kysymys olisi luettu huolimattomasti joltain osin yrityksistä ja silloin on vastattu väärin kysymykseen. Opettajilta varmistettiin työpaikalla, että kysymys oli ymmärretty oikein.

Kysymyksiin käytetty aika ja kysymysten määrä vaikuttavat validiteettiin. Opettajien vastaamiseen käytettyä aikaa ei ole käytettävissä, mutta heidän substanssi osaaminen vaikuttaa vastaamiseen nopeuttavasti. Kysymysten määrä (21 kpl) on määrällisesti vielä kohtuullinen.

Opettajille kohdistettu kysymys ”kuinka hyvin opiskelijat osaavat kuvaavat osaamistavoitteet?” kuvaa opetuksen onnistumista toimipisteessä. Kyselyn sisäiset kysymykset ovat valtakunnallisesta opetussuunnitelmasta, jolloin mittarit mittaavat valtakunnallisen näkökulman mukaisia asioita.

Työpaikkaohjaajille (Nurmela) kohdistettu kysymys ”Mitä oppilaiden tulisi osata?” painottaa yrityksen näkökulmasta vaadittavia asioita eli työelämälähtöisyyttä. Validiteetti on näiltä osin kunnossa.

Kyselyjen reliabiliteettiin vaikuttavat kohteena olevien erilaisten yritysten eri määrä (Nurmela) ja pitemmällä aikajanelalla työelämän tarpeet. Opettajille kohdistetun kyselyn uusimisen vaikutukset tuloksiin olisivat vähäiset. Populaatio muuttuisi yhdellä uudella liikenneopettajalla. Opetuksen painotus on muuttunut joltain osin ja opiskelija-aines on pysynyt vastaavanlaisena.

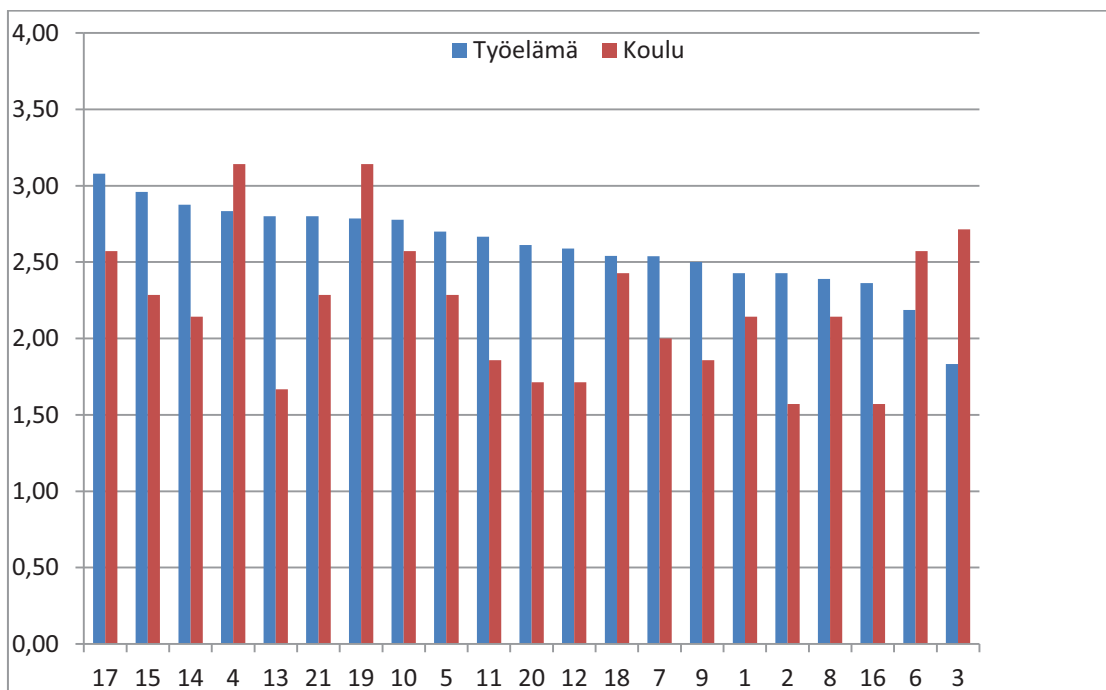
Avoin osio ei tue kyselyssä esiin tuotuja kysymyksiä, niin kuin se voisi tehdä toisenlaisessa kyselyssä. Avoin osio tuo esille perusasioita, jotka ovat lähinnä kasvatukseen liittyviä, joita koulussa jo painotetaan.

7 TUTKIMUSTULOKSET

Kysymysten tuloksissa verrataan työpaikkaohjaajien antamien osaamisen painoarvoja (Nurmela) opettajien antamiin oppilaiden osaamiseen. Tuloksissa huomioidaan vastaus vaihtoehdon ”Ei kuulu tehtäviin” vastausmäärä. Opettajien vastauksessa näkynee kriittisyys osaamiseen. Vertailutaulukot esitetään muutamien vastaustulosten ohessa.

7.1 Tulosten analysointi

Työelämän painotukset osaamisalueilla näkyvät alla olevassa taulukossa opettajien osaamisarviointien kanssa (taulukko 3). Taulukossa kysymykset on sijoitettu x-akselille numeroina. Kysymykset ovat numerojärjestyksessä taulukon alla. Huomaa kysymysten laskeva järjestys työelämän painotuksen mukaan. Y-akselin asteikko on kysymysten mukaan: erinomainen (4), hyvä (3), tyydyttävä (2) ja heikko (1).

TAULUKKO 3. Työelämän vaatimukset ja opiskelijoiden osaaminen

Kyselytutkimuksen kysymykset:

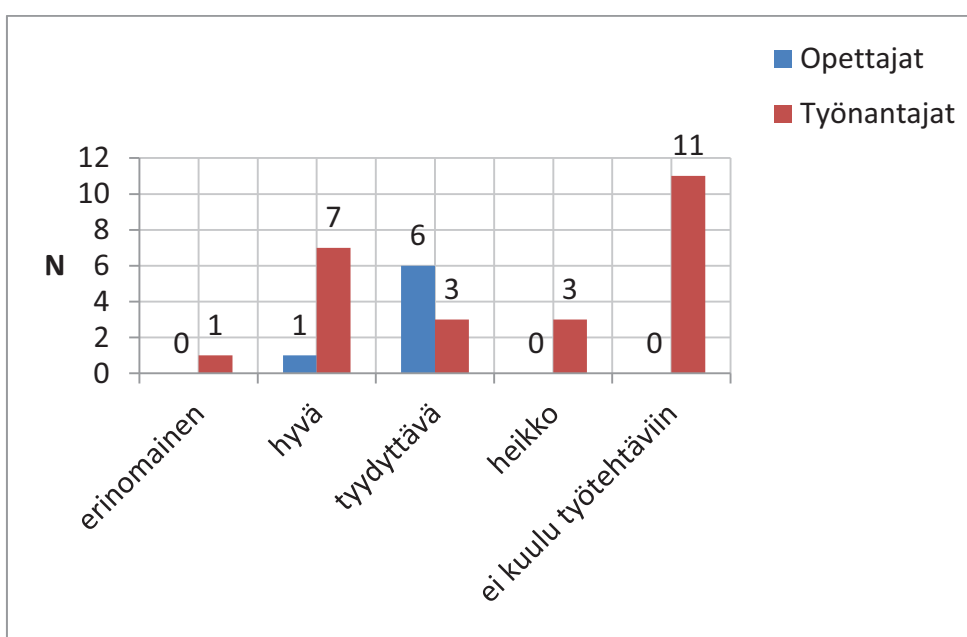
1. Oppilas osaa tehdä perushuoltotoimet kuorma-autolle ja käyttää tarvittavia työvälineitä ja menetelmiä
2. Oppilas tunnistaa kuorma-autoon kuuluvia hydrauliiikan, pneumatiikan ja sähkötekniikanlaitteita ja toimintaperiaatteita
3. Oppilas osaa käyttää tekstinkäsittely-, laskenta- ja esitysgrafiikkaohjelmia
4. Oppilas osaa käyttää sähköpostia ja etsiä tietoa internetistä
5. Oppilas osaa toimia osana työtehtävänsä edellyttämää logistista järjestelmää
6. Oppilas osaa käyttää logistiikan sähköisiä järjestelmiä
7. Oppilas osaa määritellä tarvittaessa työtehtävänsä rahdituspainon
8. Oppilas osaa käyttää yleisimpiä kuljetusasiakirjoja
9. Oppilas osaa pakata, tulkita ja tehdä yleisimpien pakkausten ja kuljetusyksiköiden merkinnät
10. Oppilas osaa käyttää tavaraterminaalissa olevia apu – ja kuormankäsittelylaitteita
11. Oppilas osaa vastaanottaa ja säilyttää tavaratoimituksia
12. Oppilas osaa kerätä ja lähettää tavaratoimituksia
13. Oppilas osaa kuormata, varmistaa ja purkaa erilaisia kappaleita säädösten ja määräysten mukaan kuorma-auton kuormatiloissa
14. Oppilas osaa huolehtia työympäristönsä järjestyksestä ja siisteydestä
15. Oppilas osaa ottaa tehtävissään huomioon terveyteen, turvallisuuteen ja toimintakykyyn vaikuttavat asiat
16. Oppilas osaa noudattaa työssään yrittäjyyden periaatteita ja laatujärjestelmien vaatimuksia
17. Oppilas osaa toimia ohjeiden ja määräysten mukaisesti työtilanteissa
18. Oppilas osaa toimia asiakaspalvelutilanteissa
19. Oppilas osaa ensiapu 1-kurssia vastaavat tiedot ja taidot
20. Oppilas osaa tehdä osaltaan työsopimuksen ja ymmärtää sen sisällön
21. Oppilas tuntee alansa työturvallisuusohjeet.

1. Oppilas osaa tehdä perushuoltotoimet kuorma-autolle ja käyttää tarvittavia työvälineitä ja menetelmiä

Työelämä antaa painoarvoksi osaamiselle 2,43 ja opettajat opiskelijoiden osaamiselle 2,14. Työelämän vastaajista ilmoitti 11, että ei kuulu tehtäviin. Opettajista kyselyyn vastasi 7 henkilöä ja työpaikkaohjaajista 25 henkilöä. Alla on esimerkki yksittäisen kysymyksen vertailusta (taulukko 4).

Opetuksessa perushuoltotoimet käydään läpi henkilöauton ja työkoneiden osalta ensimmäisen opiskeluvuoden aikana. Kohteina ovat koulun oma kalusto ja asiakastyöt. Kuorma-auton perushuolto harjoitellaan toisella opiskeluvuotena. Perushuollot tehdään koulun omille ajoneuvoille.

Raskaan kaluston työssäoppimispaikat sijaitsevat pääsääntöisesti Pirkkalassa ja Tampereella. Ensimmäisen vuoden opiskelijoille suunniteltu opintopolku raskaan kaluston korjaamoissa on hankala toteuttaa hankalien liikenneyhteyksien vuoksi.

TAULUKKO 4. Oppilas osaa tehdä perushuoltotoimet kuorma-autolle ja käyttää tarvittavia työvälineitä ja menetelmiä.

2. Oppilas tunnistaa kuorma-autoon kuuluvia hydraulii- kan ja sähkötekniikanlaitteita ja toimintaperiaatteita

Työelämä antaa painoarvoksi osaamiselle 2,43 ja opettajat opiskelijoiden osaamiselle 1,57. Työelämän vastaajista ilmoitti 11, että ei kuulu tehtäviin.

Opetusta annetaan aiheesta koko kolmen vuoden aikana niin teoriassa kuin ajoneuvojen ja irrallisten komponenttien avulla. Aihepiiri on laaja, jolloin opettajat eivät koe opiskelijoiden omaksuvan aihetta riittävästi. Tästä johtuen alimmat pisteet tulevat opettajilta tähän kysymykseen. Raskaan kaluston korjaamoiden työssäoppimispaikkojen sijainnit vaikuttavat myös asiaan.

3. Oppilas osaa käyttää tekstinkäsittely-, laskenta- ja esitysgrafiikkaohjelmia

Työelämä antaa painoarvoksi osaamiselle 1,83 ja opettajat opiskelijoiden osaamiselle 2,71. Työelämän vastaajista ilmoitti 18, että ei kuulu tehtäviin sekä yksi oli jättänyt vastaamatta.

Työelämän painotuksessa tämä aihe jää selvästi alhaisimmaksi. Logistiikka-alalla yhdistelmäajoneuvon kuljettaja harvemmin tarvitsee näitä työssään. Nämä ovat lähinnä yleissivistävää osaamista. Opiskelijoiden taidoissa on isoja eroja näiden osalta logistiikka linjalla aloittaessa. Koululla opiskelijat käyvät taulukkolaskenta harjoituksia, tekstinkäsittelyä äidinkielen opetuksessa ja esitysgrafiikan taitoja ainakin työsalin rastikoulutuksen valmisteluissa.

4. Oppilas osaa käyttää sähköpostia ja etsiä tietoa internetistä

Työelämä antaa painoarvoksi osaamiselle 2,83 ja opettajat opiskelijoiden osaamiselle 3,14. Työelämän vastaajista ilmoitti 11, että ei kuulu tehtäviin sekä kaksi oli jättänyt vastaamatta.

Työelämä painottaa tätä neljänneksi suurimmalla arvolla. Opettajat arvioivat opiskelijoiden osaamisen näistä kysymyksistä parhaaksi. Tänä päivänä tietoa haetaan internetistä ja sähköpostilla tiedotetaan työntekijöitä, jonka vuoksi työelämä on painottanut osaamista. Koulussa oppilaat käyttävät Natura Mobile –projektista saatuja kannettavia tietokoneita tiedon hakuun.

5. Oppilas osaa toimia osana työtehtävänsä edellyttämää logistista järjestelmää

Työelämä antaa painoarvoksi osaamiselle 2,70 ja opettajat opiskelijoiden osaamiselle 2,29. Työelämän vastaajista ilmoitti 5, että ei kuulu tehtäviin.

Työelämä painottaa tämän osaamista. Osa heistä näkee mahdollisesti, että opiskelijan ei kuulu kokonaisuutta vielä ymmärtää tai eivät ole ehtineet miettiä kysymystä. Opiskelijoiden motivaatio ja asenne vaikuttavat tämän asian ymmärtämiseen.

6. Oppilas osaa käyttää logistiikan sähköisiä järjestelmiä

Työelämä antaa painoarvoksi osaamiselle 2,19 ja opettajat opiskelijoiden osaamiselle 2,57. Työelämän vastaajista ilmoitti 9, että ei kuulu tehtäviin.

Työelämä antaa painoarvoksi toiseksi alimman kaikista kysymyksistä. Tämä voisi johtua siitä, että sähköisiä järjestelmiä ei ole vielä hankittu osaan työssä-oppimispaikkoja esimerkiksi laman ja laskusuhdanteen vuoksi. Koululle on hankittu Natura Mobile –projektin kautta ajoneuvopäätteet, joita oppilaat käyttävät aina ajoneuvoa käyttäessään.

7. Oppilas osaa määritellä tarvittaessa työtehtävässään rahdituspainon

Työelämä antaa painoarvoksi osaamiselle 2,54 ja opettajat opiskelijoiden osaamiselle 2,00. Työelämän vastaajista ilmoitti 11, että ei kuulu tehtäviin sekä yksi oli jättänyt vastaamatta.

Opettajien arviointi osaamisesta jää työelämän painotuksesta puoli numeroa. Rahdituspainon opetus tullaan lisäämään rastikoulutukseen, jolloin varmistetaan kaikkien osallistuminen opetukseen.

8. Oppilas osaa käyttää yleisimpiä kuljetusasiakirjoja

Työelämä antaa painoarvoksi osaamiselle 2,39 ja opettajat opiskelijoiden osaamiselle 2,14. Työelämän vastaajista ilmoitti 6, että ei kuulu tehtäviin sekä yksi oli jättänyt vastaamatta.

Työelämän painotus on aika alhainen muihin kysymyksiin verrattuna. Kuljetusyrityksissä ja terminaali/varastoissa kuljetusasiakirjojen osaaminen on tärkeää. Opetuksessa kuljetusasiakirjojen täyttämistä on lisätty kyselyn jälkeen.

9. Oppilas osaa pakata, tulkita ja tehdä yleisimpien pakkausten ja kuljetusyksiköiden merkinnät

Työelämä antaa painoarvoksi osaamiselle 2,50 ja opettajat opiskelijoiden osaamiselle 1,86. Työelämän vastaajista ilmoitti 7, että ei kuulu tehtäviin.

Opetuksessa tulee lisätä pakkausten ja kuljetusyksiköiden merkintöjen käyttöä. Tullaan ottamaan rastikoulutukseen mukaan. Pakkaamista koulussa harjoitellaan, mutta kappaletavaran kuljettaminen on harvinaisempaa.

10. Oppilas osaa käyttää tavaraterminaalissa olevia apu – ja kuormankäsittelylaitteita

Työelämä antaa painoarvoksi osaamiselle 2,78 ja opettajat opiskelijoiden osaamiselle 2,57. Työelämän vastaajista ilmoitti 6, että ei kuulu tehtäviin sekä yksi oli jättänyt vastaamatta.

Työelämän painoarvo ja opettajien arviointi osaamisesta ovat aika lähellä asteikossa toisiaan. Opetuksessa käytetään ja harjoitellaan apu- ja kuormankäsittelylaitteita koko koulutuksen ajan. Kehitetään opetusta muun muassa pihalla olevan kontin lastaamisella ja lisätään rastikoulutukseen.

11. Oppilas osaa vastaanottaa ja säilyttää tavaratoimituksia

Työelämä antaa painoarvoksi osaamiselle 2,67 ja opettajat opiskelijoiden osaamiselle 1,86. Työelämän vastaajista ilmoitti 7, että ei kuulu tehtäviin.

Ero on suuri työelämän ja opettajien asteikoissa. Työtilamme haasteellisuus, tavarantoimituksen vastaanottamisessa ja säilyttämisessä, selittää osin tuon eron.

12. Oppilas osaa kerätä ja lähettää tavaratoimituksia

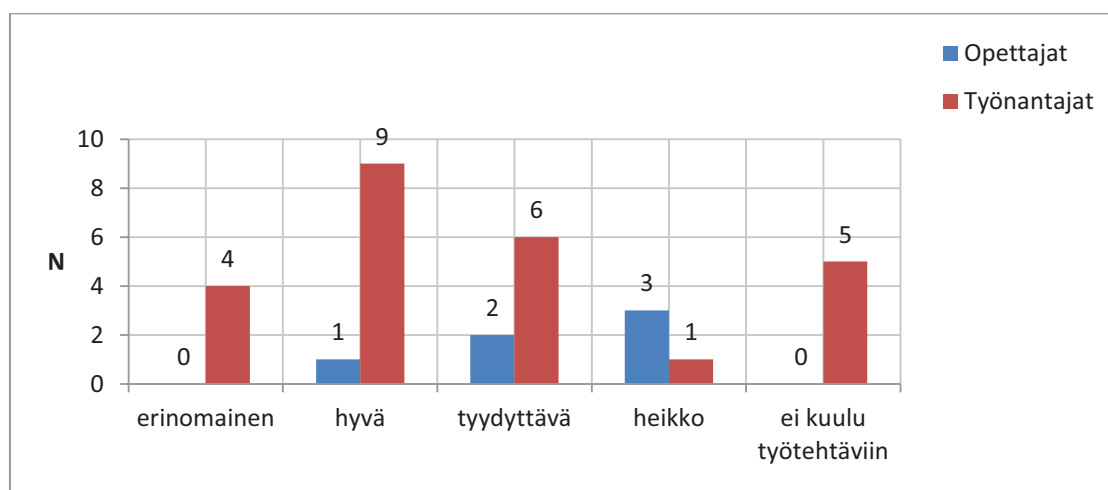
Työelämä antaa painoarvoksi osaamiselle 2,59 ja opettajat opiskelijoiden osaamiselle 1,71. Työelämän vastaajista ilmoitti 8, että ei kuulu tehtäviin.

Vertaa edellinen.

13. Oppilas osaa kuormata, varmistaa ja purkaa erilaisia kappaleita säädösten ja määräysten mukaan kuorma-auton kuormatiloissa

Työelämä antaa painoarvoksi osaamiselle 2,80 ja opettajat opiskelijoiden osaamiselle 1,67. Työelämän vastaajista ilmoitti 5, että ei kuulu tehtäviin. Opettajista yksi oli jättänyt vastaamatta.

Työelämän ja opettajien arvot eroavat yli numerolla. Tarkemmin kyselyn vastauksista alla (taulukko 5). Tästä epäkohdasta koululla ollaan tietoisia. Takapihalla olevan kontin ja puoliperävaunun lastaus ja kuorman sidonta tulevat saamaan opetuksessa lisää painotusta.

TAULUKKO 5. Oppilas osaa kuormata, varmistaa ja purkaa erilaisia kappaleita säädösten ja määräysten mukaan kuorma-auton kuormatiloissa

14. Oppilas osaa huolehtia työympäristönsä järjestyksestä ja siisteydestä

Työelämä antaa painoarvoksi osaamiselle 2,88 ja opettajat opiskelijoiden osaamiselle 2,14. Työelämän vastaajista yksi oli jättänyt vastaamatta.

Työympäristön siisteys ja järjestys on myös työturvallisuuteen vaikuttava asia. Tämä nähdään myös tärkeänä työelämässä. Opettajien osaamisen arviointi tulee ajoneuvojen epäsiisteystestä opiskelijoiden jäljiltä. Työsalissa siisteys ja

järjestys on ollut painotettuna jo muutaman vuoden ajan. Nyt ajoneuvojen siisteeseen ollaan panostettu enemmän ja kehitetty seurantajärjestelmää.

15. Oppilas osaa ottaa tehtävissään huomioon terveyteen, turvallisuuteen ja toimintakykyyn vaikuttavat asiat

Työelämä antaa painoarvoksi osaamiselle 2,96 ja opettajat opiskelijoiden osaamiselle 2,29.

Asia on tärkeä työelämässä. Koulussa asiaa painotetaan työssä jaksamisen ja työkyvyn ylläpitämisen merkitystä teoria- ja työsaliopetuksessa.

16. Oppilas osaa noudattaa työssään yrittäjyyden periaatteita ja laatujärjestelmien vaatimuksia

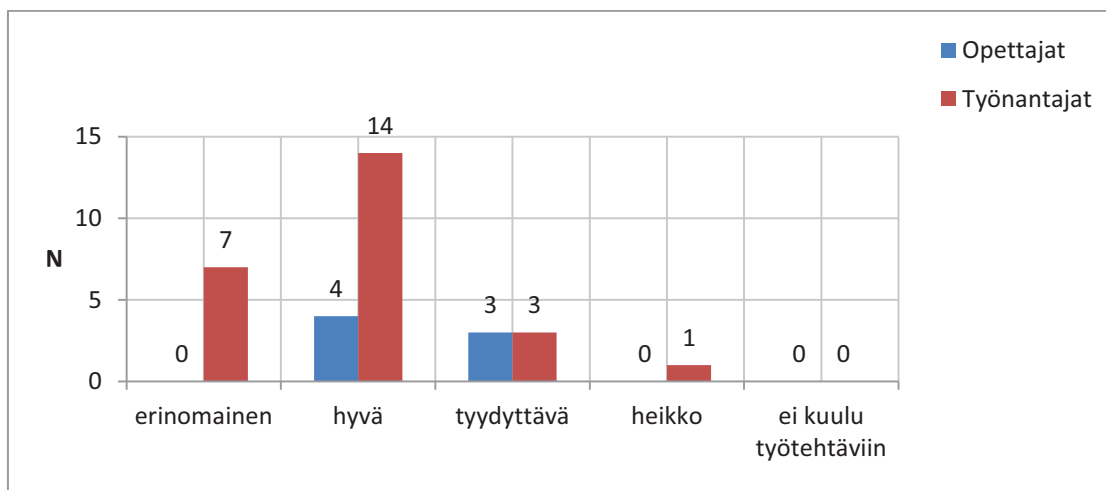
Työelämä antaa painoarvoksi osaamiselle 2,36 ja opettajat opiskelijoiden osaamiselle 1,57. Työelämän vastaajista ilmoitti kolme, että ei kuulu tehtäviin.

Työelämä pitää tätä oppilaille korkeana tavoitteena ja sen vuoksi ei painota tätä enempää. Opetuksessa motivoituneemmat opiskelijat sisäistävät asian.

17. Oppilas osaa toimia ohjeiden ja määräysten mukaisesti työtilanteissa

Työelämä antaa painoarvoksi osaamiselle 3,08 ja opettajat opiskelijoiden osaamiselle 2,57.

Tämä on työelämän painotetuin asia kyselyssä. Perusasioita mitkä tulevat koulussa esille muun muassa työturvallisuuden ja työsaliopetuksen myötä. Tulokset näkyvät tarkemmin alla (taulukko 6).

TAULUKKO 6. Oppilas osaa toimia ohjeiden ja määräysten mukaisesti työtilanteissa

18. Oppilas osaa toimia asiakaspalvelutilanteissa

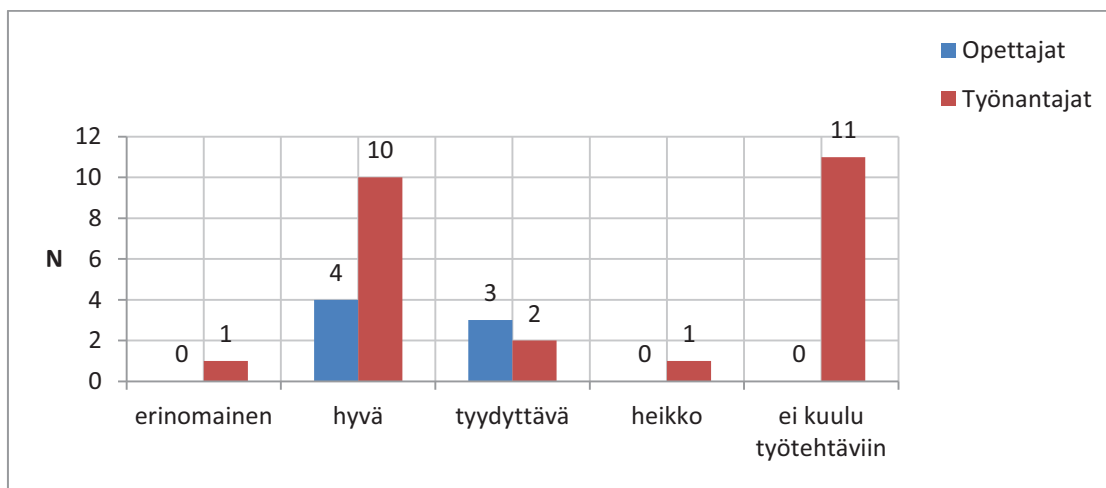
Työelämä antaa painoarvoksi osaamiselle 2,54 ja opettajat opiskelijoiden osaamiselle 2,43. Työelämän vastaajista ilmoitti yksi, että ei kuulu tehtäviin.

Työelämän painoarvo on odotettua pienempi, joka johtunee opiskelijoiden vähäisestä asiakaskontaktista työtehtäviin liittyen. Työelämältä on tullut aiemmin palautetta opiskelijoiden asiakaspalvelun heikkoudesta. Opetuksessa asiaan on reagoitu. Asiakaspalvelua on lisätty asiakastöillä työsalissa ja ajotehtävien määrää kasvattamalla sekä työelämän edustaja kävi luennoimassa aiheesta 2013 syksyllä.

19. Oppilas osaa ensiapu 1-kurssia vastaavat tiedot ja taidot

Työelämä antaa painoarvoksi osaamiselle 2,79 ja opettajat opiskelijoiden osaamiselle 3,14. Työelämän vastaajista ilmoitti 11, että ei kuulu tehtäviin.

Työelämän vastaajista 11 ilmoittaa, että ei kuulu tehtäviin. Ensiapuvalmiudet kuuluvat jokaiselle työmaalle ja vapaa-aikaa. Opettajien arviointi opiskelijoiden osaamisesta on korkein neljännen kysymyksen kanssa (taulukko 7). Opiskelijat saavat EA 1 ja EA 2 koulutuksen, kun opetussuunnitelmassa vaatimuksena on EA 1 vastaavat taidot.

TAULUKKO 7. Oppilas osaa ensiapu 1-kurssia vastaavat tiedot ja taidot

20. Oppilas osaa tehdä osaltaan työsopimuksen ja ymmärtää sen sisällön

Työelämä antaa painoarvoksi osaamiselle 2,61 ja opettajat opiskelijoiden osaamiselle 1,71. Työelämän vastaajista ilmoitti 7, että ei kuulu tehtäviin.

Opettajien antamista arvioinneista matalimpia ja tämä on huomioitu nykyisessä opetuksessa. Atto-aineiden lisäksi on työsopimuksen teko otettu ammattiaineissa opetettavaksi.

21. Oppilas tuntee alansa työturvallisuusohjeet

Työelämä antaa painoarvoksi osaamiselle 2,80 ja opettajat opiskelijoiden osaamiselle 2,29.

Työturvallisuutta opetetaan koulussa ensimmäisessä vuosineljänneksellä 61 tuntia teoriassa ja käytäntö lisänä sekä työturvallisuuskorttikoulutus annetaan ensimmäisen vuoden syksyn aikana. Opetuksen muuttamisella voidaan hakea opetusmenetelmää millä opiskelijat mieltäisivät asian paremmin.

Avoin osio

Avoin osio ei tuottanut opettajilta mitään eli kenttä jäi tyhjäksi. Työelämän osalta anti oli parempi. Työelämän avoimen osion antia tiivistettynä alla” Mitä pitäisi osata tai olla:

- yhdistelmällä peruuttaminen

- työhön tarttuminen
- oma-aloitteisuus ja kyseenalaistaminen
- sosiaalisia kanssakäymistaitoja
- työaikojen noudattaminen, täsmällisyys, ahkeruus, kärsivällisyys, työhön tarttuminen, siisteys
- oma-aloitteellisuutta
- aikataulujen noudattaminen ja muutoksista ilmoittaminen
- motivaatio
- ymmärtää myös omat velvollisuutensa ja vastuunsa
- sovittujen kellon aikojen noudattaminen
- halu oppia/tehdä töitä
- panostaa vielä enemmän työharjoittelun laatuun
- ongelmanratkaisu
- kello
- työvaatteiden siisteys
- työaikojen noudattaminen
- työturvallisuus
- trukinajotaito
- ottamaan vastuuta oma-aloitteellisuutta
- kuormansitomis ja painavien tavaroiden kantamis asiat.

Yhteenveto

Opettajien antamissa opiskelijoiden osaamisen arvioinneissa voi esiintyä kriittisyyttä. Kyselytutkimuksen tulokset ovat opiskelijoiden osaamisen osalta lähes joka kysymyksen osalta alle työelämän vastausten keskiarvon (vrt taulukko 3). Tällöin opetusta pyritään kehittämään ja saamaan parempia tuloksia.

Hajonta opettajien vastauksissa on 1,57 ja työelämän 1,25. Työelämän eri alat kuljetus, terminaali/varasto ja korjaamo tasoittavat hajontaa. Tämä on otettava huomioon, koska painoarvoissa ei näy kunkin alan omaa eriytettyä painoarvoa. Tätä asiaa ei voitu tutkia julkaisemattoman opinnäytetyön vuoksi (Nurme-la).

Avoimessa osiossa työelämän viesti on perusasioiden opettaminen. Nämä asiat pääsääntöisesti ovat haastavia. Yksi näistä on kellon tunteminen ja aika-tauluista kiinni pitäminen. Opiskelijoita on nuhdeltu toistuvista myöhästymisistä ja joskus lähetetään kotiin sekä on oltu yhteyksissä kotiin. Toisaalta ajoissa olevat opiskelijat saavat miellyttävempiä tehtäviä esimerkiksi asiakastilausajojen. Pääsääntöisesti opiskelijat ovat paikalla ajoissa.

Toteutuneet muutokset

Kehittämällä toimintaa työelämälähtöisemmäksi, muutetaan opetusta opinnäytetyön ja työelämältä saatujen palautteiden mukaisesti. Kyselytutkimus on oikeastaan toimintatutkimus, koska opetusta muutetaan tutkimuksen tulosten mukaan vastaamaan enemmän työelämälähtöisemmäksi. Opetuksen sisällön laatua saadaan lisättyä opettajien kouluttautumisen, alan harrastuneisuuden ja aktiivisella yhteydenpidolla työelämän kanssa. Työssäoppimisen valvontaa on jaettu aiemman kahden opettajan sijasta 6 opettajalle. Useampi opettaja saa yhteyden työelämään ja sitä kautta mahdollisuuden kehittää työelämälähtöisyyttä.

Opetuksen tehostamisella tavoitellaan opiskelijoiden motivaation lisäämistä. Rastikoulutuksen avulla seuranta ja opetuksen rytmittäminen saadaan paremmin hallintaan. Ohjaajan saaminen työsaliopetukseen mahdollistaa opetuksen monipuolistamisen. Ohjaaja saadaan palkattua näillä näkymin loka-kuussa 2014. Opiskelijoiden motivaatiota opiskeluun vahvistetaan nykyaikais- tamalla opiskelua tukevia varusteita esimerkiksi ajoneuvopäätteet ja Autocom – järjestelmätestauslaitteiston raskaan kaluston huoltoihin. Jälkimmäinen hankittiin koululle 2013 keväällä.

Aiemmin työelämältä saatuun palautteeseen opiskelijan puutteellisten asiakaspalvelutaitojen ja kuormauksen, varmistamisen ja purkamisen osalta painotetaan näitä nyt enemmän opetuksessa. Asiakaspalvelutaitoja opiskelijat harjoittelevat työsalissa vastaanottamalla asiakastyöt sekä on otettu lisää tilausajoja, jolloin opiskelija kohtaa asiakkaan myös todellisessa tilanteessa. Työelämän edustaja kutsuttiin viime vuonna 2013 luennoimaan aiheesta asiakaspalvelu. Kuorman käsittelyn opetuksessa painotus toteutetaan: lisäämällä

opetuksen määrää työsaliopetuksessa, käytännön harjoituksiin hankituilla kon-
tilla ja puoliperävaunulla ajoramppeineen.

Kyselytutkimuksen tuloksien perusteella kuljetusasiakirjojen teon seuranta on
tehostettu tilausajojen osalta. Ajonlähtötarkastukseen on kehitetty lomake,
joka kattaa myös ajoneuvojen siisteyden. Työsopimusten tekeminen ja niiden
sisällön ymmärtäminen on otettu opetukseen ammattiaineissa, atto – aineiden
lisäksi.

7.2 TOP -pokkari

Työpaikkaohjaajien vastaukset kyselytutkimuksen (Nurmela) avoimiin osioihin,
antoivat idean tehdä kollegan kanssa opas (liite 7) opiskelijalle mukaan työs-
säoppimispaikalle. Oppaassa kerrotaan lyhyesti keskeisistä asioista, mitä
työnantajat ovat vastauksissaan antaneet. Pokkarin aukeaman toisella sivulla
on aiheeseen liittyvä kuva keventämään sisältöä. Työelämälähtöisyys toteutuu
tässä konkreettisesti. Opiskelija saa suoraan tiedon työelämältä, mitä siellä
työssäoppimispaikalla vaaditaan opiskelijalta.

Tarkoitus oli pitää oppaan sisältö mahdollisimman lyhyenä ja ytimekkäänä,
jotta opiskelija malttaa lukea sen. Sisällön viimeisenä kohtana ovat kehot ja
kehittävää, joihin opiskelija ja työpaikkaohjaaja voivat yhdessä kirjoittaa asi-
oita muistiin. Oppaan koko on A6, jolloin se mahtuu opiskelijan taskuun mu-
kaan työssäoppimispaikalle. Oppaita jaetaan aloittaville logistiikan opiskelijoil-
le Kankaantaankadun toimipisteessä.

8 KOMPETENSSIT

Yhteiskunnan koulutusjärjestelmän tehtävänä on opettamisen lisäksi kasvat-
taa nuoresta yhteiskuntakelpoinen. Opiskelija pyritään pitämään tämän vuoksi
koulun kirjoilla vaikka opiskelumotivaatio olisi hukassa, jos opiskelija toteaa
olevansa oikealla alalla. Muutoin opiskelija ohjataan opetusta tukevan henki-

löstön kanssa hänen haluamalleen uralle tai tarvittaessa tutkitaan opiskelijan kanssa eri mahdollisuuksia edetä elämässään.

Kompetenssit tai työelämävalmiudet kuvaavat osaamistamme. Salakarin (2007, 17) mukaan Ruohotie (2004) kirjoittaa, että kompetenssit työelämän osaamistarpeiden kautta voivat olla laajasti erilaisissa ammateissa sovellettavia valmiuksia tai kapea-alaisia spesifeissä tehtävissä olevia valmiuksia.

Seuraavassa kuvataan opettaminen, oppiminen ja osaaminen käytännön opetustehtävän yhteyteen. Aiheena on trukin käyttö, jota harjoitellaan ensimmäisen vuoden oppilaiden kanssa.

8.1 Opettaminen

Opettamisen laatuun vaikuttavat opettajan tietopohja, kokemukset, taito tulla toimeen opiskelijoiden kanssa ja pedagogiset taidot. Opettamisen mahdollistaa järjestyssääntöjen ja ohjeiden noudattaminen. Kasvatus on yksi tärkeimmistä koulun tehtävistä nuorten parissa. Monella oppilaalla lähtökohdat opiskeluun ovat hyvinkin haastavat. Opettajat ovat teoillaan esimerkkinä ja tukena oppilaille. Oppilaiden oppimisen lähtökohtana ovat hyvät käyttäytymistavat, joita harjoitellaan toisten oppilaiden kanssa koko opiskelun ajan. Oppilaille pitää asettaa myös rajoja, joista pidetään kiinni.

Trukkikoulutus aloitetaan teoriaopetuksella. Teoriaopetus sisältää:

- opetuksen tavoitteet ja aikataulut
- trukin käytön turvallisuus
- yleisiä asioita erilaisista trukeista
- ajonlähtötarkastus
- trukin huoltaminen
- trukin käytön esimerkki videoita
- trukin hallintalaitteet
- trukkiturvallisuuden teoria koe.

Teoriaopetuksen välissä tutustutaan dieselkäyttöisen vastapainotrukin hallintalaitteisiin käytännössä, jokaisen oppilaan kanssa yhdessä ja erikseen. Tämän jälkeen harjoitellaan trukilla ajoa yksinkertaisella radalla, opettajan näyttävässä ensin esimerkkiä. Tässä vaiheessa tulee huomioida jokaisen oppilaan kohdalla motoristiset taidot ja aikaisemmat ajokokemukset erilaisilla ajoneuvoilla. Oppilas saa opettajalta palautetta ajon aikana ja sen jälkeen. Opettaja ohjeistaa oppilasta mahdollista paniikkia varten, kuinka trukki saadaan taas hallintaan. Seuraavaksi muutetaan harjoittelurataa hiukan haastavammaksi ja opettaja näyttää taas mallia trukilla ajamisesta ja ajolinjoista. Trukin ajonlähtötarkastus ja huoltaminen harjoitellaan erikseen samoin periaattein

Opetus muistuttaa perinteistä oppipoika-mestari –suhdetta. Opetuksen edessä ja oppilaan taitojen kartuttua hänen annetaan toimia yhä itsenäisemmin. ks. (Salakari 2007, 78-79.)

Riittävän ajoharjoittelun jälkeen pidetään ajokoe, jossa oppilaat arvioivat pareittain toistensa ajoa, kaikkien kuitenkin seurattessa toimintaa. Oppilaille jaetaan lista asioista ja niiden järjestyksestä joita seurataan ja arvioidaan:

- turvavyön kiinnittäminen
- trukin käynnistäminen
- valojen ja majakan kytkeminen päälle
- kuorman nostaminen ja kallistaminen ajoa varten
- jalka jarrulla vapautetaan käsijarru
- vaihde kytketään ajosuuntaan
- kuljettaja huomioi ympäristön ennen liikkeelle lähtöä
- ajolinjat ilman törmäyksiä ja ylimääräisiä peruuttamisia ympäristöä seuraten
- rauhallinen toiminta
- trukin pysäyttäminen hallitusti
- kuorman laskeminen
- jalka jarrulla vaihde vapaalle
- käsijarrun kytkeminen

- valojen ja majakan kytkeminen pois päältä
- trukin sammuttaminen.

Opettaja kirjaa oppilaiden arviot itselleen muistiin. Mikäli oppilaalle tulee paljon virheitä, hän uusii ajokokeen myöhemmin. Tämän jälkeen tutustutaan neste-kaasukäyttöisen vastapainotrukin ja sähkökäyttöisen työntömastotrukin käyttöön huomioiden niiden toiminnalliset erot.

Kuorman nostamista ja laskemista harjoitellaan varastohyllyillä. Opettaja tuo esille kuorman käsittelyyn vaikuttavat seikat sekä trukin ajotilan merkityksen. Harjoittelun yhteydessä opettaja kysyy oppilailta arvioinnin heidän osaamisestaan sekä antaa heille palautetta. Kuorman käsittelyssä siirrytään haastavimpiin tehtäviin fyysisen ympäristön osalta eli kontin ja ajoneuvojen kuormaukseen. Opetusympäristö on koulun työsalin ja pihapiiri. Koulussa harjoitellaan trukin käyttöä käytännön tehtävillä, esimerkiksi kuorman tekoa ja purkamista ajoneuvoista sekä metalli-osaston lastukonttien tyhjentämistä lastukonttiin. Työssäoppimispaikassa opiskelijat pääsevät soveltamaan oppimaansa oikeassa työympäristössä. Riittävän harjoittelun jälkeen, hän osoittaa osaamisensa opettajalle ja koulu myöntää oppilaalle trukikortin.

8.2 Oppiminen

Jokaisella oppilaalla on erilaiset lähtökohdat, omat käsitykset ja kokemukset asioista. Oppimiseen vaikuttavat monet asiat muun muassa oppimisympäristö, oppimisen ja alan mielekkyys, opiskelijakaverien asenne opiskeluun, monipuoliset opetusmenetelmät ja oppilaan oma motivaatio. Koska moni nuori ei vielä tiedä, miksi haluaa isona, motivaatio voi olla vähäistä. Opiskelijalla, jolla on jo kokemusta alaan liittyen, voi tiedon jano olla vahvempi. Kokemusta on voinut tulla maatilalla asuessa, vanhempi on alalla tai muuten harrastusten kautta. Oppilaat ovat pääsääntöisesti hakeneet ammattioppilaitokseen, jotta pääsevät työsaliopetukseen, eli opiskelemaan käytäntöä. Oppiminen on oppilaan oman aktiivisen toiminnan tulos (Julkunen 1998, 24).

Trukkikoulutus alkaa teorialla, josta oppilaat saavat perusteet trukin turvalliseen käyttöön. Teoriatunteja keventävät videoesimerkit trukin oikeasta ja väärästä käytöstä. Teorian vastapainoksi on hyvä käydä välillä trukin luona havainnollistamassa opetettuja aiheita. Salakarin (2007, 181) mukaan opintojen alussa liika teorian tieto ei johda useinkaan hyvään lopputulokseen, koska tieto jää irralliseksi ilman omaa kokemusta. Teoriaopetuksella herätetään mielenkiinto aiheeseen ja trukin käytännön havainnointi luo motivaatiota oppimisympäristöön. Opiskelijat, joilla on vaikeuksia oppia teoriatunnilla, pääsevät paremmin juonesta kiinni. Oppimisen vaiheittainen eteneminen annettujen tavoitteiden mukaan, selkeyttää oppimistavoitteita oppilaille.

Käytännön opetuksessa opettajan malliesimerkistä oppiessaan oppilaat saavat mielikuvan siitä, kuinka tulee toimia. Yksittäisen opiskelijan ohjeistaminen ja ymmärtämisen varmistaminen voidaan tehdä muutamalla kysymyksellä. Opiskelijan harjoitellessa trukilla ajoa, toiset odottavat vuoroaan. Ajouradan pitää olla alussa lyhyt ja helppo, ettei odotusaika veny turhaan liian pitkäksi, jolloin odottavat oppilaat pitkästävät. Omaan vuoroaan odottavat oppilaat oppivat seuraamalla toisten suorituksia. Tämän voi vielä varmistaa käskemällä opiskelijoita kirjaamaan paperille virheitä. Ryhmän seurattessa yhden ajosuoritusta syntyy ryhmäpainetta. Jotkut opiskelijat reagoivat siihen pelleilemällä ja toiset aristelevat koko suorituksen tekemistä.

Trukin riittävän ajoharjoittelun jälkeen suoritetaan ajokoe. Opiskelijoiden kirjaamalla kaverin virheitä, mikäli niitä tulee, huomaa opiskelijoissa tekemisen puolia ja motivaatiota. Ajokokeen jälkeen tutustutaan nestekaasulla toimivaan vastapainotrukkiin. Eroja on lähinnä trukin hallintalaitteissa ja toimintaperiaatteet muuten samat kuin aiemmin käytetyssä trukissa. Sähkötoimisessa työntömastotrukissa istutaan poikittain, mikä tuottaa opiskelijoille lisää haastetta. Trukki on myös huollollisesti erilainen ja vaatii oman perehdytyksen.

Kuormankäsittelyn harjoittelu alkaa jo ajoharjoittelun yhteydessä lähinnä kuorman siirtoina. Seuraavana vaiheena on kuormankäsittely varastohyllyillä. Trukilla lähestytään rauhallisesti hyllyjä ja haarukoita käytetään oikea-aikaisesti ja oikeassa kulmassa. Opiskelijat toimivat pareittain, toisen opastessa oikeaan toimintaan. Näin opiskelijat oppivat toisen virheistä sekä anta-

maan ohjeita käsimerkein. Kuormankäsittely harjoittelu siirtyy näiden harjoitteluvaiheiden jälkeen ulos epätasaiselle alustalle ja rajoitetun tilan, eli kontin, lastaukseen. Näin oppimisen vaatimustasoa on nostettu koko trukin käsittelyn ajan. Tämän jälkeen oppilaat voivat opettajan valvonnassa lastata ja purkaa kuorman ajoneuvoista.

Oppimisen saavuttamiseksi opiskelijan tulee konkreettisesti tietää mikä on tavoite. Oppimisen alkuvaiheessa mallin merkityksellä on suuri merkitys. Opiskelija oppii tekemällä ja saa siitä kokemuksia. Kokemusten kautta perustaito karttuu ja oppimisessa voidaan siirtyä seuraavalle tasolle esimerkiksi harjoittelemaan erilaisiin olosuhteisiin. (Salakari 2007, 71-73.)

Toisen asteen koulutuksessa opiskelijalla voivat opiskelutaidot olla vielä puutteellisia. Oman oppimisen ja toiminnan reflektointi kehittyy opiskelun myötä. Oppiminen ryhmässä toisten toiminnasta sekä omista ja toisten virheistä oppiminen on yksi oppimisen keino. Opettajalta saatu palaute auttaa oppilasta kehittymään opiskelijana.

8.3 Osaaminen

Osaaminen on tietoja, taitoja, kokemuksia, tahtoa ja kontakteja. Näitä asioita pyritään saamaan opiskelijalle niin teoria-, työsali ja ajo-opetuksessa kuin työssäoppimispaikalla. Se, kuinka näissä onnistutaan, on paljon kiinni siitä, kuinka opiskelija saadaan motivoitua tai kuinka motivoitunut hän on jo valmiiksi. Itsearviointin kautta opiskelija oppii tiedostamaan omaa osaamistaan. Monesti opiskelijoilla on suuremmat luulot osaamisestaan, kuin mitä se todellisuudessa on. Osaaminen voi olla:

- Ammatillista osaamista (tietoja ja taitoja)
- Yleistä osaamista (lukeminen, kirjoittaminen, atk-taidot jne.)
- Metakognitiivinen osaaminen (oman toiminnan soveltaminen, reflektointi, oppimaan oppiminen jne.).

Trukinkäytön turvallisen harjoittelun teoriaosaaminen varmistetaan teoriako-keella. Trukilla ajamisen perusteet varmistetaan ajokokeella. Kuormankäsittelyä harjoitellaan erilaisissa ympäristöissä varmistaen osaaminen valvomalla harjoittelua. Kuormankäsittelystä voitaisiin jatkossa pitää myös koe, jolloin koko trukin käytön osaaminen olisi linjassa. Trukin käyttöä harjoitellaan koko opiskelun ajan erilaisilla käytännön tehtävillä.

Valtakunnallisen opetussuunnitelman (Lankinen, Repo 2009, 66-67) ammattitaitovaatimukset trukinkuljettajalle ovat:

- *ajaa ja työskennellä vastapaino-, tukipyörä- tai työntömastotrukilla turvallisesti*
- *trukin toimintaperiaatteet ja tehdä päivittäiset huoltotoimet*
- *suorittaa ajoonlähtö- ja lopetustoimet*
- *pinoamistekniikan lattialle, hyllytyksen ja ajoneuvon lastaukseen tai purkamisen*
- *työskennellä ergonomisesti sekä ympäristöä säästäviä työtapoja ja työturvallisuusohjeita noudattaen*
- *työskennellä tarkoituksen mukaisesti ja kustannustehokkaasti huolehtien työympäristönsä järjestyksestä ja siisteydestä*
- *vastuuvakuutuksen merkityksen*
- *ensiapu 1-kurssia vastaavat tiedot ja taidot*
- *suorittaa työturvakortin*
- *tietää määräaikaishuollossa tehtävät korjaukset.*

9 PÄÄTELMÄ

Opetusta kehitetään opettajien toimesta koko ajan työn ohessa. Opetuksen kehittämiseen kyselytutkimukset antoivat tukea, että opettavat asia ovat työelämälähtöisiä. Mikäli opetus ei olisi työelämälähtöistä, niin opiskelijan työssäoppiminen vaikeutuisi ja tulisi epämieliseksi väärin tai vanhojen perusoppien myötä. Työympäristö rajoittaa osin logistiikka-alan opettamista nykyisissä tiloissa. Työtilat ja oppimisympäristö paranevat, kun uudet tilat valmistuvat näillä näkymin 4 – 6 vuoden päästä. Päättäjien ratkaisu logistiikan opetuksen jatkumisessa Nokialla oli Nokian länsiosan opiskelijoille hyvä ratkaisu. Muutoin opiskelijat valitsisivat jonkun muun linjan logistiikan sijasta, jos logistiikan opetus olisi keskitetty Tampereelle. Opettajat ovat koulutukseltaan ammattitaitoi-

sia, mutta työelämälähtöisyyttä saataisiin lisättyä työelämäjaksoilla. Työelämäjaksoille osallistutaan lähivuosina useamman opettajan voimin.

Kyselytutkimuksessa opettajien kriittiset tai realistiset arvioit, opiskelijoiden osaamisesta, ovat kannustavia ja oikean suuntaisia, kehitystyö on jatkuva prosessi. Kyselytutkimuksessa työpaikkaohjaajille (Nurmela) avoimessa osiossa palaute keskittyi lähinnä kasvatuksellisiin seikkoihin. Nämä tulevat olemaan haaste, myös jatkossa, koska opiskelijoiden lähtötaso- ja motivaatioerot ovat suuret. Vuoden 2014 aloittavista 38 opiskelijasta 14 tarvitsee erityistä tukea opetuksessa. Heille on laadittu henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS). Lähtötasoerot ovat myös ymmärrettävissä opiskelijoiden kehittymisiän myötä. Avoimen osion vastauksista saatiin käytännön tuloksena Top –pökkari. Tämän tarkoituksena on olla opiskelijan tukena ja oppaana työssäoppimispaikoissa esimerkiksi itsearviointin tukena.

Työpaikkaohjaajien arviot osaamisalueiden merkityksestä rajoittui reiluun yhteen pisteeseen, joten opetusaiheet ovat esitettyjen kysymysten osalta merkityksellisiä. Opetuksen painotuksessa otetaan huomioon kyselytutkimuksen tulokset. Opettajien skaala oli noin puolitoista pistettä ja se kertoo edelleen kehittämisen tarpeesta.

Opetuksen kehittämisen myötä tavoitellaan opiskelijoiden mielenkiintoa alalle. Oppilaita peruskoulusta on ollut tutustumassa logistiikka-alaan yhä enenevässä määrin. Aloittavista luokista osa on ollut tutustumassa koulutukseen edellisenä vuonna. Ensisijaisia opiskelijoita logistiikka-alalle Kankaantaankadun toimipisteeseen oli enemmän kuin aloituspaikkoja.

Uusien tilojen valmistuttua mahdollistuu kankaantaankadun toimipisteessä yhdistelmäajoneuvojen käsittely- ja peruutusmahdollisuudet. Opetuksessa lastaussiltojen käyttöä voidaan hyödyntää peruutus-, lastaus- ja purkuharjoituksissa. Paremmat varastointitilat mahdollistavat materiaalin vastaanoton ja säilytyksen sekä apu- ja kuormankäsittelylaitteiden käytön. Yhteistyön tehostaminen metalliosaston kanssa lisää käytännönharjoittelua rahduspainon määrittämiseen, kuljetusasiakirjojen käyttöön jne. Mikäli uusiin tiloihin saadaan

huoltomonttu, niin raskaankaluston huoltaminen helpottuu ja nopeutuu sekä tulee turvallisemmaksi.

Kalustohankinnoissa on suunnitteilla, parin vuoden sisällä, maa-aines kuljetuksiin tarkoitettu puoliperävaunu. Hankintoihin on saatavissa niukalti rahaa, joten kalusto tulee yhteiskäyttöön toimipisteiden kesken. Tällä tavalla saadaan kaluston käyttöastetta nostettua järkevälle tasolle. Trukkien päivittäminen uudempiin on myös tarkoitus toteuttaa lähi vuosina. Näillä hankinnoilla varmistetaan jo kattavan ajoneuvokaluston vastaavuus työelämässä tarpeisiin.

Opiskelijoiden näkökulmaa ei tutkimuksessa huomioitu. Opetuksen yhteydessä opiskelijoilta kysytään ajatuksia opetuksen kehittämiseen. Opinnäytetyöhön olisi saatu opiskelijanäkökulma toteuttamalla toisen ja kolmannen luokan opiskelijoilla kysely opiskelun vastaavuudesta työelämän tarpeisiin.

LÄHTEET

Ammattiosaamisen näyttö. n.d. Topias –projektin pohjalta kehitetty ammatilakohtainen työssäoppimisportaali. Viitattu 4.9.2014.
www.topirkka.fi/sisallot/naytot-ja-tutkintotilaisuudet/ammattiosaamisen-naytto.

Hievanen, R., Lounema, K., Räisänen, A., Kärki, S-L., Rajamäki, A. ja Kantosalu, M. 2013. Ammatillisten perustutkintojen perusteiden sekä valmistavien ja valmentavien koulutusten opetussuunnitelmien toimeenpanon seuranta. Tilannekatsaus 2011. Opetushallitus. Viitattu 17.9.2014. 91- 92,94.
[Http://www.oph.fi/download/146451_Ammatillisten_perustutkintojen_perusteiden_seka_valmistavien_ja_valmentavien.pdf](http://www.oph.fi/download/146451_Ammatillisten_perustutkintojen_perusteiden_seka_valmistavien_ja_valmentavien.pdf).

Julkunen, M-L. 1998. Opetus, oppinen, vuorovaikutus, Juva: WSOY, 24.

Juuti, V. 2012. Kuljetusala kiinnostaa nuoria. Uudenkaupungin Sanomat 23.5.2012. Viitattu 8.5.2014.

[Http://www.uudenkaupunginsanomat.fi/uutiset/349689.html?forumid=4&topicid=0&parentid=0&docid=349689&topicsortorder=0&topicpage=1&commentsortorder=0&commentpage=1&commentpagesize=20&action=2](http://www.uudenkaupunginsanomat.fi/uutiset/349689.html?forumid=4&topicid=0&parentid=0&docid=349689&topicsortorder=0&topicpage=1&commentsortorder=0&commentpage=1&commentpagesize=20&action=2).

Kaikki kuljetukset tukeutuvat maantiekuljetuksiin. 2013. Varsinais-Suomen Yrittäjä 1.2.2013. Viitattu 11.6.2014.

[Http://www.ylehti.fi/arkisto/artikkeli/4801/Kaikki+kuljetukset+tukeutuvat+maantiekuljetuksiin+](http://www.ylehti.fi/arkisto/artikkeli/4801/Kaikki+kuljetukset+tukeutuvat+maantiekuljetuksiin+).

Koulutukset .2014. Tampereen seudun ammattiopiston yleistietoa. Viitattu 21.9.2014. [Http://www.tredu.fi/koulutukset.html](http://www.tredu.fi/koulutukset.html).

L 21.8.1998/630. Laki ammatillisesta koulutuksesta. Viitattu 5.9.2014. Valtion säädöstietopankki Finlex. <http://www.finlex.fi>, ajantasainen lainsäädäntö.

Lankinen, T. Repo, T. 2009. Opetushallituksen määräys 32/011/2009. Fram Vaasa, 3, 19-20, 66-67,222.

Leppänen, V. 2014. Lehtori logistiikka-ala. Tampereen seudun ammattiopisto. Haastattelu 14.4.2014.

Logistiikan perustutkinto. 2014. Artikkelit Tampereen seudun ammattiopiston sivustolla. Viitattu 8.5.2014.

[Http://www.tredu.fi/koulutukset/nuortenkoulutus/amatillisetperustutkinnot/logistiikanperustutkinto.html](http://www.tredu.fi/koulutukset/nuortenkoulutus/amatillisetperustutkinnot/logistiikanperustutkinto.html).

Logistiikka-ala ei houkuttele nuoria. 2014. Helsingin seudun kauppakamarin Ennkointikamari-tilaisuus 4.2.2014. Jäsentiedote 2.9.2014. Viitattu 12.9.2014.
[Http://jasentiedote.chamber.fi/index.php/jasentiedote/Kauppakamariasiaa/Logistiikka-ala-ei-houkuttele-nuoria](http://jasentiedote.chamber.fi/index.php/jasentiedote/Kauppakamariasiaa/Logistiikka-ala-ei-houkuttele-nuoria).

Metsä,K. Soukainen, J. 2009. Ammattikorkeakoulutuksen työelämälähtöisyyden kehittäminen. Helsinki. Valtiontalouden tarkastusviraston tuloksellisuustarkastuskertomus Dnro 41/54/08. Edita Prima, 22.

Natura Mobile –projekti. n.d. Artikkelel Natura Mobile sivustolla. Viitattu 3.9.2014. [Http://natura-mobile.purot.net/](http://natura-mobile.purot.net/).

Nurmela, H. Julkaisematon opinnäytetyö. Jyväskylän ammattikorkeakoulu, logistiikan YAMK.

Nurminen, R. Laitinen-Väänänen, S. 2012. Työelämälähtöisyys Uusi ura opettajana –projektin ammatillisessa opettajan koulutuksessa. Jyväskylä Elinikäisen ohjauksen verkkolehti. Viitattu 17.9.2014, 1. [Http://verkkolehdet.jamk.fi/elo/2012/09/21/tyoelamalahtoisuus-uusi-ura-opettajana-projektin-ammattillisessa-opettajankoulutuksessa/](http://verkkolehdet.jamk.fi/elo/2012/09/21/tyoelamalahtoisuus-uusi-ura-opettajana-projektin-ammattillisessa-opettajankoulutuksessa/).

Opetushallitus. 2014. Elinikäisen oppimisen avaintaidot. Viitattu 17.9.2014. [Http://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/ammattikoulutus/ammattilliset_perustutkinnot/elinikaisten_oppimisen_avaintaidot](http://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/ammattikoulutus/ammattilliset_perustutkinnot/elinikaisten_oppimisen_avaintaidot).

Opetussuunnitelma. 2014. Logistiikan perustutkinnon tutkintokohtainen opetussuunnitelma Tredu. Viitattu 10.6.2014, 6. [Http://inter16.tampere.fi/tredu/material/koulutukset/opintosuunnitelmat/6JV8A00tj/Tredu_opetussuunnitelman_tutkintokohtainen_osa_Logistiikan_perustutkinto_autonkuljettaja.pdf](http://inter16.tampere.fi/tredu/material/koulutukset/opintosuunnitelmat/6JV8A00tj/Tredu_opetussuunnitelman_tutkintokohtainen_osa_Logistiikan_perustutkinto_autonkuljettaja.pdf).

Salakari, H. 2007. Taitojen opetus, Saarijärvi: Saarijärven Offset, 17, 71-73, 78-79, 181.

Tilastoraportit. 2014. Opetushallituksen KOULUTA sivustolta. Viitattu 12.6.2014. [Https://www.kouluta.fi/koulutadw/faces/app/startupDWRReports.jspx?_afPfm=133nl3z88e](https://www.kouluta.fi/koulutadw/faces/app/startupDWRReports.jspx?_afPfm=133nl3z88e).

LIITTEET

Liite 1. Ensisijaiset hakijat logistiikka-ala, Tredu

Opetushallituksen KOULUTA-tilastoraportit

Lähde: Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishakurekisteri

9.6.2014

Aloituspaikat, hakijat, hyväksytyt ja paikan vastaanottaneet

1 (3)

Valitut hakutekijät:

Vuosi: 2013

Koulutus alkaa: Syksy

Hakutyyppi: Varsinainen haku

Koulutuksen sijaintialuevirasto:

Koulutuksen sijaintimaakunta:

Koulutuksen sijaintikunta:

Opetuksen järjestäjä:

Oppilaitos: Tampereen seudun ammattiopisto Tredu

Opetuspiste: Tampereen seudun ammattiopisto Tredu, Nokia, Kankaantaankadun toimipiste
Tampereen seudun ammattiopisto Tredu, Metsätie 1, Kuru
Tampereen seudun ammattiopisto Tredu, Hepolamminkatu 10

Koulutusala:

Opintoala:

Koulutus: Kuljetuspalvelujen koulutusohjelma, yo
Logistiikan perustutkinto, yo
Logistiikan perustutkinto, pk
Kuljetuspalvelujen koulutusohjelma, pk

Pohjakouluvaatimus:

Koulutuksen kieli: Valittu kaikki

Opetushallituksen KOULUTA-tilastoraportit

Lähde: Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishakurekisteri

9.6.2014

Aloituspaikat, hakijat, hyväksytyt ja paikan vastaanottaneet

2 (3)

Sukupuoli: Molemmat

Tulostustaso: Koulutusala

Opetushallituksen KOULUTA-tilastoraportit

Lähde: Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishakurekisteri

9.6.2014

Aloituspaikat, hakijat, hyväksytyt ja paikan vastaanottaneet

3 (3)

Koulutuksen sijainti Koulutus- ja opintoala, koulutus	Aloituspaikat		Hakeneet		Hyväksytyt		Paikan vastaanottaneet		Vetovoimaluku
	1.sij.	Yht.	1.sij.	Yht.	1.sij.	Yht.	vastaanottaneet		1.sij.hak/aloituspaikat
							1.sij.	Yht.	
Yhteensä	118	209	669	124	151	113	131	1.77	
Tampereen seudun ammattiopisto Tredu	118	209	669	124	151	113	131	1.77	
Tampereen seudun ammattiopisto Tredu, Hepolamminkatu 10	66	136	414	72	91	64	77	2.06	
Tekniikan ja liikenteen ala	66	136	414	72	91	64	77	2.06	
Tampereen seudun ammattiopisto Tredu, Metsätie 1, Kuru	16	21	75	17	19	15	17	1.31	
Tekniikan ja liikenteen ala	16	21	75	17	19	15	17	1.31	
Tampereen seudun ammattiopisto Tredu, Nokia, Kankaantaankadun toimipiste	36	52	180	35	41	34	37	1.44	
Tekniikan ja liikenteen ala	36	52	180	35	41	34	37	1.44	

Opetushallituksen KOULUTA-tilastoraportit

Lähde: Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishakurekisteri

9.6.2014

Aloituspaikat, hakijat, hyväksytyt ja paikan vastaanottaneet

1 (3)

Valitut hakutekijät:

Vuosi: 2012

Koulutus alkaa: Syksy

Hakutyyppi: Varsinainen haku

Koulutuksen sijaintialuevirasto:

Koulutuksen sijaintimaakunta:

Koulutuksen sijaintikunta:

Opetuksen järjestäjä:

Oppilaitos: Tampereen ammattiopisto
Pirkanmaan ammattiopistoOpetuspiste: Tampereen ammattiopisto, Metsätie 1, Kuru
Tampereen ammattiopisto, Hepolamminkatu 10
Pirkanmaan ammattiopisto, Kankaantaankadun toimipiste, Nokia

Koulutusala:

Opintoala:

Koulutus: Kuljetuspalvelujen koulutusohjelma, yo
Logistiikan perustutkinto, yo
Logistiikan perustutkinto, pk
Kuljetuspalvelujen koulutusohjelma, pk

Pohjakouluvaatimus:

Opetushallituksen KOULUTA-tilastoraportit

Lähde: Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishakurekisteri

9.6.2014

Aloituspaikat, hakijat, hyväksytyt ja paikan vastaanottaneet

2 (3)

Koulutuksen kieli: Valittu kaikki

Sukuoli: Molemmat

Tulostustaso: Koulutusala

Opetushallituksen KOULUTA-tilastoraportit

Lähde: Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishakurekisteri

9.6.2014

Aloituspaikat, hakijat, hyväksytyt ja paikan vastaanottaneet

3 (3)

Koulutuksen sijainti Koulutus- ja opintoala, koulutus	Aloituspaikat		Hakeneet		Hyväksytyt		Paikan vastaanottaneet		Vetovoimaluku
	1.sij.	Yht.	1.sij.	Yht.	1.sij.	Yht.	1.sij.	Yht.	1.sij.hak/aloituspaikat
Yhteensä	112	169	607	91	124	86	112	1.51	
Pirkanmaan ammattiopisto	36	46	163	34	41	32	37	1.28	
Pirkanmaan ammattiopisto, Kankaantaankadun toimipiste, Nokia	36	46	163	34	41	32	37	1.28	
Tekniikan ja liikenteen ala	36	46	163	34	41	32	37	1.28	
Tampereen ammattiopisto	76	123	444	57	83	54	75	1.62	
Tampereen ammattiopisto, Hepolamminkatu 10	60	110	396	46	69	43	61	1.83	
Tekniikan ja liikenteen ala	60	110	396	46	69	43	61	1.83	
Tampereen ammattiopisto, Metsätie 1, Kuru	16	13	48	11	14	11	14	0.81	
Tekniikan ja liikenteen ala	16	13	48	11	14	11	14	0.81	

Opetushallituksen KOULUTA-tilastoraportit

Lähde: Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishakurekisteri

9.6.2014

Aloituspaikat, hakijat, hyväksytyt ja paikan vastaanottaneet

1 (3)

Valitut hakutekijät:

Vuosi: 2011

Koulutus alkaa: Syksy

Hakutyyppi: Varsinainen haku

Koulutuksen sijaintialuevirasto:

Koulutuksen sijaintimaakunta:

Koulutuksen sijaintikunta:

Opetuksen järjestäjä:

Oppilaitos: Pirkanmaan ammattiopisto
Tampereen ammattiopistoOpetuspiste: Pirkanmaan ammattiopisto, Kankaantaankadun toimipiste, Nokia
Tampereen ammattiopisto, Pirkankatu 37
Tampereen ammattiopisto, Metsätie 1
Tampereen ammattiopisto, Hepolamminkatu 10

Koulutusala:

Opintoala:

Koulutus: Kuljetuspalvelujen koulutusohjelma, yo
Logistiikan perustutkinto, yo
Logistiikan perustutkinto, pk
Kuljetuspalvelujen koulutusohjelma, pk

Pohjakouluvaatimus:

Opetushallituksen KOULUTA-tilastoraportit

Lähde: Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishakurekisteri

9.6.2014

Aloituspaikat, hakijat, hyväksytyt ja paikan vastaanottaneet

2 (3)

Koulutuksen kieli: Valittu kaikki

Sukupuoli: Molemmat

Tulostustaso: Koulutus

Opetushallituksen KOULUTA-tilastoraportit

Lähde: Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishakurekisteri

9.6.2014

Aloituspaikat, hakijat, hyväksytyt ja paikan vastaanottaneet

3 (3)

Koulutuksen sijainti Koulutus- ja opintoala, koulutus	Aloituspaikat		Hakeneet		Hyväksytyt		Paikan vastaanottaneet		Vetovoimaluku
			1. sij.	Yht.	1. sij.	Yht.	1. sij.	Yht.	1. sij hak/aloituspaikat
Yhteensä	114	153	658	101	161	86	114	1.34	
Pirkanmaan ammattiopisto	36	53	216	28	37	27	33	1.47	
Pirkanmaan ammattiopisto, Kankaantaankadun toimipiste, Nokia	36	53	216	28	37	27	33	1.47	
Tekniikan ja liikenteen ala	36	53	216	28	37	27	33	1.47	
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	36	53	216	28	37	27	33	1.47	
Kuljetuspalvelujen koulutusohjelma, pk	36	53	216	28	37	27	33	1.47	
Tampereen ammattiopisto	78	100	442	73	124	59	81	1.28	
Tampereen ammattiopisto, Hepolamminkatu 10	18	33	196	31	59	19	23	1.83	
Tekniikan ja liikenteen ala	18	33	196	31	59	19	23	1.83	
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	18	33	196	31	59	19	23	1.83	
Logistiikan perustutkinto, pk	18	33	196	31	59	19	23	1.83	
Tampereen ammattiopisto, Metsätie 1	15	15	72	9	11	9	10	1.00	
Tekniikan ja liikenteen ala	15	15	72	9	11	9	10	1.00	
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	15	15	72	9	11	9	10	1.00	
Logistiikan perustutkinto, pk	15	15	72	9	11	9	10	1.00	
Tampereen ammattiopisto, Pirkankatu 37	45	52	174	33	54	31	48	1.16	
Tekniikan ja liikenteen ala	45	52	174	33	54	31	48	1.16	
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	45	52	174	33	54	31	48	1.16	
Kuljetuspalvelujen koulutusohjelma, pk	45	52	174	33	54	31	48	1.16	

Opetushallituksen KOULUTA-tilastoraportit

Lähde: Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishakurekisteri

9.6.2014

Aloituspaikat, hakijat, hyväksytyt ja paikan vastaanottaneet

1 (3)

Valitut hakutekijät:

Vuosi: 2010

Koulutus alkaa: Syksy

Hakutyyppi: Varsinainen haku

Koulutuksen sijaintialuevirasto:

Koulutuksen sijaintimaakunta:

Koulutuksen sijaintikunta:

Opetuksen järjestäjä:

Oppilaitos: Pirkanmaan ammattiopisto
Tampereen ammattiopistoOpetuspiste: Pirkanmaan ammattiopisto, Kankaantaankadun toimipiste, Nokia
Tampereen ammattiopisto, Pirkankatu 37
Tampereen ammattiopisto, Metsätie 1
Tampereen ammattiopisto, Hepolamminkatu 10

Koulutusala:

Opintoala:

Koulutus: Kuljetuspalvelujen koulutusohjelma, yo
Logistiikan perustutkinto, yo
Logistiikan perustutkinto, pk
Kuljetuspalvelujen koulutusohjelma, pk

Pohjakouluvaatimus:

Opetushallituksen KOULUTA-tilastoraportit

Lähde: Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishakurekisteri

9.6.2014

Aloituspaikat, hakijat, hyväksytyt ja paikan vastaanottaneet

2 (3)

Koulutuksen kieli: Valittu kaikki

Sukupuoli: Molemmat

Tulostustaso: Koulutus

Opetushallituksen KOULUTA-tilastoraportit

Lähde: Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishakurekisteri

9.6.2014

Aloituspaikat, hakijat, hyväksytyt ja paikan vastaanottaneet

3 (3)

Koulutuksen sijainti Koulutus- ja opintoala, koulutus	Aloituspaikat		Hakeneet		Hyväksytyt		Paikan vastaanottaneet		Vetovoimaluku
	1.sij.	Yht.	1.sij.	Yht.	1.sij.	Yht.	vastaanottaneet		1.sij.hak/aloituspaikat
							1.sij.	Yht.	
Yhteensä	110	130	519	79	106	78	99		1.18
Pirkanmaan ammattiopisto	36	30	178	15	22	15	21		0.83
Pirkanmaan ammattiopisto, Kankaantaankadun toimipiste, Nokia	36	30	178	15	22	15	21		0.83
Tekniikan ja liikenteen ala	36	30	178	15	22	15	21		0.83
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	36	30	178	15	22	15	21		0.83
Kuljetuspalvelujen koulutusohjelma, pk	36	30	178	15	22	15	21		0.83
Tampereen ammattiopisto	74	100	341	64	84	63	78		1.35
Tampereen ammattiopisto, Pirkankatu 37	74	100	341	64	84	63	78		1.35
Tekniikan ja liikenteen ala	74	100	341	64	84	63	78		1.35
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	74	100	341	64	84	63	78		1.35
Logistiikan perustutkinto, pk	74	100	341	64	84	63	78		1.35

Opetushallituksen KOULUTA-tilastoraportit

Lähde: Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishakurekisteri

9.6.2014

Aloituspaikat, hakijat, hyväksytyt ja paikan vastaanottaneet

1 (3)

Valitut hakutekijät:

Vuosi: 2009

Koulutus alkaa: Syksy

Hakutyyppi: Varsinainen haku

Koulutuksen sijaintilääni:

Koulutuksen sijaintimaakunta:

Koulutuksen sijaintikunta:

Opetuksen järjestäjä:

Oppilaitos: Pirkanmaan ammattiopisto
Tampereen ammattiopistoOpetuspiste: Pirkanmaan ammattiopisto, Kankaantaankadun toimipiste, Nokia
Tampereen ammattiopisto, Pirkankatu 37
Tampereen ammattiopisto, Metsätie 1
Tampereen ammattiopisto, Hepolamminkatu 10

Koulutusala:

Opintoala:

Koulutus: Kuljetuspalvelujen koulutusohjelma, yo
Logistiikan perustutkinto, yo
Logistiikan perustutkinto, pk
Kuljetuspalvelujen koulutusohjelma, pk

Pohjakouluvaatimus:

Opetushallituksen KOULUTA-tilastoraportit

Lähde: Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishakurekisteri

9.6.2014

Aloituspaikat, hakijat, hyväksytyt ja paikan vastaanottaneet

2 (3)

Koulutuksen kieli: Valittu kaikki

Sukupuoli: Molemmat

Tulostustaso: Koulutus

Opetushallituksen KOULUTA-tilastoraportit

Lähde: Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishakurekisteri

9.6.2014

Aloituspaikat, hakijat, hyväksytyt ja paikan vastaanottaneet

3 (3)

Koulutuksen sijainti Koulutus- ja opintoala, koulutus	Aloituspaikat	Hakeneet		Hyväksytyt		Paikan vastaanottaneet		Vetovoimaluku 1.sij.hak/aloituspaikat
		1.sij.	Yht.	1.sij.	Yht.	1.sij.	Yht.	
Yhteensä	90	135	432	76	95	75	91	1.50
Pirkanmaan ammattiopisto	36	39	158	24	27	23	25	1.08
Pirkanmaan ammattiopisto, Kankaantaankadun toimipiste, Nokia	36	39	158	24	27	23	25	1.08
Tekniikan ja liikenteen ala	36	39	158	24	27	23	25	1.08
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	36	39	158	24	27	23	25	1.08
Kuljetuspalvelujen koulutusohjelma, pk	36	39	158	24	27	23	25	1.08
Tampereen ammattiopisto	54	96	274	52	68	52	66	1.78
Tampereen ammattiopisto, Pirkankatu 37	54	96	274	52	68	52	66	1.78
Tekniikan ja liikenteen ala	54	96	274	52	68	52	66	1.78
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	54	96	274	52	68	52	66	1.78
Logistiikan perustutkinto, pk	54	96	274	52	68	52	66	1.78

Liite 2. Ensisijaiset hakijat logistiikka-ala, Suomi

Opetushallituksen KOULUTA-tilastoraportit

Lähde: Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishakurekisteri

9.6.2014

Aloituspaikat, hakijat, hyväksytyt ja paikan vastaanottaneet

1 (3)

Valitut hakutekijät:

Vuosi: 2013

Koulutus alkaa: Syksy

Hakutyyppi: Varsinainen haku

Koulutuksen sijaintialuevirasto:

Koulutuksen sijaintimaakunta:

Koulutuksen sijaintikunta:

Opetuksen järjestäjä:

Oppilaitos:

Opetuspiste:

Koulutusala:

Opintoala:

Koulutus: Kuljetuspalvelujen koulutusohjelma, yo
Logistiikan perustutkinto, yo
Logistiikan perustutkinto, pk
Kuljetuspalvelujen koulutusohjelma, pk

Pohjakouluvaatimus:

Koulutuksen kieli: Valittu kaikki

Sukupuoli: Molemmat

Opetushallituksen KOULUTA-tilastoraportit

Lähde: Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishakurekisteri

9.6.2014

Aloituspaikat, hakijat, hyväksytyt ja paikan vastaanottaneet

2 (3)

Tulostustaso: Koulutus

Opetushallituksen KOULUTA-tilastoraportit

Lähde: Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishakurekisteri

9.6.2014

Aloituspaikat, hakijat, hyväksytyt ja paikan vastaanottaneet

3 (3)

Koulutuksen sijainti Koulutus- ja opintoala, koulutus	Aloituspaikat	Hakeneet		Hyväksytyt		Paikan vastaanottaneet		Vetovoimaluku 1.sij.hak/aloituspaikat
		1.sij.	Yht.	1.sij.	Yht.	1.sij.	Yht.	
Yhteensä	1378	2329	7742	1451	1812	1253	1442	1.69
Tekniikan ja liikenteen ala	1378	2329	7742	1451	1812	1253	1442	1.69
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	1378	2329	7742	1451	1812	1253	1442	1.69
Kuljetuspalvelujen koulutusohjelma, pk	431	720	2131	480	595	428	485	1.67
Kuljetuspalvelujen koulutusohjelma, yo	33	35	99	27	42	14	21	1.06
Logistiikan perustutkinto, pk	888	1540	5386	925	1150	804	927	1.73
Logistiikan perustutkinto, yo	26	34	126	19	25	7	9	1.31

Opetushallituksen KOULUTA-tilastoraportit

Lähde: Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishakurekisteri
Aloituspaikat, hakijat, hyväksytyt ja paikan vastaanottaneet

9.6.2014
1 (3)

Valitut hakutekijät:

Vuosi: 2009

Koulutus alkaa: Syky

Hakutyyppi: Varsinainen haku

Koulutuksen sijaintilääni:

Koulutuksen sijaintimaakunta:

Koulutuksen sijaintikunta:

Opetuksen järjestäjä:

Oppilaitos:

Opetuspiste:

Koulutusala:

Opintoala:

Koulutus: Kuljetuspalvelujen koulutusohjelma, yo
Logistiikan perustutkinto, yo
Logistiikan perustutkinto, pk
Kuljetuspalvelujen koulutusohjelma, pk

Pohjakouluvaatimus:

Koulutuksen kieli: Valittu kaikki

Sukupuoli: Molemmat

Opetushallituksen KOULUTA-tilastoraportit

Lähde: Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishakurekisteri
Aloituspaikat, hakijat, hyväksytyt ja paikan vastaanottaneet

9.6.2014
2 (3)

Tulostustaso: Koulutus

Opetushallituksen KOULUTA-tilastoraportit

Lähde: Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishakurekisteri
Aloituspaikat, hakijat, hyväksytyt ja paikan vastaanottaneet

9.6.2014
3 (3)

Koulutuksen sijainti Koulutus- ja opintoala, koulutus	Aloituspaikat	Hakeneet		Hyväksytyt		Paikan vastaanottaneet		Vetovoimaluku 1.sij.hak/aloituspaikat
		1.sij.	Yht.	1.sij.	Yht.	1.sij.	Yht.	
Yhteensä	1255	1714	6555	1156	1504	1002	1191	1.37
Tekniikan ja liikenteen ala	1255	1714	6555	1156	1504	1002	1191	1.37
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	1255	1714	6555	1156	1504	1002	1191	1.37
Kuljetuspalvelujen koulutusohjelma, pk	174	222	795	121	162	113	140	1.28
Kuljetuspalvelujen koulutusohjelma, yo	7	7	30	6	13	5	6	1.00
Logistiikan perustutkinto, pk	1018	1451	5587	1000	1280	868	1025	1.43
Logistiikan perustutkinto, yo	56	34	143	29	49	16	20	0.61

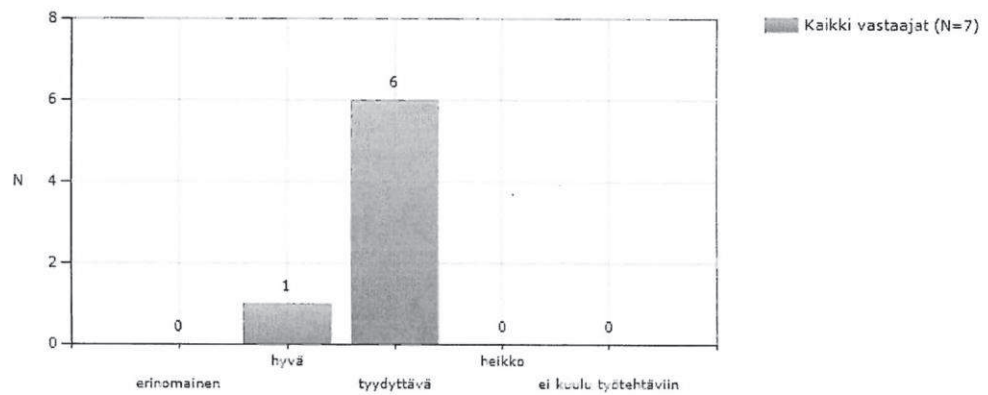
Liite 4. Lukusuunnitelma

Opintojen jakautuminen opiskelujalle Logistiikan perustutkinto Kuljetuspalvelujen koulutusohjelma Yhdistelmäajoneuvonkuljettaja			opiskeluvuosi			
			1	2	3	4
90 ov Ammatilliset tutkinnon osat			30	30	30	
70 ov 4.1 Kaikille pakolliset tutkinnon osat			19	30	21	
4.1.1	10 ov	Kuljetusalan perustason ammattipätevyys (0 ov TOP), Näyttö 4				
4.1.1.1	4 ov	Kuljetusalan perustason ammattipätevyys 1	4			
4.1.1.2	5 ov	Kuljetusalan perustason ammattipätevyys 2		5		
4.1.1.3	1 ov	Kuljetusalan perustason ammattipätevyys 3			1	
4.1.2	30 ov	Kuorma-auton tavarankuljetusten hallinta (16 ov TOP), Näyttö 2				
4.1.2.1	3 ov	Työ- ja trukkiturvallisuus TE	3			
4.1.2.2	2 ov	Työ- ja trukkiturvallisuus TY	2			
4.1.2.3	2 ov	Ajoneuvon huolto TE (huom! tämä jakso vain Tampere ja Kuru)	2			
4.1.2.4	3 ov	Ajoneuvon huolto TY (huom! tämä jakso vain Tampere ja Kuru)	3			
4.1.2.5	5 ov	Ajoneuvon huolto TOP (huom! tämä jakso vain Nokia)	5			
4.1.2.6	3 ov	Ajoneuvotekniikka TE	3			
4.1.2.7	2 ov	Ajoneuvotekniikka TY	2			
4.1.2.8	1 ov	BC-ajokortti TE		1		
4.1.2.9	1 ov	Kuorman käsittely TY		1		
4.1.2.10	3 ov	Kuorman käsittely TOP		3		
4.1.2.11	2 ov	Tietotekniikka ja asiakaspalvelu TE		2		
4.1.2.12	3 ov	Tietotekniikka ja asiakaspalvelu TOP		3		
4.1.2.13	5 ov	Kuorma-autokuljetukset TOP			5	
30 ov 4.4 Koulutusohjelman pakolliset tutkinnon osat						
4.4.1	30 ov	Yhdistelmäajoneuvokuljetukset (14 ov TOP), Näyttö 3				
4.4.1.1	5 ov	Yhdistelmäajoneuvon tekniikka ja kuorman käsittely TY		5		
4.4.1.2	2 ov	CE-ajo ja tieturvakortti TE		2		
4.4.1.3	2 ov	Kuormausyksiköiden ja käsittelylaitteiden käyttö TY		2		
4.4.1.4	1 ov	Kuormausyksiköiden ja käsittelylaitteiden käyttö TOP		1		
4.4.1.5	2 ov	Suoritealakohtaiset kuljetukset TY		2		
4.4.1.6	3 ov	Suoritealakohtaiset kuljetukset TOP		3		
4.4.1.7	1 ov	Yhdistelmäajoneuvokuljetukset TE			1	
4.4.1.8	2 ov	Yhdistelmäajoneuvokuljetukset TY			2	
4.4.1.9	2 ov	ADR-kurssi TE			2	
4.4.1.10	10 ov	Yhdistelmäajoneuvokuljetukset TOP			10	
20 ov 4.7 Koulutusohjelman / Kaikille valinnaiset tutkinnon osat						
4.7.1	10 ov	Alan yritystoiminta (0-5 ov TOP), Näyttö 5				
4.7.1.1	1 ov	Alan yritystoiminta TE			1	
4.7.1.2	4 ov	Alan yritystoiminta TY			4	
4.7.1.3	5 ov	Alan yritystoiminta Nokia TOP, Tampere ja Kuru TE			5	
4.7.2	10 ov	Työkoneiden käyttö ja huolto (5 ov TOP), Näyttö 1				
4.7.2.1	3 ov	Työkoneiden käyttö ja huolto TE	3			
4.7.2.2	2 ov	Työkoneiden käyttö ja huolto TY	2			
4.7.2.3	5 ov	Työkoneiden käyttö ja huolto TOP	5			
4.7.3	10 ov	Puutavaran autokuljetus (0-10 ov TOP), Näyttö 7				
4.7.3.1	5 ov	Puutavaran autokuljetus TE			5	
4.7.3.2	5 ov	Puutavaran autokuljetus TY			5	
xx ov 4.4 Muut valinnaiset tutkinnon osat peruskoulutuksessa						
xx ov 4.5 Ammatillista osaamista yksilöllisesti syventävät tutkinnon osat (yli 120 ov)						
20 ov Ammattitaitoa täydentävät tutkinnon osat			10	10		
5.1.1	4ov	Äidinkieli	2	2		
5.1.2	1ov	Toinen kotimainen kieli, ruotsi	1			
5.1.3	2 ov	Vieras kieli	1	1		
5.1.4	3 ov	Matematiikka	2	1		
5.1.5	2 ov	Fysiikka ja kemia	1	1		
5.1.6	1 ov	Yhteiskunta-, yritys- ja työelämä-tieto		1		
5.1.7	1 ov	Liikunta	1			
5.1.8	1 ov	Terveystieto	1			
5.1.9	1 ov	Taide- ja kulttuuriopinnot	1			
5.2	4 ov	Valinnaiset tutkinnon osat		4		
10 ov Vapaasti valittavat tutkinnon osat					10	
6.1	10 ov	Logistiikka-alan suoritealakohtainen erikoistuminen			10	
120 ov	yhteensä		40	40	40	

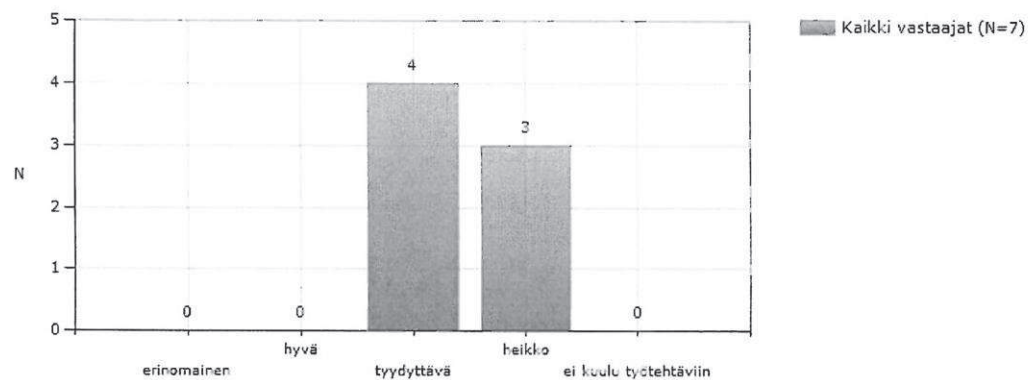
Liite 5. Kyselytutkimus opettajat

Opettajien arviointi opetuksen toteutumisesta palautekysely

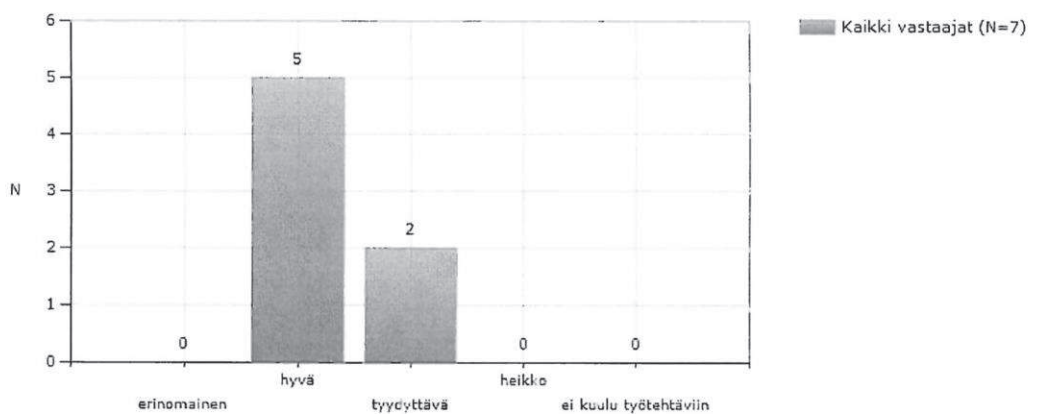
Oppilas osaa tehdä perushuoltotoimet kuorma-autolle ja käyttää tarvittavia työvälineitä ja-menetelmiä

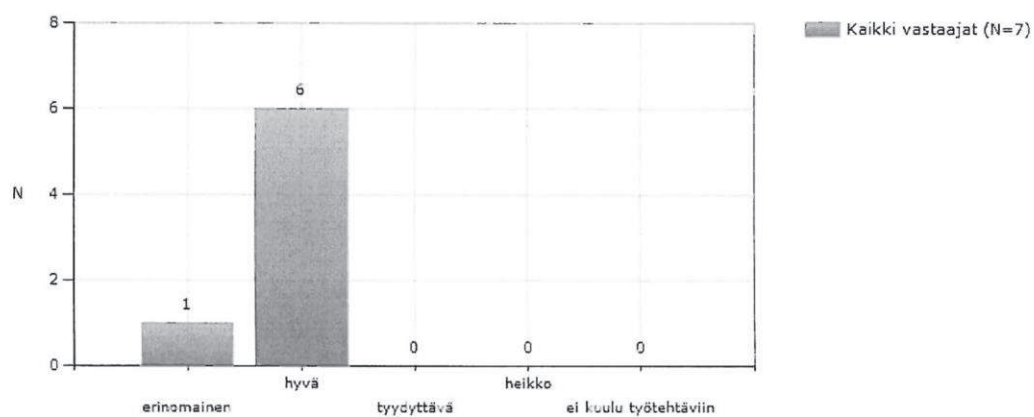
Oppilas tunnistaa kuorma-autoon kuuluvia hydrauliiikan, pneumatiikan ja sähkötekniikanlaitteita ja toimintaperiaatteita

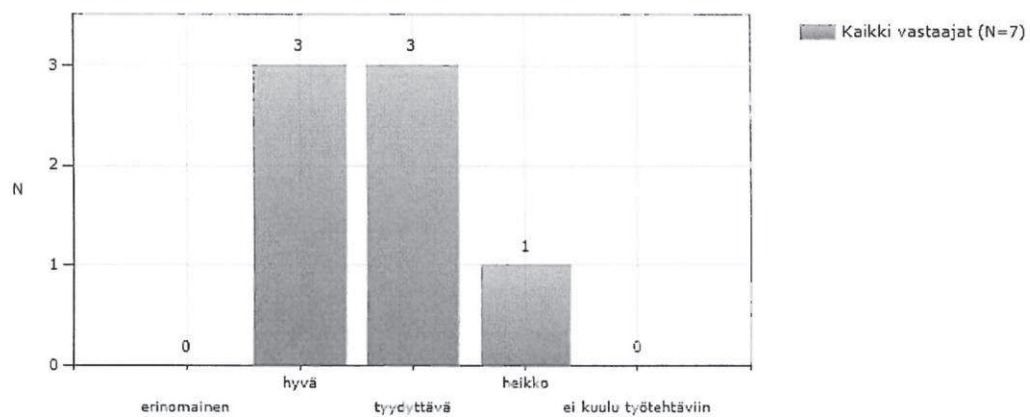
Oppilas osaa käyttää tekstinkäsittely-, laskenta- ja esitysgraafikkaohjelmia

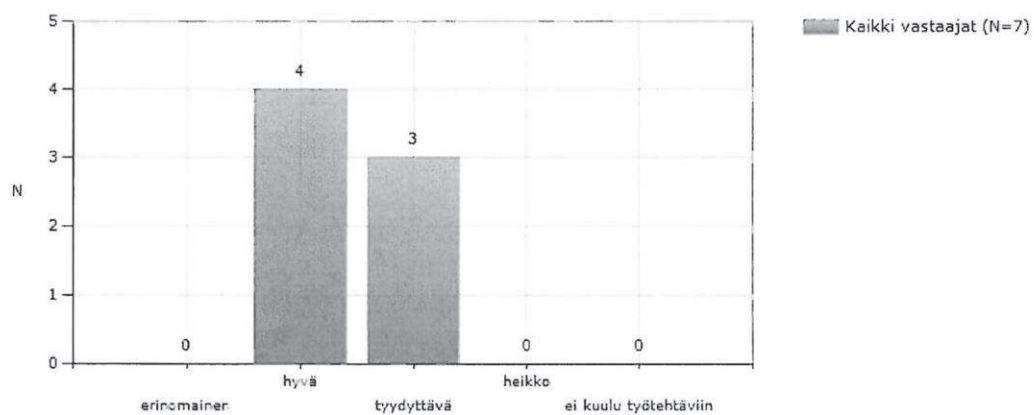
Oppilas osaa käyttää sähköpostia ja etsiä tietoa internetistä

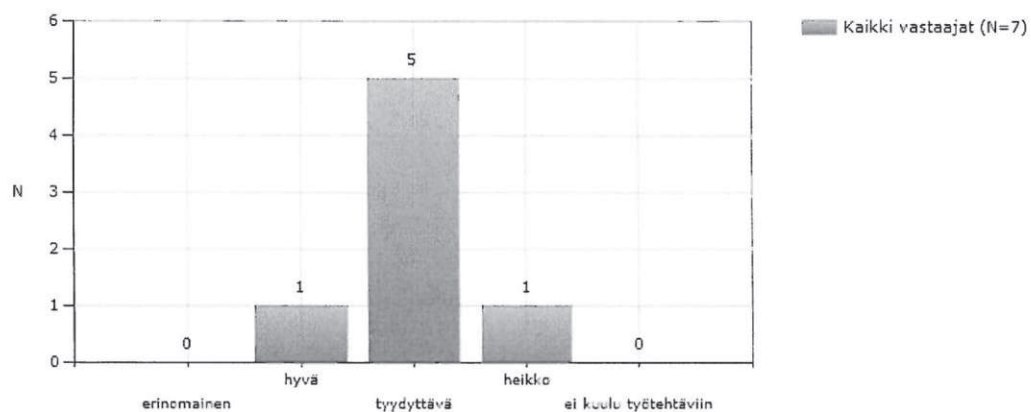
Oppilas osaa toimia osana työtehtävänsä edellyttämää logistista järjestelmää

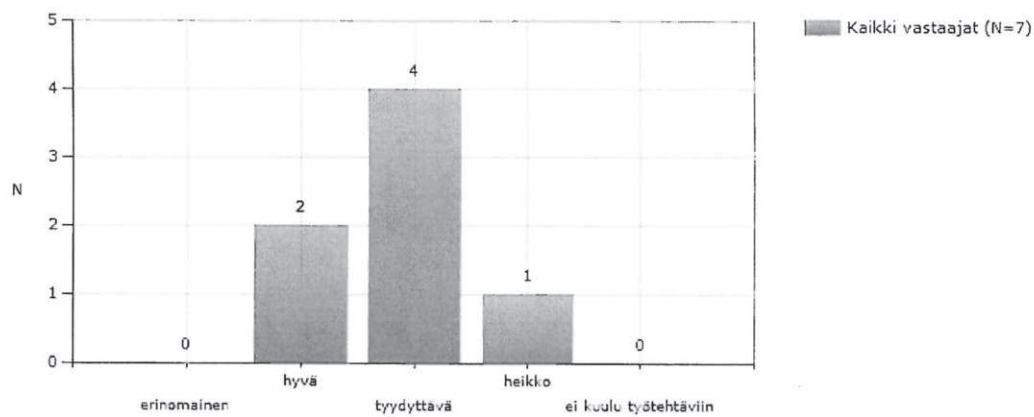
Oppilas osaa käyttää logistiikan sähköisiä järjestelmiä

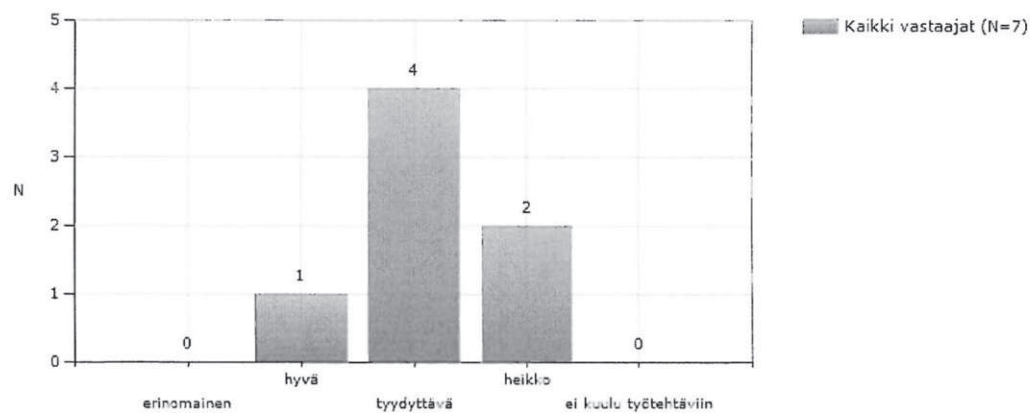
Oppilas osaa määritellä tarvittaessa työtehtävässään rahduspainon

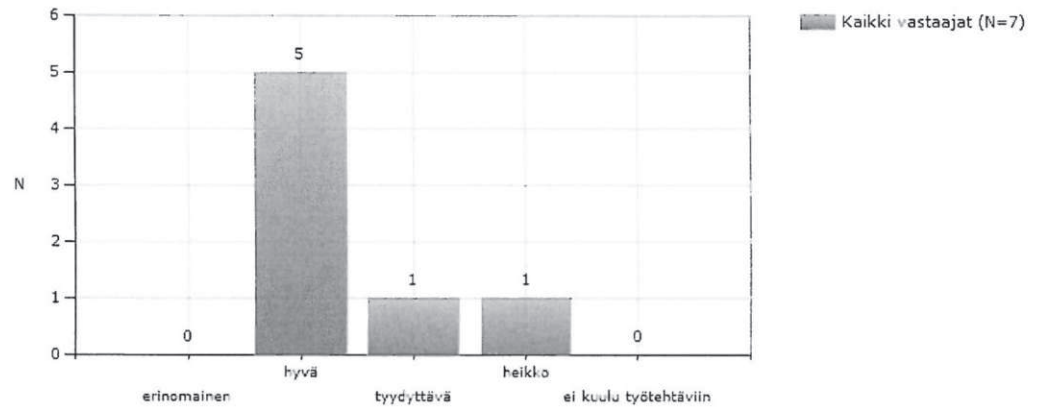
Oppilas osaa käyttää yleisimpiä kuljetusasiakirjoja

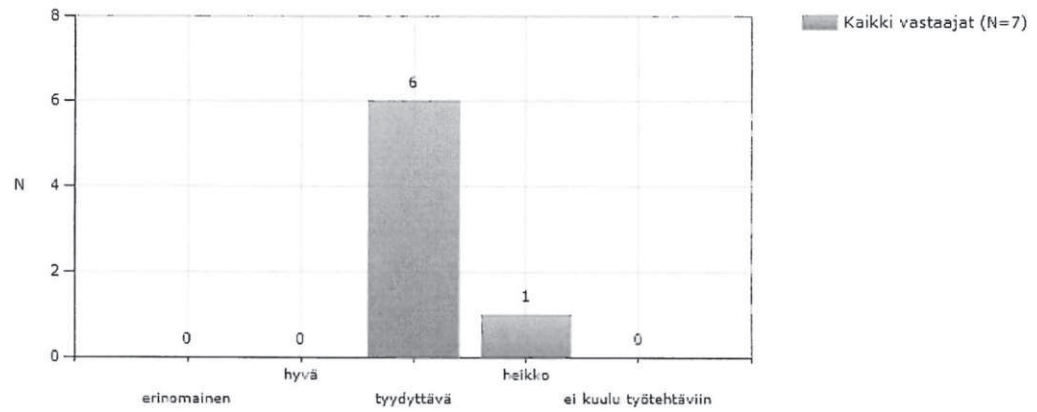
Oppilas osaa pakata, tulkita ja tehdä yleisimpien pakkausten ja kuljetusyksiköiden merkinnät

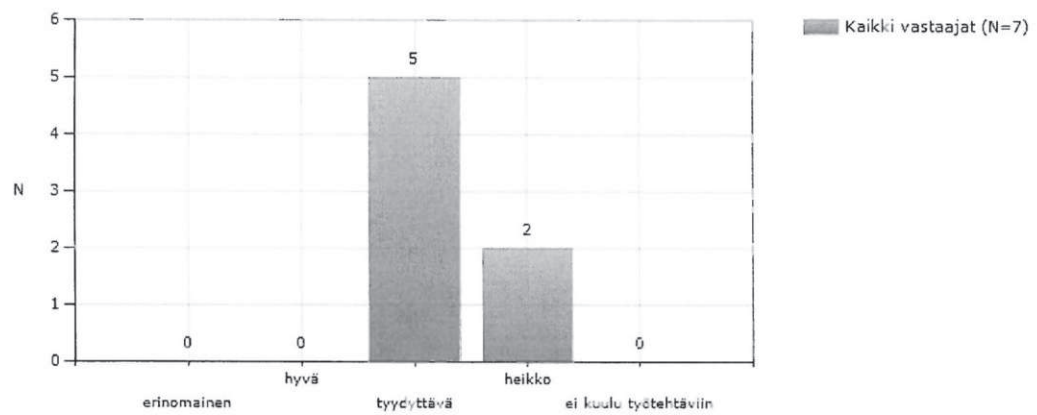
Oppilas osaa käyttää tavaraterminaalissa olevia apu – ja kuormankäsittelylaitteita

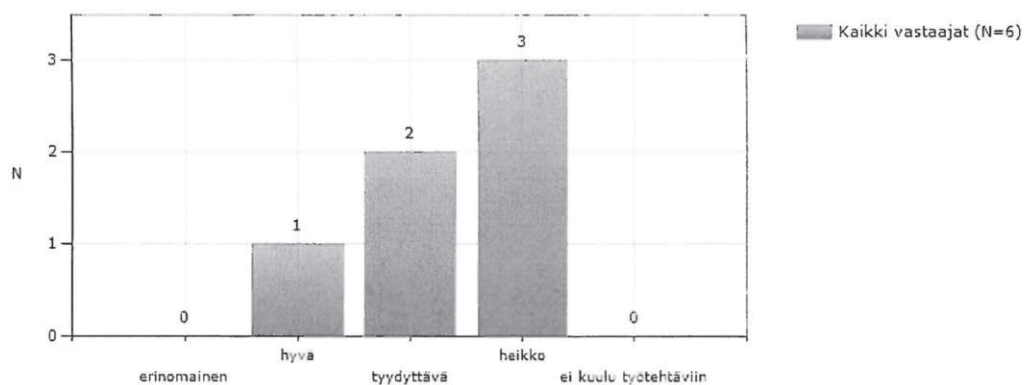
Oppilas osaa vastaanottaa ja säilyttää tavaratoimituksia

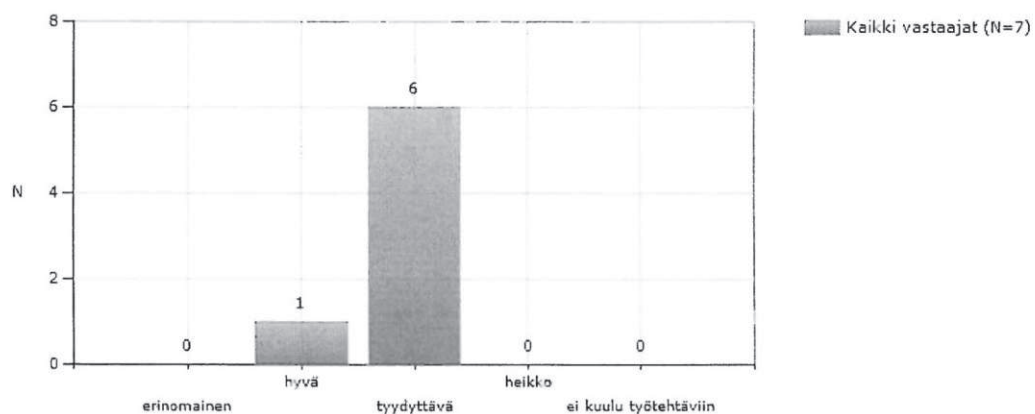
Oppilas osaa kerätä ja lähettää tavaratoimituksia

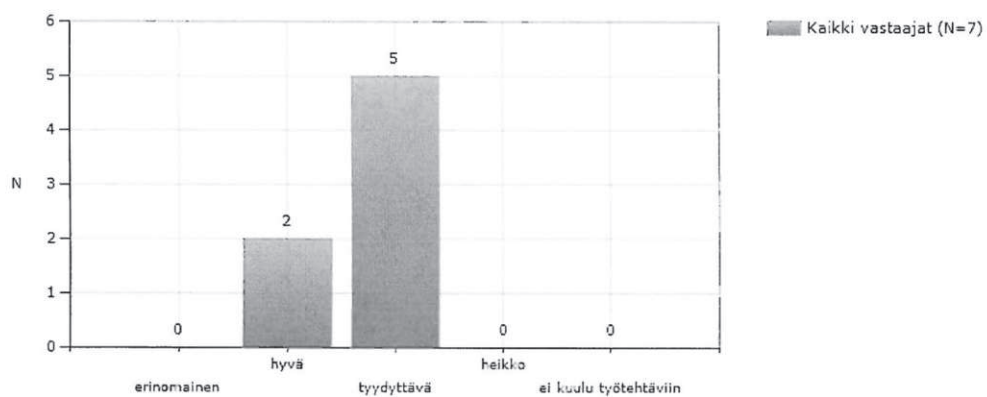
Oppilas osaa kuormata, varmistaa ja purkaa erilaisia kappaleita säädösten ja määräysten mukaankuorma-auton kuormatiloissa

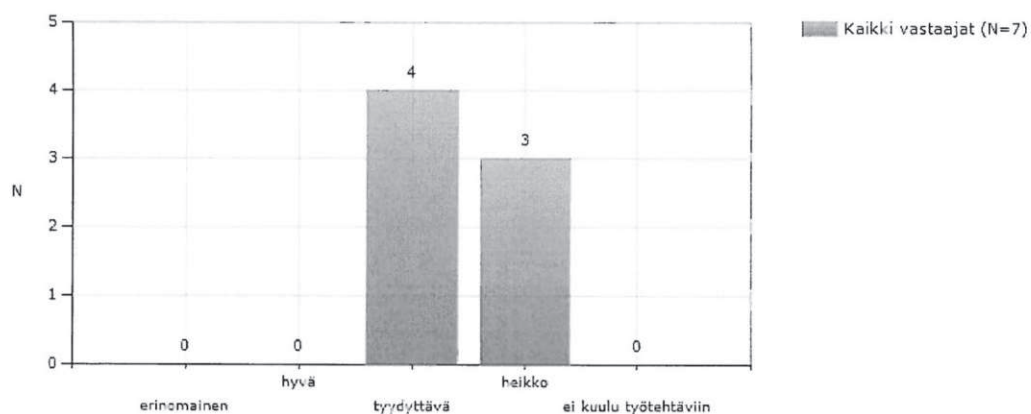
Oppilas osaa huolehtia työympäristönsä järjestyksestä ja siisteydestä

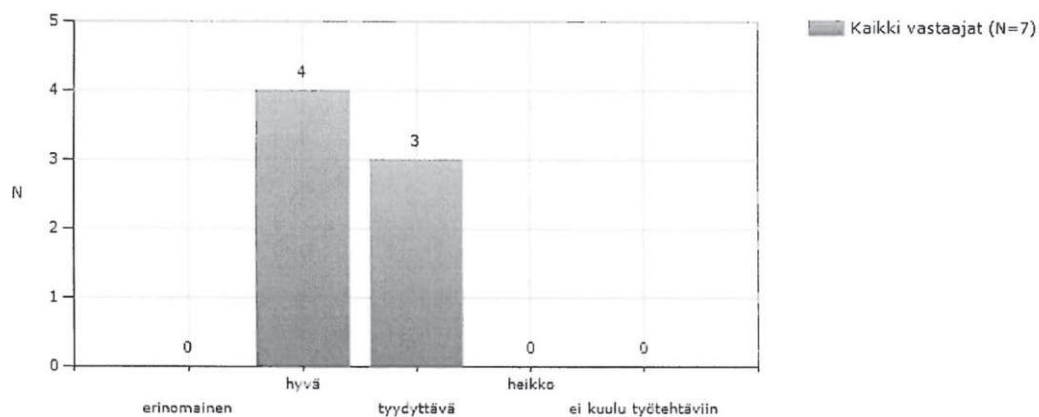
Oppilas osaa ottaa tehtävissään huomioon terveyteen, turvallisuuteen ja toimintakykyyn vaikuttavat asiat

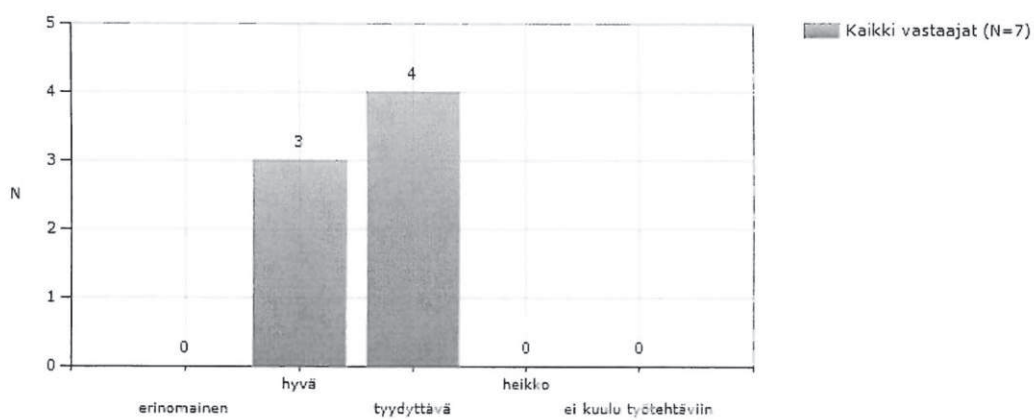
Oppilas osaa noudattaa työssään yrittäjyyden periaatteita ja laatu järjestelmien vaatimuksia

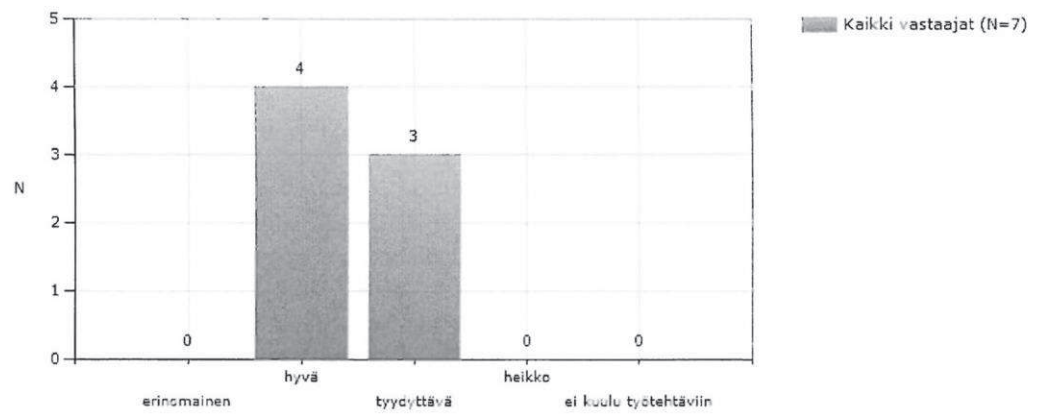
Oppilas osaa toimia ohjeiden ja määräysten mukaisesti työtilanteissa

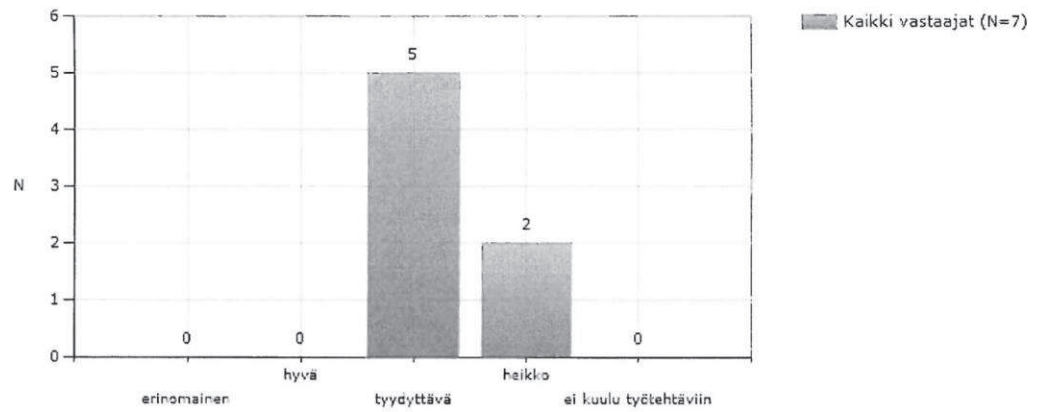
Oppilas osaa toimia asiakaspalvelutilanteissa

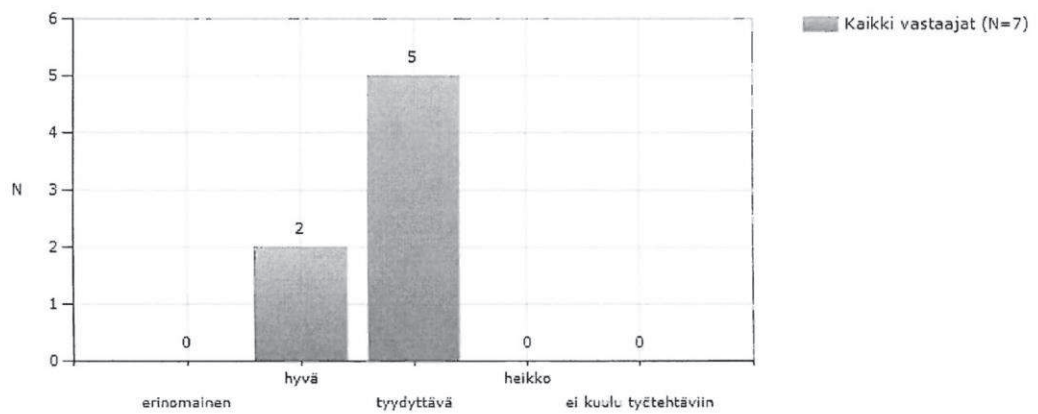
Oppilas osaa ensiapu 1-kurssia vastaavat tiedot ja taidot

Oppilas osaa tehdä osaltaan työsopimuksen ja ymmärtää sen sisällön

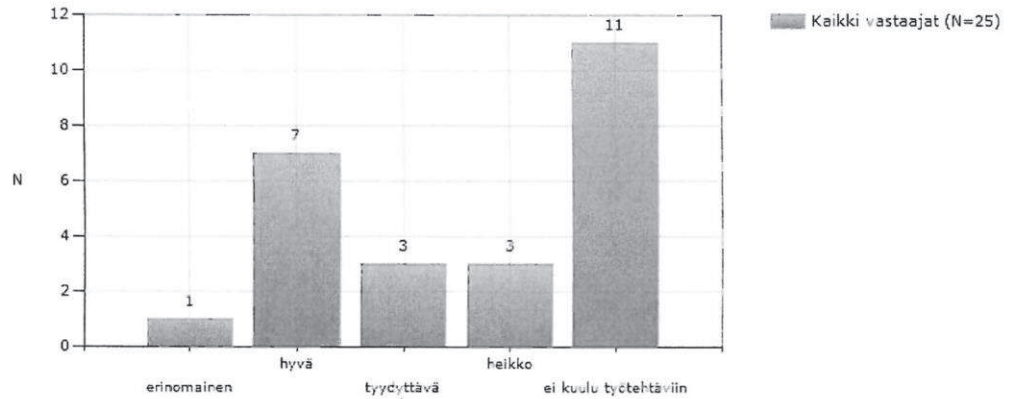
Oppilas tuntee alansa työturvallisuusohjeet

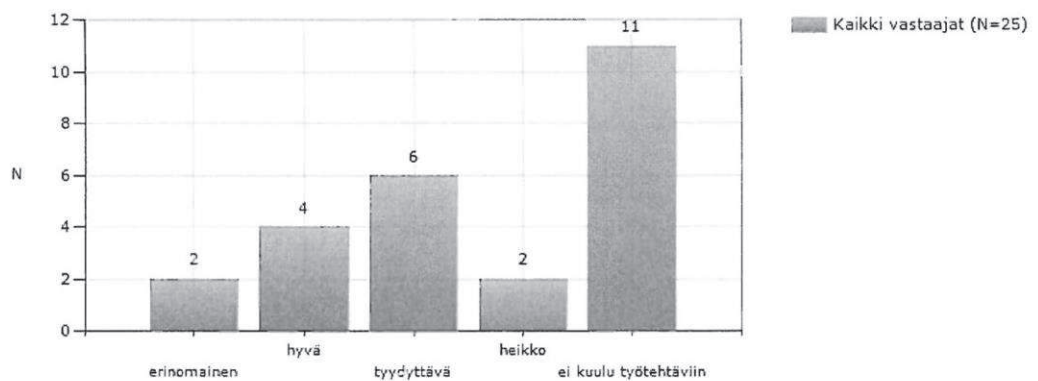
Liite 6. Kyselytutkimus työpaikkaohjaajat

Työssäoppimisen palautekysely

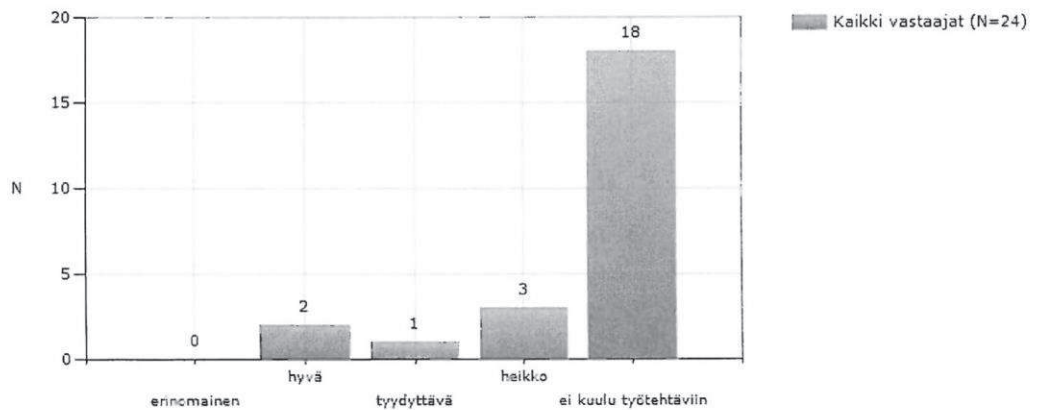
Oppilas osaa tehdä perushuoltotoimet kuorma-autolle ja käyttää tarvittavia työvälineitä ja-menetelmiä

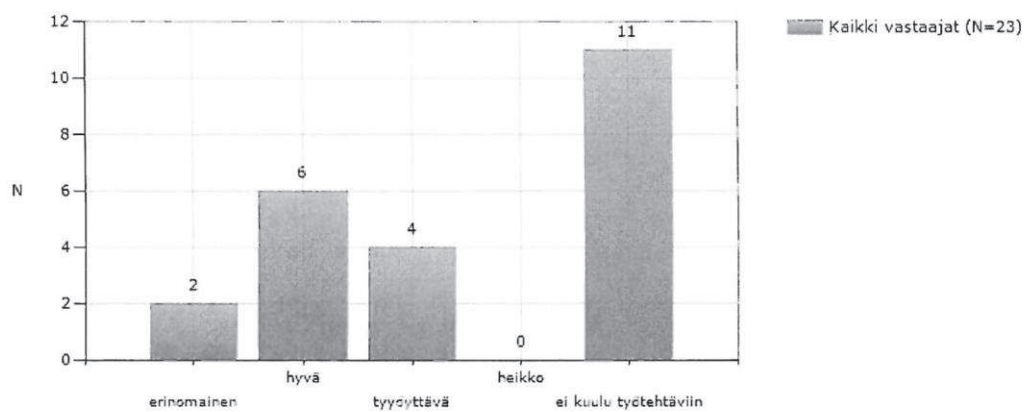
Oppilas tunnistaa kuorma-autoon kuuluvia hydrauliiikan, pneumaatiikan ja sähkötekniikanlaitteita ja toimintaperiaatteita

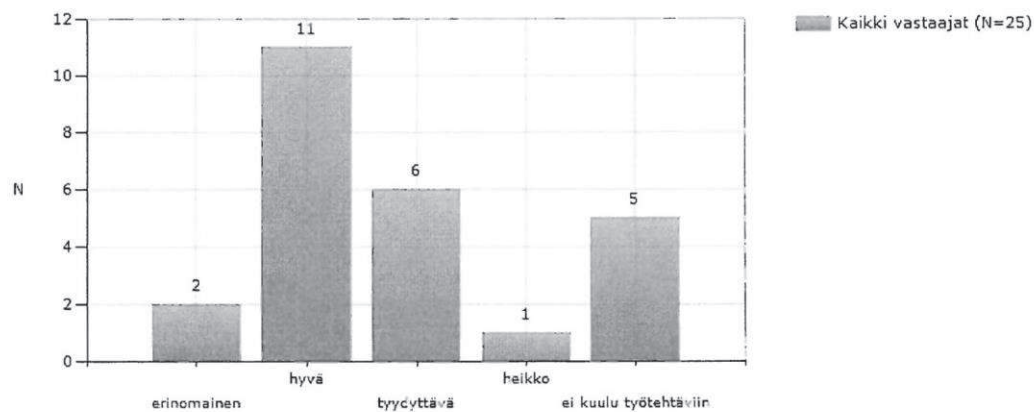
Oppilas osaa käyttää tekstinkäsittely-, laskenta- ja esitysgraafikkaohjelmia

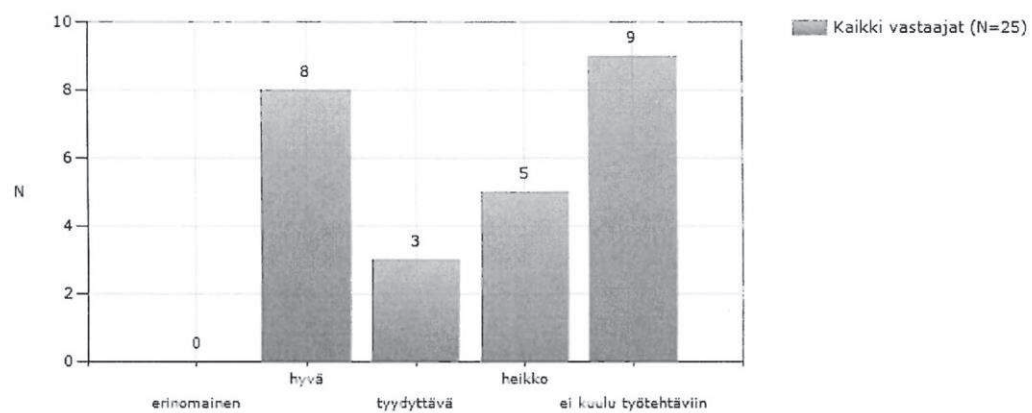
Oppilas osaa käyttää sähköpostia ja etsiä tietoa internetistä

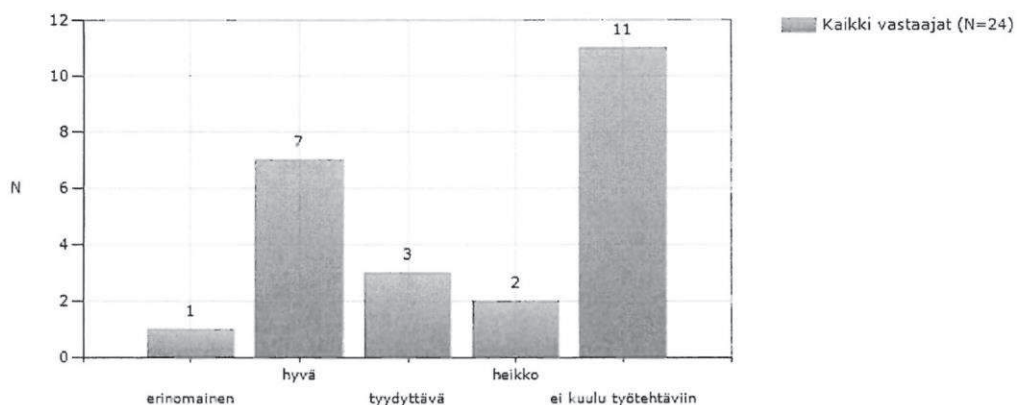
Oppilas osaa toimia osana työtehtävänsä edellyttämää logistista järjestelmää

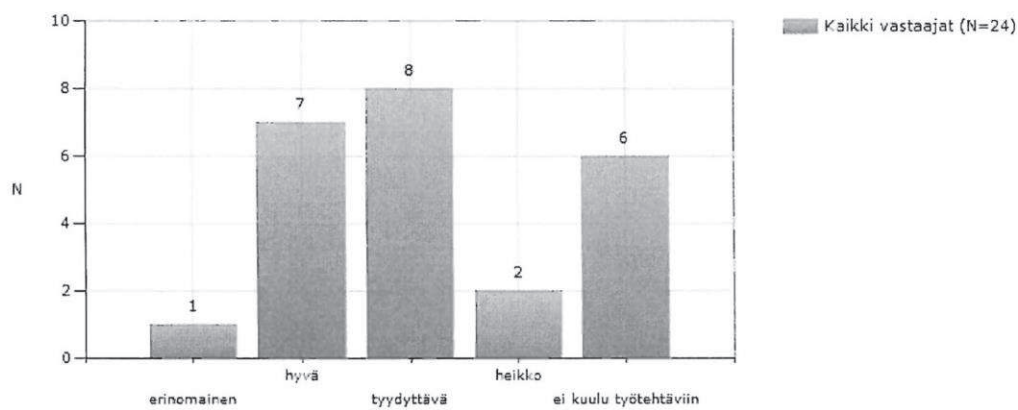
Oppilas osaa käyttää logistiikan sähköisiä järjestelmiä

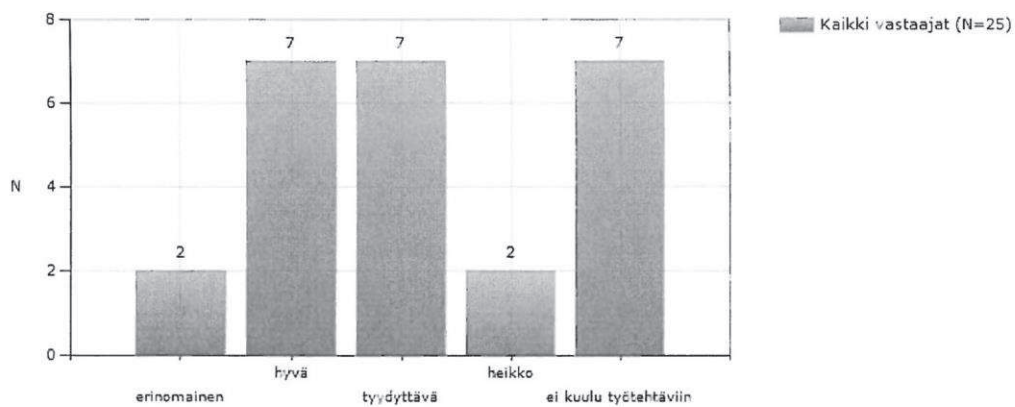
Oppilas osaa määritellä tarvittaessa työtehtävässään rhdituspainon

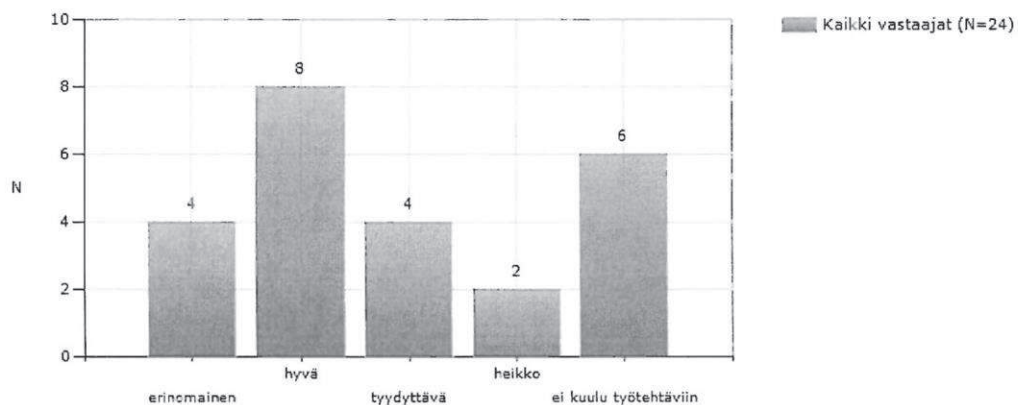
Oppilas osaa käyttää yleisimpiä kuljetusasiakirjoja

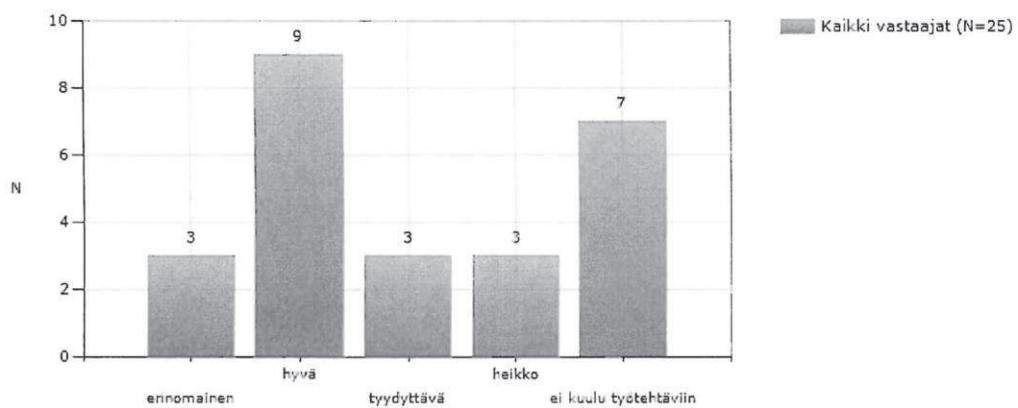
Oppilas osaa pakata, tulkita ja tehdä yleisimpien pakkausten ja kuljetusyksiköiden merkinnät

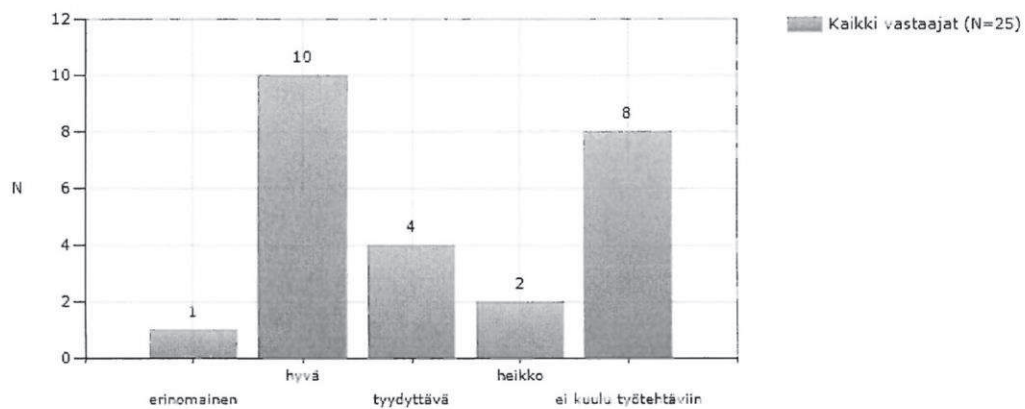
Oppilas osaa käyttää tavaraterминаalissa olevia apu - ja kuormankäsittelylaitteita

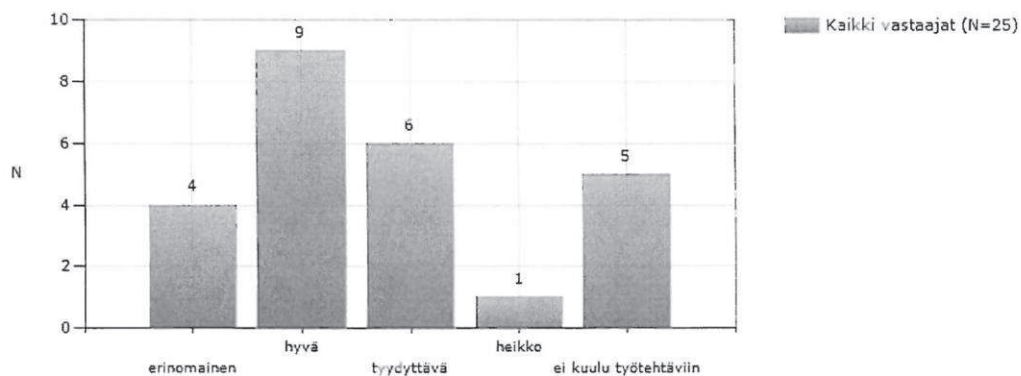
Oppilas osaa vastaanottaa ja säilyttää tavaratoimituksia

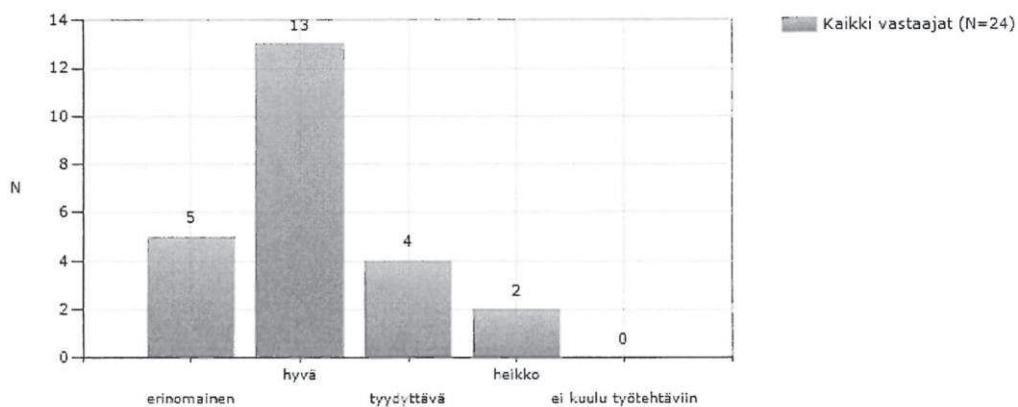
Oppilas osaa kerätä ja lähettää tavaratoimituksia

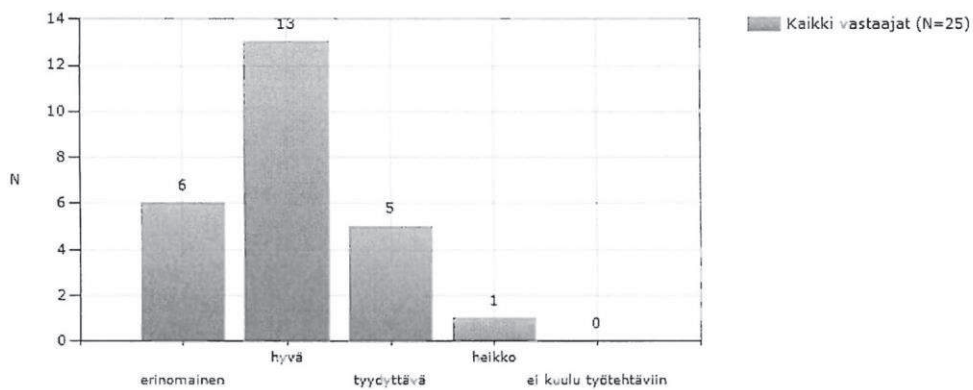
Oppilas osaa kuormata, varmistaa ja purkaa erilaisia kappaleita säädösten ja määräysten mukaankuorma-auton kuormatiloissa

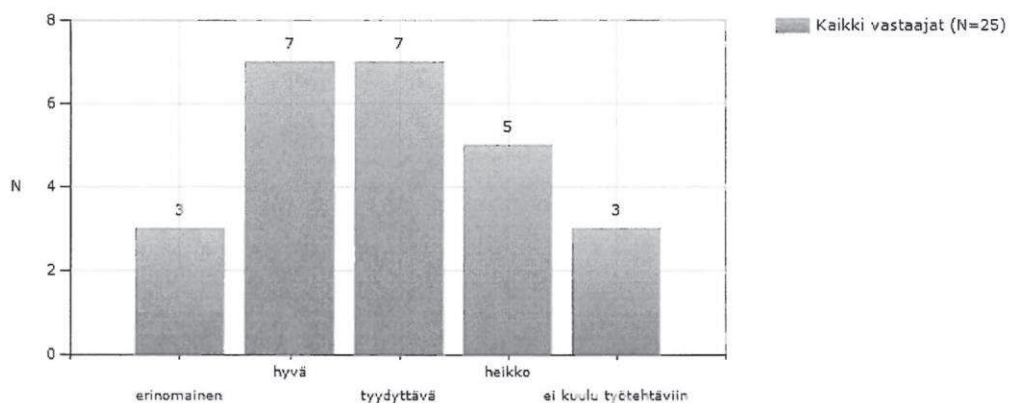
Oppilas osaa huolehtia työympäristönsä järjestyksestä ja siisteydestä

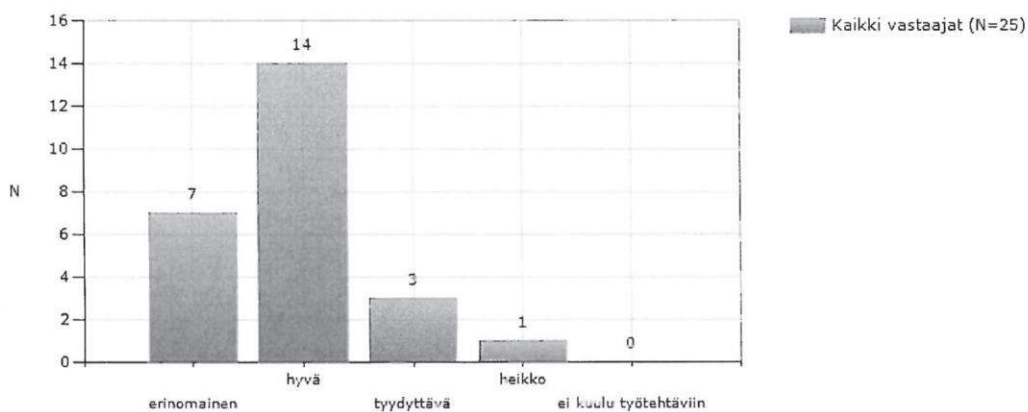
Oppilas osaa ottaa tehtävissään huomioon terveyden, turvallisuuden ja toimintakykyyn vaikuttavat asiat

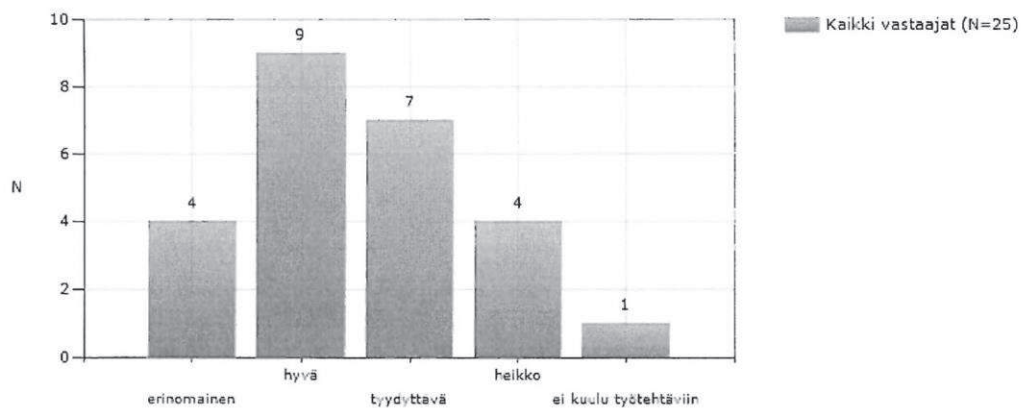
Oppilas osaa noudattaa työssään yrittäjyyden periaatteita ja laatujärjestelmien vaatimuksia

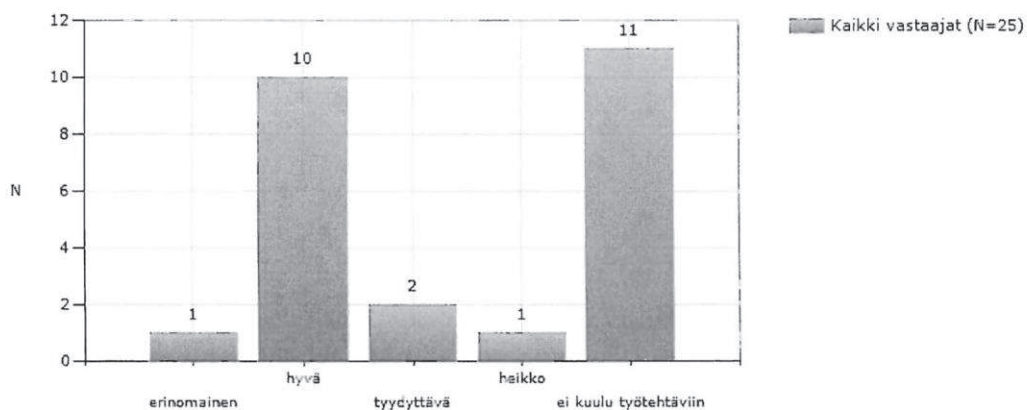
Oppilas osaa toimia ohjeiden ja määräysten mukaisesti työtilanteissa

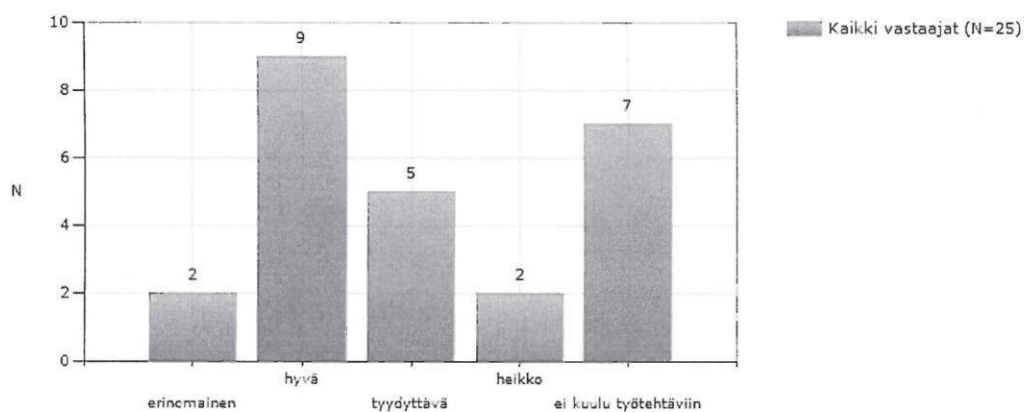
Oppilas osaa toimia asiakaspalvelutilanteissa

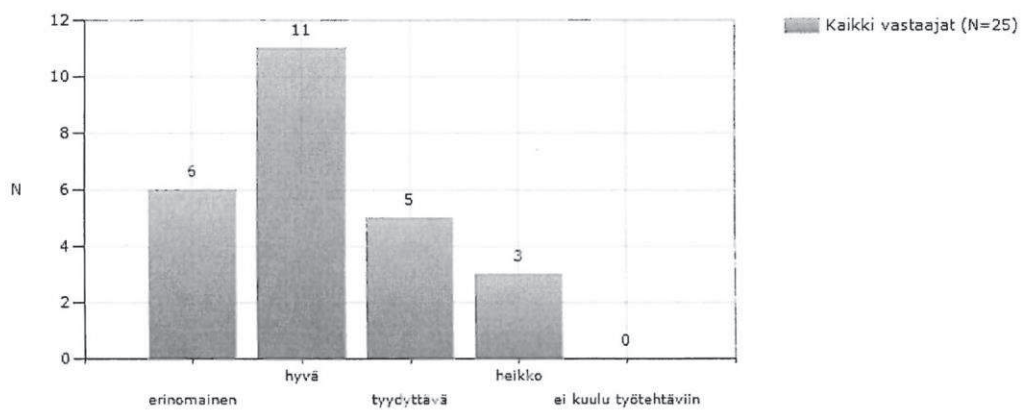
Oppilas osaa ensiapu 1-kurssia vastaavat tiedot ja taidot

Oppilas osaa tehdä osaltaan työsopimuksen ja ymmärtää sen sisällön

Oppilas tuntee alansa työturvallisuusohjeet

Liite 7. TOP pokkari

P^t_okkari

Yleisesittely

Tämän ohjekirjan
tarkoituksena on toimia
oppaana ja tukena työssä-
oppimisjaksolla. Pidä ohjekirja
aina mukanasasi. Pohdi myös
työnantajan kanssa näitä
asioita. Itsearvioi toimintaasi
koko jakson aikana. Ole
itsellesi rehellinen.

1. Asenne

Asenne ratkaisee kaiken. Työn-
antajasi ei sinulta muuta
odota. Positiivinen asenne
motivoi sinua oppimaan. Aseta
itsellesi tavoitteita. Opit
parhaiten olemalla oma-
aloitteinen. Tee se, mitä pitää
tehdä.

2. Kello

Noudata sovittuja työaikoja.
Muista ilmoittaa ensitilassa
työnantajallesi mahdolliset
myöhästymiset ja poissaolot.
Muista riittävä lepo. Varaa
riittävästi aikaa päivän rutiini-
neihin, esimerkiksi
aamutoimiin. Säännölliset ja
terveelliset elämäntavat
auttavat sinua näissä asioissa.

3. Ammattitaito

Ammattitaitosi kehittyy koulutuksen aikana.

Ammattitaitoa on ammattialaan kuuluvan tiedon hallinta ja asiallinen käyttäytyminen. Toistamalla taitosi kehittyvät. Ole aktiivinen harjoittelemaan. Ajamaan oppii vain ajamalla.

4. Turvallisuus

Noudata saamiasi ohjeita ja määräyksiä. Huomioi myös työ- ja opiskelijakaverisi. Pidä työympäristösi siistinä ja järjestyksessä. Tällä takaat oman ja muiden viihtyvyyden ja turvallisuuden, terveydestä tinkimättä.

5. Sosiaaliset taidot

Kehitä vuorovaikutustaitojasi.

Ole oma itsesi. Ole utelias.

Kysele miksi ja miten?

Kyseenalaistaminen ei tarkoita ohjeiden noudattamatta

jättämistä. Älä pelkää virheitä.

Kehut

Kehitettävää